ކޮމިޓީސް އެންޑް ރިސަރޗް ސެކްޝަން | ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިދާރާ

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް ޖއ/19/2024/ރ-26

އިޖްތިމާޢީ ކޮމިޓީ

ކާބަފައިންގެ ރައްކާތެރިކަމުގެ ބިލު، ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމުމުގެ ރިޕޯޓު

ރިޕޯޓު ނަންބަރު: M19/IJ/2024/01

9 މޭ 2024

އިޖްތިމާޢީ ކޮމިޓީ

މި ކޮމިޓީ އުފައްދާފައިވަނީ 11 ޖޫން 2019 ގައި ބޭއްވި، 19 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 6 ވަނަ ޖަލްސާގައެވެ. މި ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކީ އިޖްތިމާޢީ ކަންކަން ދިރާސާކުރުމާއި އިޖްތިމާޢީ ސިޔާސަތުތަކަށް ގެނެސްދޭނެ ބަދަލުތައް ހުށަހަޅަ، އެކަމުގެ ފާރަވެރިކަން އެކަމުގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުމާއި ކޮމިޓީގެ ދާއިރާގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ދައުލަތުގެ ވުޒާރާތަކާ ގުޅުންހުރި ކަންކަން ކުރުމެވެ.

މީގެ އިތުރުން، އެ އިދާރާތަކުން ހުށަހަޅާ ބަޖެޓު ދިރާސާކޮށް، ފުރިހަމަކޮށް، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ރިޢާޔަތްކޮށްދިނުމަށް އެދި ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުމާއި، އެ އިދާރާތަކުގެ އަހަރީ ރިޕޯޓްތައް ދިރާސާކޮށް، އިސްލާޙުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ފާރަވެރިކޮށް އެ ކަންކަން އެންގުމާއި، އެ އިދާރާތަކުން ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް ދިރާސާކޮށް، އެ ކަންކަމުގައި ކުރިއަށް ދެވިދާނެގޮތުގެ މަޝްވަރާދިނުމާއި، އެ އިދާރާތަކާ ބައްދަލުކޮށް، އެ އިދާރާތަކުން ހިންގާ ކަންކަމާ ބެހޭގޮތުން މަޢުލޫމާތު ހޯދައި، ސުވާލުކޮށް، އެ އިދާރާތަކުން ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން އެ އިދާރާތަކުން ކުރަމުންދާގޮތް ބަލައި، އިސްލާޙުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ބަދަލުކޮށްދިނުމެވެ.

އިޖްތިމާޢީ ކޮމިޓީގައި ހިމެނިވަޑައިގަންނަވާ މެންބަރުން:

ކޮމިޓީގެ މުގައްރިރު

މުޙައްމަދު ސަލީމް

އިހަވަންދޫ ދާއިރާ

ކޮމިޓީގެ މުގައްރިރުގެ ނައިބު

އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު

ދުވާފަރު ދާއިރާ

ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން

އަޙްމަދު އީސާ

ކެންދިކުޅުދޫ ދާއިރާ

މުޙައްމަދު ރާމީ

މަކުނުދޫ ދާއިރާ

އިބްރާހީމް ރަޝީދު

މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު

އިބްރާހީމް ސަލާޙް

ގުރައިދޫ ދާއިރާ

މުޙައްމަދު ރަޝީދު

މައްޗަންގޮޅި އުތުރު ދާއިރާ

މުޙައްމަދު ޝާހިދު

ފުނަދޫ ދާއިރާ

އަބްދުލްމުޙުސިން ޙަމީދު

ނިލަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު

ކޮމިޓީގައި ހިމެނިވަޑައިގެންނެވި މެންބަރުން

ހުސައިން މުޙައްމަދު ލަތީފް

ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާ

ޖީހާން މަޙްމޫދު

ހިންނަވަރު ދާއިރާ

ހުސައިން ފިރުޝާން

މަޑަވެލި ދާއިރާ

ޤޫދުސް ޢަލީ

ހޮޅުދޫ ދާއިރާ

އިލްޔާސް ލަބީބު

ހުޅުދޫ ދާއިރާ

މުޤައްރިރުގެ ބަސް

ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަމުގެ ބިލަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފައްދާ އަދި ބޭނުންކުރާ ކާބޯތަކެއްޗާއި، ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުކުރާ އަދި ދިވެހިރާއްޖެއިން އެކްސްޕޯޓުކުރާ ކާބޯތަކެއްޗަކީ ރައްކާތެރި، ސިއްހީގޮތުން ފައިދާހުރި އަދި އާންމު ސިއްހަތަށް ގެއްލުންނުވާފަދަ ތަކެތިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި، ކާބޯތަކެތީގެ ފެންވަރު ހިފެހެއްޓުމާއި ރައްކާތެރިކަން ދަމަހައްޓުމާގުޅޭ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް ކަނޑައެޅުމާއި، ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތްދޭ ތަންތަންގައާއި ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތްދޭ ފަރާތްތަކުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް ކަނޑައެޅުމާއި، ކާބޯތަކެއްޗަކީ، އިންސާނުން ބޭނުންކުރުމަށް ސިއްހީގޮތުން އެކަށީގެންވާ، ރައްކާތެރި ތަކެތި ކަމުގައި ހެދުމަށްޓަކައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އެންމެހައި އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް ބަޔާންކުރާ ބިލެކެވެ.

މި ބިލުގެ މަސައްކަތް ފުރިހަމަކުރުމުގައި، ބިލުގެ ބަހުސް މަރުހަލާގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިޖްތިމާޢީ ކޮމިޓީން ފާހަގަކުރެއްވި ހުށަހެޅުންތަކަށް ބަލާ ދިރާސާކުރަމުންދިޔައިރު ރިޢާޔަތްކޮށްފައިވާނެއެވެ. މީގެ އިތުރުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތު، މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް، މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް، މެރިން ރިސޯސަސް އެންޑް އެގްރިކަލްޗަރ، ލޯކަލް ގަވަރމަންޓް އޮތޯރިޓީ، މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑް އަދި ބަނޑާރަނައިބުގެ އޮފީހުން މި ބިލަށް ފުންކޮށް ބައްލަވާ އިސްލާހުތަކާއި ފާހަގަކުރެއްވި، އެ ފަރާތްތަކަށް ޝުކުރު ދަންނަވަމެވެ. އަދި، ބިލަށް ހިޔާލުފާޅުކުރައްވައި އިޖްތިމާޢީ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވި ފަރާތްތަކަށް އަޅުގަނޑު ޝުކުރު ދަންނަވަމެވެ. ވަކިން ހާއްސަކޮށް ކޮމިޓީގެ އިޖްތިމާޢީ ކޮމިޓީ ޑެސްކުން ކުރެއްވި އިޚްލާސްތެރި މަސައްކަތަކަށް ޝުކުރު އަދާކުރަމެވެ.

މުޙައްމަދު ޝިޔާޒް

ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު

ފިހުރިސްތު

1. ތައާރަފު 6

2. ކޮމިޓީން ބިލު ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދިޔަގޮތް 6

3. ބިލުގައި ހިމެނޭ ބައިތައް 7

4. ބިލަށް ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ މައިގަނޑު އިސްލާޙުތައް 8

4. ކޮމިޓީގެ ނިންމުން 19

ޖަދުވަލު 1- ކޮމިޓީން ދިރާސާކުރި ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަމުގެ ބިލު.

ޖަދުވަލު 2- ބިލު ދިރާސާކުރުމަށްޓަކައި ބޭއްވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް ޢުޟުވުން ޙާޟިރުވި ނިސްބަތް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ ޙާޟިރީގެ ތަފްޞީލް.

1. ތައާރުފު

މިއީ، 14 ސެޕްޓެމްބަރު 2021 ގައި ބޭއްވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 2021 ވަނަ އަހަރުގެ 03 ވަނަ ދައުރުގެ 13 ވަނަ ޖަލްސާގައި، ކޮސްމެޓިކްސްގެ ރައްކާތެރިކަމުގެ ބިލު ދިރާސާކުރުމަށްޓަކައި އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވުމާ ގުޅިގެން، ކޮމިޓީން އެ ބިލު ދިރާސާކޮށް ނިންމިގޮތުގެ ރިޕޯޓެވެ.

"ކޮސްމެޓިކްސްގެ ރައްކާތެރިކަމުގެ ބިލު" ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވީ، މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހަމްދާން އެވެ. މި ބިލުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުން އިއްވަވާފައިވަނީ، 25 އޮގަސްޓް 2021 ގައި ބޭއްވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 2021 ވަނަ އަހަރުގެ 03 ވަނަ ދައުރުގެ 6 ވަނަ ޖަލްސާގައެވެ.

ސަރުކާރުން މި ބިލު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ބޭނުމެއްގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކުރައްވާފައިވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފައްދާ އަދި ބޭނުންކުރާ ކޮސްމެޓިކްސްއާއި، ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓްކުރާ އަދި ދިވެހިރާއްޖެއިން އެކްސްޕޯޓްކުރާ ކޮސްމެޓިކްސްތަކީ ރައްކާތެރި، ސިއްޙަތަށް ފައިދާހުރި އަދި އާންމު ސިއްޙަތަށް ގެއްލުންނުވާފަދަ ތަކެތިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި، ކޮސްމެޓިކްސްގެ ފެންވަރު ހިފެހެއްޓުމާއި ރައްކާތެރިކަން ދެމެހެއްޓުމާގުޅޭ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް ކަނޑައެޅުމާއި، ކޮސްމެޓިކްސްގެ [illegible] [illegible] ކޮސްމެޓިކްސްގެ [illegible] ފަރާތްތަކުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް ކަނޑައެޅުމާއި، ކޮސްމެޓިކްސްތަކަކީ، އިންސާނުން ބޭނުންކުރުމަށް ސިއްޙީގޮތުން އެކަށީގެންވާ، ރައްކާތެރި ތަކެތި ކަމުގައި ހެދުމަށްޓަކައި ކަނޑައަޅަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް [illegible] ބަޔާންކުރުމެވެ. މީގެއިތުރުން، މި ބިލުގައި [illegible] [illegible] އަދި މި ބިލުގައި [illegible] އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުމެވެ.

2. ކޮމިޓީން ބިލު ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދިޔަގޮތް

"ކޮސްމެޓިކްސްގެ ރައްކާތެރިކަމުގެ ބިލު" ކޮމިޓީއަށް ލިބުމާ ގުޅިގެން، 27 ނޮވެންބަރު 2019 ގައި ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ 2019 ވަނަ އަހަރުގެ 31 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކޮމިޓީން ބިލު ނިންމާނެ ސުންގަޑިއަކީ 24 ފެބްރުއަރީ 2020 ގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅުއްވައި، ބިލު ދިރާސާކުރުމުގެ ބައްދަލުވުންތައް ކުރިއަށްގެންދިޔުމުގެ ކުރިން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 99 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން، ބިލާ ގުޅޭގޮތުން ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުގެ ޚިޔާލު ލިޔުމުން ހޯދުމަށް، އެ ފަރާތްތަކަށް ފޮނުވުމަށާއި އަދި މި ބިލާ ގުޅޭގޮތުން އާންމުންގެ ޚިޔާލު ހޯދުމަށް، އާންމުކޮށް އިޢުލާނު ކުރުމަށްވެސް ކޮމިޓީން ނިންމިއެވެ.

އެގޮތުން، މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް، މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް، މެރިން ރިސޯސަސް އެންޑް އެގްރިކަލްޗަރ، ލޯކަލް ގަވަރމަންޓް އޮތޯރިޓީ، މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތް، މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަދި އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ޚިޔާލު ލިޔުމުން ހޯދުމަށް ނިންމިއެވެ.

ކޮމިޓީން ބިލު ދިރާސާކުރުމުގައި ބިލުގެ ހުރިހާ މާއްދާއެއް ވަކިވަކިން ކިޔުމަށްފަހު، ވަކިވަކި މާއްދާތަކާމެދު ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ ޚިޔާލު މަޝްވަރާކޮށް ބިލު އިޞްލާޙުކުރިއެވެ. އެގޮތުން، މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތް އާއި މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އަދި ބަންޑާރަނައިބުގެ އޮފީހުން، ކޮމިޓީއަށް ލިބުނު ހުށަހެޅުންތަކާއި އިޞްލާޙުތަކާއި ޚިޔާލުފުޅުތަކާއި، ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމަށް ވަޑައިގެން ފާހަގަ ކުރައްވާފައިވާ ކަންތައްތަކާއި، ބިލާ ގުޅޭގޮތުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން ތަޤުރީރުގައި ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ހުށަހެޅުންތަކަށް ކޮމިޓީން ރިޢާޔަތްކޮށްފައިވެއެވެ.

ބިލު ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތުގައި ކޮމިޓީގެ ޖުމްލަ 27 ބައްދަލުވުން ބޭއްވިއެވެ. އަދި އެ މަސައްކަތުގައި ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ގާތްގަނޑަކަށް 21 ގަޑިއިރާއި 34 މިނެޓް ހޭދަކޮށްފައިވެއެވެ.

3. ބިލުގައި ހިމެނޭ ބައިތައް

ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ "ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަމުގެ ބިލު" ގައި ޖުމްލަ 11 ބާބު ހިމެނޭއިރު އެ ބިލުގައި 98 މާއްދާ ހިމެނެއެވެ. ފުރަތަމަ ބާބުގައި ބިލުގެ ތަޢާރުފާއި މަޤްޞަދު ފަދަ އިބްތިދާއީ މާއްދާތައް ހިމަނާފައިވާއިރު، ދެވަނަ ބާބުގައި ހިމެނެނީ ޤާނޫނު ހިންގުމާއި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން މޯލްޑިވްސް ފުޑް އެންޑް ޑްރަގް އޮތޯރިޓީ އުފައްދައި ޒިންމާތަކާއި، އަދި ކަމާގުޅޭ އެންމެހައި އިދާރާތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާ ބާރުތައް ބަޔާންކުރާ މާއްދާތަކެވެ. އަދި ބިލުގެ 3 ވަނަ ބާބުގައި ކާބޯތަކެތީގައި ހުންނަންޖެހޭ ޢާންމު ޝަރުޠުތައް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ބިލުގެ 4 ވަނަ އަދި 5 ވަނަ ބާބުގައި ހިމަނާފައިވަނީ، ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތު ތަންތަނާއި އެތަންތަންގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކާ ގުޅޭގޮތުން ފުރިހަމަވާންޖެހޭ މިންގަނޑުތަކާއި އެފަދަ ތަންތަނާއި ފަރާތްތައް ރަޖިސްޓްރީކުރުމާއި ލައިސަންސް ހޯދުމާ ގުޅުންހުރި އަސާސީ މާއްދާތަކެވެ. ކާބޯތަކެތި އިމްޕޯޓްކުރުމާއި އެކްސްޕޯޓްކުރުމުގެ އުސޫލުތައް ބިލުގެ 6 ވަނަ ބާބުގައި ހިމަނާފައިވެއެވެ. ބާޒާރުން ފަސްކުރުމާއި ސަޕްލައި ކުރުމާގުޅޭ އުސޫލުތައް މި ބިލުގެ 7 ވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. ކާބޯތަކެތީގެ ސަބަބުން ފެތުރޭ ބަލިތައް ކޮންޓްރޯލް ކުރުމާގުޅޭ އުސޫލުތައް މި ބިލުގެ 8 ވަނަ ބާބުގައި ހިމެނެއެވެ. މީގެ އިތުރުން، މި ބިލުގެ 9 ވަނަ އަދި 10 ވަނަ ބާބުގައި ފިޔަވަޅު އެޅުމާއި ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމުގެ ނިޒާމު ހިމަނާފައިވެއެވެ. މި ބިލުގެ 11 ވަނަ ބާބުގައި ޝަރީޢަތަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުމާއި ޤަވާޢިދު ހެދުމާއި ތަފާތު ކަންކަމާއި މި ބިލުގައި ހިމަނާފައިވާ ބައެއް ލަފްޒުތަކުގެ މާނަ ކޮށްދީފައިވެއެވެ.

4. ބިލަށް ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ މައިގަނޑު އިސްލާޙުތައް

ބިލާ ގުޅޭގޮތުން ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ މެދުގައި މަޝްވަރާކުރުމަށްފަހު، ކަމާބެހޭ އިދާރާތަކުން ފޮނުއްވާފައިވާ ކޮމެންޓްތަކާއި، ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމުގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގެން ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ފާޅުކުރެއްވި ޚިޔާލުފުޅުތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ކޮމިޓީން ބިލަށް ގެނެސްފައިވާ މުހިންމު އިސްލާޙުތައް ތިރީގައި އެވަނީއެވެ.

4.1. ބިލުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ ފަހަތުން 3 ވަނަ މާއްދާގެ ގޮތުގައި އަންނަނިވި ގޮތަށް މާއްދާއެއް އިތުރުކޮށް، އެ މާއްދާގެ ފަހަތުން ހުރި މާއްދާތަކުގެ ނަންބަރު ތަރުތީބުކުރުން.

އިތުރުކުރުމަށް ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	3.	ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2020 (މުދާ ގަންނަ ފަރާތްތަކާއި ޚިދުމަތް ލިބިގަންނަ ފަރާތްތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގައި ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގައި، މުދާ ވިއްކުމުގައި ނުވަތަ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ޢާންމު މިންގަނޑުތައް އެފަދައިން ކަނޑައަޅާފައިވިނަމަވެސް، ކާބޯތަކެއްޗާ ގުޅޭގޮތުން ހިނގާނީ، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި އިޖުރާއަތުތަކެވެ.
ސަބަބު		ކާބޯތަކެއްޗާގުޅޭ ކަންކަން ރެގިއުލޭޓްކުރުމުގައި އިސްކަންދޭންވާނީ މި ޤާނޫނަށް ކަމުގައި ކަނޑައެޅުމަކީ މުހިންމު ކަމެއް ކަމަށް، ކޮމިޓީއަށް ލިބިފައިވާ ލަފާއާ އެއްގޮތަށް ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންނަށް ފެންނާތީ، ބިލުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ ފަހަތުން، ބިލުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ ގޮތުގައި މާއްދާއެއް އިތުރުކުރުމަށް.

4.2. ބިލުގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (7) ވަނަ ނަންބަރު އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާޙުކުރުން.

ބިލުގައި އޮތް ގޮތް	15.	(ނ)	(7)	ދަނޑުވެރިކަމާގުޅޭ ސިޔާސަތުތައް ކަނޑައަޅުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލުމުގައި ހަވާލުކުރެވިފައިވާ ވިޒާރާގައި މަސައްކަތްކުރާ ދަނޑުވެރިކަމާބެހޭ ފަންނީ މުވައްޒަފުންގެ ތެރެއިން އެ ވިޒާރާގެ ވަޒީރު ކަނޑައަޅާ އިސް ފަރާތެއް؛
އިސްލާޙުކުރަން ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	16.	(ނ)	(7)	ދަނޑުވެރިކަމާގުޅޭ ސިޔާސަތުތައް ކަނޑައަޅުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލުމުގައި ހަވާލުކުރެވިފައިވާ ވިޒާރާގައި މަސައްކަތްކުރާ ދަނޑުވެރިކަމާބެހޭ ފަންނީ މުވައްޒަފުންގެ ތެރެއިން އެ ވިޒާރާގެ ވަޒީރު ކަނޑައަޅާ އިސް ފަރާތެއް؛ މިގޮތުން މުވައްޒަފަކީ ކަނޑައަޅުމުގައި ޤަވާޢިދުގެ ދަރަޖައިން އިންސާނުންނަން ޖީއެސް ބިލިތަކާއި ގަރަން ޖީއެސް ބަލިތައް ދުރުގަތްކުރުމުގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަންނީ

			މުވައްޒަފުންގެ ތެރެއިން މުވައްޒަފަކު ކަނޑައެޅުމަށް އިސްކަންދޭންވާނެއެވެ.
ސަބަބު	ޖަނަވާރުގެ އުފެއްދުންތަކުގެ މުހިއްމު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފެންނާތީ.

4.3. ބިލުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ގޮތަށް އަކުރެއް އިތުރުކުރުން.

އިތުރުކުރުމަށް ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	.23	(ށ)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާއި މިންގަނޑުތަކާ ޚިލާފުވުން، ކާބޯތަކެތި ތައްޔާރުކުރުމުގައި ބޭނުންކުރާ މާއްދާތަކަށް އަސަރު ގެނައުން.
ސަބަބު			މިހާރު [illegible] [illegible] މި މާއްދާގައި [illegible] ކަންކަން ވަރަށް ފުޅާ ކަމަށް ފެންނާތީ، މާނަކުރުމުގައި [illegible] ހަމައެކަނި "[illegible]" [illegible] ކަންކަން ކަމަށްވާތީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

4.4. ބިލުގެ 41 ވަނަ މާއްދާގެ ގޮތުގައި އަންނަނިވި ގޮތަށް މާއްދާއެއް އިތުރުކޮށް، އެ މާއްދާގެ ފަހަތަށް ހުރި މާއްދާތަކުގެ ނަންބަރު ތަރުތީބުކުރުން.

އިތުރުކުރުމަށް ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	.41	(ހ)	އަމިއްލަ ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ކުރާ ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމާއި ވިއްކުމުގެ މަސައްކަތް ކުރަންވާނީ އެފަދަ ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމާ ގުޅޭގޮތުން އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެމަތިންނެވެ.
		(ށ)	މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، "އަމިއްލަ ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ކުރާ ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމާއި ވިއްކުމުގެ މަސައްކަތް" ކަމަށް ބެލެވޭނީ [illegible]، އަމިއްލަ ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ކުރާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަމިއްލަ [illegible] ކުރާ ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމާއި ވިއްކުމުގެ މަސައްކަތެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އުފައްދާ ކާބޯތަކެތީގައި މި ޤާނޫނުގެ [illegible] [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

އިޖުތިމާޢީ ކޮމިޓީ

ސަބަބު	ގޭގައި ކާބޯތަކެތީގެ ވިޔަފާރިކުރުމަކީ ވަރަށް ބޮޑަށް އިތުރު ވެފައިވާ މަސައްކަތަކަށްވެފައި ކާބޯތަކެތީގެ ވިޔަފާރިކޮށް ހިދުމަތްދޭ އެހެނިހެން ތަންތަނުގައި ހުންނަ މިންގަނޑުތައް ގޭގައި ކާބޯތަކެތީގެ ވިޔަފާރި ކުރުމުގައި ވެސް ފުރިހަމަވާންޖެހޭނެކަން ފެންނާތީ.

4.5. ބިލުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ބިލުގައި އޮތް ގޮތް	42.	(ހ)	ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ކޮންމެ ތަނެއް، މި ޤާނޫނާއި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ އެންމެހައި ފަރާތްތައް، މި ޤާނޫނާއި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ.
		(ނ)	ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިއްކާ ކާބޯތަކެތީގެ ބާވަތްތަކުގެ ތެރެއިން، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ ވަކި ބާވަތްތަކެއްގެ ކާބޯތަކެތި ވިއްކުމުގެ ކުރިން، އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ހ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، އެ އަކުރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނުގެ މާނައިގައި، މީހުން ދިރިއުޅޭ ތަންތަނާއި، ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދޭ ވަގުތީގޮތުން ގާއިމުކުރާ [illegible] [illegible] ސްޓޭންޑުތަކާއި ނުހިމެނެއެވެ.
		(ބ)	މި މާއްދާގެ (ށ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، އެ އަކުރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ފަރާތްތަކުގެ މާނައިގައި، މީހުން ދިރިއުޅޭ ތަންތަނުގައި، ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދޭ ވަގުތީގޮތުން ގާއިމުކުރާ [illegible] [illegible] ސްޓޭންޑްތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތައް ނުހިމެނެއެވެ.
		(ޅ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކުރަންޖެހޭ ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި، ފަރާތްތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ [illegible] [illegible]، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި [illegible] [illegible].
		(ކ)	ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި، ފަރާތްތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ފީއެއް ނަގަންވާނެއެވެ.

		(ރ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކުރަންޖެހޭ ކޯޕަރޭޓިވްގެ ހިދުމަތްތަކާ ތަންތަނާއި ފަރާތްތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގައާއި އެ ތަންތަނުގެ ރަޖިސްޓަރީ އާކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއަތުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
އިސްލާހުކުރަން ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	.44	(ހ)	ކޯޕަރޭޓިވްގެ ހިދުމަތުގެ ތަންތަނުން ހިދުމަތް ދޭން ފެށުމުގެ ކުރިން، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ލައިސަންސް ހޯދައި އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) އަށް އޮންނަނަމަވެސް، މިހެން ދިރިއުޅޭ ތަންތަނާއި، ކޯޕަރޭޓިވްގެ ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ވަގުތީގޮތުން ޤާއިމުކުރެވޭ މަރުކަޒުތަކާއި އުޅަނދުތަކާއި ސްޓޭޝަންތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުން ލާޒިމެއް ނޫނެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ލައިސަންސް ހޯދާ ކޯޕަރޭޓިވްގެ ހިދުމަތް ތަންތަން އެއީ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ތަންތަން ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.
ސަބަބު			މިހާރު އޮތޯރިޓީން މި މާއްދާގައި ހިމެނިގެން ކަންކަން ވަރަށް ފުޅާ ކަމަށް ފެންނާތީ، ވަގުތީގޮތުން ޤާއިމުކުރެވޭ މަރުކަޒުތަކާއި އުޅަނދުތަކާއި ސްޓޭޝަންތައް އިސްތިސްނާކުރުމަށް، ކޮމިޓީއަށް ލިބިފައިވާ ހިޔާލާއި އެއްގޮތަށް ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންނަށް ފެންނާތީ.

4.6 . ބިލުގެ 45 ވަނަ މާއްދާގެ ގޮތުގައި އަންނަނިވި ގޮތަށް މާއްދާއެއް އިތުރުކޮށް، އެ މާއްދާގެ ފަހަތުން ހުރި މާއްދާތަކުގެ ނަންބަރު ތަރުތީބުކުރުން.

އިސްލާހުކުރަން ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	.45	(ހ)	ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިއްކާ ކޯޕަރޭޓިވްގެ ބާވަތްތަކުގެ ޝެއާރިން، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ ވަރު ބާވަތްތަކެއްގެ ކޯޕަރޭޓިވަށް ވިއްކުމުގެ ކުރިން، އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އެކުލަވާލާ ގަވާއިދުގައި، ވިއްކުމުގެ ކުރިން ރަޖިސްޓަރީކުރުން ލާޒިމު ބާވަތުގެ ކޯޕަރޭޓިވް ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން، އޮތޯރިޓީގައި

			ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތައް ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަންވާނެއެވެ.
ސަބަބު	ވަކި ބާވަތްތަކެއްގެ ކާބޯތަކެތީގެ ވިއްކުމުގެ ކުރިން، އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަންޖެހޭނެކަމަށް، ކޮމިޓީއަށް ލިބިފައިވާ ލަފާއާއި އެއްގޮތަށް ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންނަށް ފެންނާތީ.		

4.7. ބިލުގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ބިލުގައި އޮތް ގޮތް	.43	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތް ތަންތަނާއި ފަރާތްތައް އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށްފަހު އެ ތަނަކުން ނުވަތަ އެ ފަރާތަކުން ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތް ދޭން ފަށަންވާނީ، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އޮތޯރިޓީން ދޫކުރާ ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތްދިނުމުގެ ލައިސަންސް ހޯދުމަށް ފަހުގައެވެ.
އިސްލާހުކުރަން ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	.47	(ހ)	ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތް ތަންތަނާއި ފަރާތްތަކުން ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތް ދިނުމަށްޓަކައި ލައިސަންސް ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހަޅާނީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން އޮތޯރިޓީއަށެވެ.
ސަބަބު	ކޮމިޓީއަށް ލިބިފައިވާ ލަފާއާއި އެއްގޮތަށް ކޮމިޓީން މި މާއްދާގެ (ހ) އިސްލާހުކޮށްފައި.		

4.8. ބިލުގެ 50 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ގޮތަށް އަކުރެއް އިތުރުކުރުން.

އަކުރެއް އިތުރުކުރުމަށް ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	.54	(ވ)	މި މާއްދާގެ ދަށުން ކާބޯތަކެތީގެ ތަނެއްގެ ލައިސަންސް ބާޠިލުކުރުމާއެކު، އޮތޯރިޓީގެ ރަޖިސްޓަރީން އެ ތަނެއް އުނިކުރަންވާނެއެވެ.
ސަބަބު	މާއްދާ އިތުރަށް ސާފުކޮށްދިނުމަށް މި އަކުރު އިތުރުކުރުމަށް ކޮމިޓީއަށް ލިބިފައިވާ ލަފާއާއި އެއްގޮތަށް އިސްލާހުކުރެވިފައި.		

4.9. ބިލުގެ 53 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ގޮތަށް އަކުރެއް އިތުރުކޮށް، އެ އަކުރުގެ ފަހަތަށް ހުރި އަކުރުތައް ތަރުތީބުކުރުން.

އިތުރުކުރުމަށް ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	57.	(ށ)	ދިވެހިރާއްޖެއަށް ކާބޯތަކެތީގެ ބާވަތްތަކުގެ މުދާ އިމްޕޯޓްކުރާއިރު، މުދާ ބަނދަރުކޮށްގެން ރާއްޖެ އަންނަ އުޅަނދުފަހަރުގައި މުދާ ބަނދަރުކޮށްފައި ބަހައްޓަންވާނީ ސާފުތާހިރުކަމާއި ސިއްހީ ރައްކާތެރިކަމުގެ މިންގަނޑުތަކާ ފެތޭގޮތަށެވެ.
ސަބަބު	މާއްދާ އިތުރަށް ފުރިހަމަކުރުމަށްޓަކައި މި އަކުރު އިތުރުކުރުމަށް ކޮމިޓީއަށް ލިބިފައިވާ ލަފާއާއި އެއްގޮތަށް އިސްލާހުކުރެވިފައި.		

4.10. ބިލުގެ 68 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އަންނަނިވިގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ބިލުގައި އޮތް ގޮތް	68.	(ހ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، އެ ޢަމަލެއްގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލައި، 10,000/- (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާއި 300,000/- (ތިންލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
		(ށ)	މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތި ނުވަތަ އެގްރިކަލްޗަރަލް އާދޭ ސަބަބުން މީހުންގެ ސިއްހަތަށް ނުރައްކާތެރި ގެއްލުމެއް ނުވަތަ މީހެއްގެ ފުރާނައަށް ނުރައްކާވާފަދަ އެއްޗެއްނަމަ، އެ ތަކެއްޗަކީ އުނިއިތުރު ގެނައި ފަރާތެއް ނުވަތަ އެއްވެސް ބަދަލެއް ގެނައި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުޑަ ބޮޑު މިނަށް ބަލައި 750,000/- (ހަތްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
އިސްލާހުކުރަން ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	72.	(ހ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، އެ ޢަމަލެއްގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލައި، 10,000/- (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާއި 750,000/- (ހަތްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަމަލެއްގެ ސަބަބުން މީހުންގެ ސިއްހަތަށް ނުރައްކާތެރި ގެއްލުމެއް ލިބުން ދިމާވެއްޖެނަމަ، ނުވަތަ މީހުންގެ ފުރާނައަށް ނުރައްކާވެއްޖެނަމަ، އެ އަމަލެއް ހިންގި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލައި 1,000,000/- (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ސަބަބު	މި މާއްދާގެ ބުނާ ކުށުގެ ޚަތަރު ބަލާއިރު ކުށުގެ އަދަބު ބޮޑުކުރުން ބޭއްވުމަށް ފެންނާތީ.		

4.11. ބިލުގެ 69 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވިގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ބިލުގައި އޮތް ގޮތް	69.	(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، 100,000/- (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
އިސްލާހުކުރަން ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	73.	(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، 1,000,000/- (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ސަބަބު	މި މާއްދާގެ ބުނާ ކުށުގެ ޖާޒަން ބަލާއިރު ކުށުގެ އަދަބު ބޮޑުކޮށް ބޭއްވުމަށް ފެންނާތީ.		

4.12. ބިލުގެ 70 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވިގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ބިލުގައި އޮތް ގޮތް	70.	(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، 100,000/- (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
އިސްލާހުކުރަން ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	74.	(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، 1,000,000/- (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ސަބަބު	މި މާއްދާގެ ބުނާ ކުށުގެ ޖާޒަން ބަލާއިރު ކުށުގެ އަދަބު ބޮޑުކޮށް ބޭއްވުމަށް ފެންނާތީ.		

4.13. ބިލުގެ 71 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވިގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ބިލުގައި އޮތް ގޮތް	71.	(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުޑަ ބޮޑު މިނަށް ބަލައި 5,000/- (ފަސް ހާސް) ރުފިޔާއާއި 100,000/- (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
އިސްލާހުކުރަން ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	75.	(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުޑަ ބޮޑު މިނަށް ބަލައި 10,000/- (ދިހަ ހާސް) ރުފިޔާއާއި 500,000/- (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.

ސަބަބު	ކޮމިޓީން ބިލު ދިރާސާކުރަމުންދިޔައިރު ބަންޑާރަނައިބުގެ އޮފީހާއި މޯލްޑިވްސް ފުޑް އެންޑް ޑްރަގް އޮތޯރިޓީން މަޝްވަރާދެއްވާފައިވާގޮތަށް އިސްލާހުކުރެވިފައި.

4.14. ބިލުގެ 74 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ބިލުގައި އޮތް ގޮތް	74.	(ހ)	ކޮސްމެޓިކްސްގެ ބާވަތެއް ނުވަތަ **އެޑަލްޓަރަންޓެއް** ރައްކާތެރިކަމާއެކު ބެހެއްޓުމަށް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހުއްދަ ލިބިގެން ހަވާލުކުރެވިފައިވާ ފަރާތަކުން އެއިން އެއްޗަކަށް އުނިއިތުރު ގެނައުމަކީ ނުވަތަ އެހެންގޮތަކަށް ގޮތަކުން އެއްވެސް ބަދަލެއް ގެނައުމަކީ ކުށެކެވެ.
އިސްލާހުކުރަން ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	78.	(ހ)	ކޮސްމެޓިކްސްގެ ބާވަތެއް ނުވަތަ **އިންގްރީޑިއަންޓެއް** ރައްކާތެރިކަމާއެކު ބެހެއްޓުމަށް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހުއްދަ ލިބިގެން ހަވާލުކުރެވިފައިވާ ފަރާތަކުން އެއިން އެއްޗަކަށް އުނިއިތުރު ގެނައުމަކީ ނުވަތަ އެހެންގޮތަކަށް ގޮތަކުން އެއްވެސް ބަދަލެއް ގެނައުމަކީ ކުށެކެވެ.
ސަބަބު			"އެޑަލްޓަރަންޓް" އަކަށް ބޭނުން ކުރެވިފައިވަނީ ކުށަކުން ކަމަށް ކޮމިޓީގައި ބިލު ދިރާސާކުރަމުންދިޔައިރު ކޮމިޓީއަށް ފެންނާތީ، އެ ބަހުގެ ބަދަލުގައި އިންގްރީޑިއަންޓް ބޭނުންކުރުމަށް ކޮމިޓީއަށް ފެންނާތީ.

4.15. ބިލުގެ 74 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ބިލުގައި އޮތް ގޮތް	74.	(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށް ކުރާ މީހާގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުށުގެބޮޑުމިނަށް ބަލައި، -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާއި -/300,000 (ތިން ލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
އިސްލާހުކުރަން ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	78.	(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށް ކުރާ މީހާގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުށުގެބޮޑުމިނަށް ބަލައި، -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާއި -/1,000,000 (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ސަބަބު			ކޮމިޓީން ބިލު ދިރާސާކުރަމުންދިޔައިރު ބަންޑާރަނައިބުގެ އޮފީހާއި މޯލްޑިވްސް ފުޑް އެންޑް ޑްރަގް އޮތޯރިޓީން މަޝްވަރާދެއްވާފައިވާގޮތަށް އިސްލާހުކުރެވިފައި.

4.16 ބިލުގެ 75 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވިގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ބިލުގައި އޮތް ގޮތް	75.	(ނ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލައި، -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއިން -/300,000 (ތިންލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
އިސްލާހުކުރަން ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	79.	(ނ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލައި، -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއިން -/500,000 (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ސަބަބު	ކޮމިޓީން ބިލު ދިރާސާކުރަމުންދިޔައިރު ބަންޑާރަނައިބުގެ އޮފީހާއި މޯލްޑިވްސް ފުޑް އެންޑް ޑްރަގް އޮތޯރިޓީން މަޝްވަރާދީފައިވާގޮތަށް އިސްލާހުކުރެވިފައި.		

4.17 ބިލުގެ 76 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވިގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ބިލުގައި އޮތް ގޮތް	76.	(ނ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލައި -/5,000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއިން -/100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
އިސްލާހުކުރަން ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	80.	(ނ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލައި -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއިން -/1,000,000 (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ސަބަބު	ކޮމިޓީން ބިލު ދިރާސާކުރަމުންދިޔައިރު ފޫބައްދަކުރުމުގެ ކުށެއް ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން ޕްރޮޕޯޝަނޭޓް ކުރުމުގެ މަޤްސަދުގައި މި އަދަދު އިސްލާހުކުރެވިފައި.		

4.18 ބިލުގެ 77 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވިގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ބިލުގައި އޮތް ގޮތް	77.	(ނ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލައި -/5,000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއިން -/100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.

އިސްލާހުކުރަން ކޮމިޝަން ހުށަހަޅާ ގޮތް	81.	(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުށުގެ ބޮޑުމިނަން ބަލައި -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާއި -/1,000,000 (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ސަބަބު	ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަން ގެއްލިފައިވާ ހާލަތެއްގައި ނުވަތަ އެފަދަ ހާލަތެއްކަމުގައި ބެލެވޭފަދަ ހާލަތެއްގައި އަންގާފައިވާ އެންގުމަކާއި ހިލާފަށް އަމަލުކުރުމުގެ ސަބަބުން އާންމު ސިއްހަތަށް ގެއްލުންވުމުގެ ފުރުސަތު އޮތުމުން.		

4.19. ބިލުގެ 78 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވިގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ބިލުގައި އޮތް ގޮތް	78.	(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުށުގެ ބޮޑުމިނަން ބަލައި -/5,000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާއި -/100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
އިސްލާހުކުރަން ކޮމިޝަން ހުށަހަޅާ ގޮތް	82.	(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުށުގެ ބޮޑުމިނަން ބަލައި -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާއި -/1,000,000 (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ސަބަބު	ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަން ގެއްލިފައިވާ ހާލަތެއްގައި ނުވަތަ އެފަދަ ހާލަތެއްކަމުގައި ބެލެވޭފަދަ ހާލަތެއްގައި އަންގާފައިވާ އެންގުމަކާއި ހިލާފަށް އަމަލުކުރުމުގެ ސަބަބުން އާންމު ސިއްހަތަށް ގެއްލުންވުމުގެ ފުރުސަތު އޮތުމުން.		

4.20. ބިލުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވިގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ބިލުގައި އޮތް ގޮތް	79.	(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުށުގެ ބޮޑުމިނަން ބަލައި، -/1000 (އެއްހާސް) ރުފިޔާއާއި -/50,000 (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
އިސްލާހުކުރަން ކޮމިޝަން ހުށަހަޅާ ގޮތް	83.	(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުށުގެ ބޮޑުމިނަން ބަލައި، -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާއި -/500,000 (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ސަބަބު	ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަން ގެއްލިފައިވާ ހާލަތެއްގައި ނުވަތަ އެފަދަ ހާލަތެއްކަމުގައި ބެލެވޭފަދަ		

	ހާލަތުގައި އަންގާފައިވާ އުސޫލުތަކާއި ޚިލާފަށް އަމަލުކުރުމުގެ ސަބަބުން އާންމު ސިއްޙަތަށް ގެއްލުންވުމުގެ ފުރުޞަތު އޮތުމުން.

4.21. ބާބުގެ 80 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ބާބުގައި އޮތް ގޮތް	80.	މި ޤާނޫނުގައި ކޮންމެހެންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ، އެހެންނަމަވެސް، ވަކި އަދަބެއް ކަނޑައަޅާފައިނުވާ ކަމެއް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ކޮށްފިނަމަ އެފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެކަމެއްގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލައި، -/1000 (އެއްހާސް) ރުފިޔާއާއި -/50,000 (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެ.
އިސްލާހުކުރަން ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	84.	މި ޤާނޫނުގައި ކޮންމެހެންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ، އެހެންނަމަވެސް، ވަކި އަދަބެއް ކަނޑައަޅާފައިނުވާ ކަމެއް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ކޮށްފިނަމަ އެފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެކަމެއްގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލައި، -/5,000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާއި -/100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެ.
ސަބަބު		އެހެން ކުށްތަކުގެ އަދަބަށް ގެނައުމަށް ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ފާސްވެފައިވާ އިސްލާހުތަކަށްބަލައި މި އަދަދު ބޮޑުކުރުމަށް ކޮމިޓީއަށް ފެންނާތީ.

4.22. ބާބުގެ 96 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ގޮތުގައި އަދަބެއް އިތުރުކޮށް، އެ އަދަބުގެ ފަހަތަށްހުރި އަދަބުތައް ތަރުތީބުކުރުން.

އަދަބެއް އިތުރުކުރުމަށް ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ގޮތް	100.	(ނ)	މި ޤާނޫނުން އަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 27/78 ([illegible] [illegible] ތަންތަނާއި [illegible] [illegible] ސަލާމަތީ ގޮތުން ބެލެހެއްޓުމާ ބެހޭ ޤާނޫނު) އުވިގެންދާނެއެވެ.
ސަބަބު			ޤާނޫނު [illegible] [illegible] އިސްލާހުކުރަން ފެނުނީ.

އިޖްތިމާޢީ ކޯޑު

4. ކޮމިޓީގެ ނިންމުން

"ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަމުގެ ބިލު" އަށް ކޮމިޓީން ގެނައި އިސްލާޙުތަކާއެކު އެ ބިލު ކޮމިޓީން ނިންމާފައިވާ ގޮތަށް ބިލާމެދު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ރިއާޔަތްކޮށްދެއްވުމަށް އެދި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަމުން 29 އޮގަސްޓު 2024 ގައި ބޭއްވުނު އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ މި ދައުރުގެ 07 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި ކޮމިޓީއަށް ހާޒިރުވި ވޯޓުގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގެންނެވި މެންބަރުންގެ އިއްތިފާޤުން ފާސްކޮށްފައިވެއެވެ.

ވީމާ، "ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަމުގެ ބިލު" ކޮމިޓީން ފާސްކޮށްފައިވާ ގޮތަށް، ތިޔަ އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން ރުހިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތެއްގެމަތިން ނިންމަވައިދެއްވުން އެދި މި ރިޕޯޓު ހުށަހަޅަމެވެ.

ކޮމިޓީން އިސްލާޙުގެނެސް، ފާސްކޮށްފައިވާ "ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަމުގެ ބިލު" މި ރިޕޯޓުގެ "ޖަދުވަލު-1" ގެ ގޮތުގައި އެވަނީއެވެ.

އަދި ބިލު ދިރާސާކުރުމަށް ބޭއްވި އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ހާޒިރުވި ނިސްބަތް އެނގޭނެގޮތަށް ހާޒިރީގެ ތަފްސީލު "ޖަދުވަލު-2" ގެ ގޮތުގައި ހިމަނާފައި އެވަނީއެވެ.

09 ޖޫ 2024

އިހަވަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝިފާޒު
ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު

---

*މި ރިޕޯޓުގައި ސޮއިކޮށްފައިވަނީ 09 ޖޫ 2024 ގައެވެ.

"ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަމުގެ ބިލު" ދިރާސާކުރުމުގެ އިޖްތިމާޢު ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ވަޑައިގެންނެވި ގޮތުގެ ނިސްބަތް

N	ކޮމިޓީގައި ހިމެނިފައިނުވާ	✓	ވަޑައިގެންނެވި ބައްދަލުވުން	-	ވަޑައިނުގަންނަވާ ބައްދަލުވުން	@	އެހެން ކޮމިޓީއެއްގައި	S	ސަފަރު	O	ރަސްމީ

29.04.2024	7	00:10	✓	✓	✓	✓	-	S	✓	✓	✓	N	N	N	N	N
29.04.2024	6	00:40	✓	✓	✓	✓	✓	S	✓	✓	✓	N	N	N	N	N
23.04.2024	5	00:02	✓	✓	-	-	-	✓	-	✓	✓	N	N	N	N	N
26.03.2024	4	01:00	✓	✓	-	✓	✓	-	-	✓	✓	N	N	N	N	N
19.03.2024	3	00:40	✓	✓	-	@	-	✓	✓	✓	✓	N	N	N	N	N
20.02.2024	2	00:25	✓	O	✓	✓	@	✓	✓	✓	✓	N	N	N	N	N
19.02.2024	1	00:20	✓	✓	✓	✓	@	✓	✓	✓	✓	N	N	N	N	N
04.12.2023	13	00:50	S	✓	S	-	@	N	✓	N	✓	✓	✓	N	N	N
25.10.2023	11	00:12	✓	✓	-	✓	✓	N	@	N	N	✓	✓	N	N	-
24.10.2023	10	00:20	✓	✓	@	@	✓	N	✓	N	N	✓	@	N	N	-
23.10.2023	9	00:55	✓	✓	✓	✓	✓	N	✓	N	N	✓	✓	N	N	✓
08.02.2023	1	00:10	S	✓	✓	✓	-	N	✓	N	N	✓	✓	N	N	S
9.11.2022	38	00:25	✓	✓	S	✓	S	N	S	N	N	N	N	✓	✓	O
13.09.2022	30	1:45	✓	✓	✓	✓	-	N	S	N	N	N	N	✓	-	-
30.08.2022	28	0:55	✓	✓	-	✓	✓	N	✓	N	N	N	N	✓	✓	✓
24.08.2022	27	1:40	✓	✓	✓	✓	✓	N	✓	N	N	N	N	✓	-	S
25.04.2022	18	1:00	✓	✓	✓	✓	✓	N	S	N	N	N	N	✓	✓	O
19.04.2022	17	1:25	✓	✓	✓	✓	✓	N	✓	N	N	N	N	✓	✓	✓

ތާރީޚް	ބައްދަލުވުން	ހޭދަވި ވަގުތު	މައްޗަންގޮޅި އުތުރު ދާއިރާގެ މެމްބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު	އިހަވަންދޫ ދާއިރާގެ މެމްބަރު މުޙައްމަދު ޝަފާޢު	މާކުނުދޫ ދާއިރާގެ މެމްބަރު މުޙައްމަދު ޢަލީ	ފުނަދޫ ދާއިރާގެ މެމްބަރު މުޙައްމަދު ސަމީރު	ކަނދޮޅުދޫ ދާއިރާގެ މެމްބަރު އަޙްމަދު ޢީސާ	ގައިދޫ ދާއިރާގެ މެމްބަރު އިބްރާހީމް ޝާޒް	ދުވާފަރު ދާއިރާގެ މެމްބަރު އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު	މާރަންދޫ ދާއިރާގެ މެމްބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު	ނިވާދޫ ދާއިރާގެ މެމްބަރު އަބްދުލްމުޙުސިން ބަކުރު	ތުރާކުނު ދާއިރާގެ މެމްބަރު ޙުސައިން ޒަކީ	އުލިގަމު ދާއިރާގެ މެމްބަރު އިލްޔާސް ވަޙީދު	ރަސްމާދޫ ދާއިރާގެ މެމްބަރު ޝިހާން މުޙައްމަދު	ވަށަފަރު ދާއިރާގެ މެމްބަރު ޙުސައިން ފިރާސަތު	ރަސްގެތީމު ދާއިރާގެ މެމްބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދު ފަޟީލް
11.04.2022	16	1:10	✓	✓	✓	✓	✓	N	✓	N	N	N	N	✓	✓	✓
06.04.2022	15	1:00	✓	✓	✓	✓	✓	N	✓	N	N	N	N	-	✓	✓
04.04.2022	14	0:55	✓	✓	O	✓	✓	N	✓	N	N	N	N	@	-	✓
22.03.2022	12	1:00	✓	✓	O	✓	-	N	✓	N	N	N	N	O	✓	✓
21.03.2022	11	0:55	✓	✓	O	✓	-	N	✓	N	N	N	N	O	-	✓
09.03.2022	8	1:15	✓	✓	✓	✓	✓	N	✓	N	N	N	N	✓	-	✓
07.03.2022	6	1:25	✓	✓	✓	✓	-	N	✓	N	N	N	N	✓	-	✓
14.02.2022	1	0:30	✓	✓	-	✓	✓	N	S	N	N	N	N	-	✓	✓
11.10.2021	27	00:30	✓	✓	✓	✓	-	N	✓	N	N	N	N	✓	-	✓
ޖުމްލަ	27	21:34	25	26	15	23	14	04	11	07	07	05	04	10	08	12

بسم الله الرحمن الرحيم

ކޮސްމެޓިކްސްގެ ރައްކާތެރިކަމުގެ ބިލު

އެއްވަނަ ބައި

ފެށުން

އެއްވަނަ ބާބު

ތަޢާރުފާއި މަޤްޞަދު

ތަޢާރުފާއި ނަން	.1	(ހ)	މިއީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފައްދާ އަދި ބޭނުންކުރާ ކޮސްމެޓިކްސްތަކާއި، ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުކުރާ އަދި ދިވެހިރާއްޖެއިން އެކްސްޕޯޓުކުރާ ކޮސްމެޓިކްސްގެ ރައްކާތެރިކަމާއި، ސިއްހަތަށް ފައިދާހުރި އަދި އާންމު ސިއްހަތަށް ގެއްލުންނުވާފަދަ ތަކެތިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށާއި، ކޮސްމެޓިކްސްގެ ފެންވަރު ހިފެހެއްޓުމާއި ރައްކާތެރިކަން ދެމެހެއްޓުމާގުޅޭ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް ކަނޑައެޅުމާއި، ކޮސްމެޓިކްސްގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނުގައާއި ކޮސްމެޓިކްސްގެ ހިދުމަތްދޭ ފަރާތްތަކުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް ކަނޑައެޅުމާއި، ކޮސްމެޓިކްސް އިންސާނުން ބޭނުންކުރުމަށް ސިއްހީގޮތުން އެކަށީގެންވާ، ރައްކާތެރި ތަކެތި ކަމުގައި ހުރުމަށްޓަކައި ކަނޑައަޅަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް ކަނޑައެޅުމުގެ ޤާނޫނެވެ.
		(ށ)	މި ޤާނޫނަށް ކިޔާނީ، "ކޮސްމެޓިކްސްގެ ރައްކާތެރިކަމުގެ ޤާނޫނު" އެވެ.
މަޤްޞަދު	.2		މި ޤާނޫނުގެ މައިގަނޑު މަޤްޞަދުތައް ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނީއެވެ.

		(ހ)		ދިވެހިރާއްޖޭގައި ލިބެން ހުންނަ ކާބޯތަކެއްޗަކީ ރައްކާތެރި، ސިއްހަތަށް ފައިދާހުރި އަދި އާންމު ސިއްހަތަށް ގެއްލުންނުވާފަދަ ތަކެތިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި، ކާބޯތަކެތީގެ ފެންވަރު ހިފެހެއްޓުމާއި ރައްކާތެރިކަން ދެމެހެއްޓުމުގެ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް ކަނޑައަޅައިދިނުން؛
		(ށ)		ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމާއި، އިމްޕޯޓުކުރުމާއި، އެކްސްޕޯޓުކުރުމާއި، ތައްޔާރުކުރުމާއި، ބަންދުކުރުމާއި، ޕެކޭޖުކުރުމާއި، ރައްކާކުރުމާއި، ގުދަންކުރުމާއި، ގަނޑު ވިއްކުމާއި، އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލުމާއި، ޚިދުމަތްދިނުމުގައި ސިއްޙީގޮތުން ބަލަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް ބަޔާންކުރުން؛
		(ނ)		ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުން، ނުވަތަ ތައްޔާރުކުރުން، ނުވަތަ ބަންދުކުރުން، ނުވަތަ ޕެކޭޖުކުރުން، ނުވަތަ ރައްކާކުރުން، ނުވަތަ ގުދަންކުރުން، ނުވަތަ ގަނޑު ވިއްކާ، ނުވަތަ އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލާ، ނުވަތަ ޚިދުމަތްދޭ ތަންތަނުގައި ހިފަހައްޓަންޖެހޭ މިންގަނޑުތައް ކަނޑައަޅައިދިނުމާއި، އެފަދަ ތަންތަން ހިންގުމުގެ ހުއްދަދިނުމުގެ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރުން؛
		(ރ)		ކާބޯތަކެތި އުފައްދާ ވިޔަފާރި، ތައްޔާރުކުރާ ވިޔަފާރި، ބަންދުކުރާ ވިޔަފާރި، އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލާ ވިޔަފާރި، ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތް އާންމުކޮށް ފަރާތްތަކަށް ހިފަހައްޓަންޖެހޭ ރައްކާތެރިކަމުގެ އަދި ސާފުތާހިރުކަމުގެ މިންގަނޑުތައް ކަނޑައަޅައިދިނުން؛
		(ބ)		ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުކުރާ އަދި ދިވެހިރާއްޖެއިން އެކްސްޕޯޓުކުރާ އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފައްދާ އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބާޒާރުކުރާ ކާބޯތަކެތީގެ ފެންވަރު ހިފެހެއްޓުމަށާއި ސިއްޙީ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި:
			(1)	ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުން، ނުވަތަ ތައްޔާރުކުރުން، ނުވަތަ ބަންދުކުރުން، ނުވަތަ ޕެކޭޖުކުރުން، ނުވަތަ ރައްކާކުރުން، ނުވަތަ ގުދަންކުރުން،

				ނުވަތަ ގެން ވިއްކާ، ނުވަތަ އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލާ، ނުވަތަ ފޯރުކޮށްދޭ ތަންތަން ބަލައި ފާސްކުރުމުގެ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުމާއި، އަދި ތަންތަނުގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ރައްކާތެރިކަމުގެ އަދި ސާފުތާހިރުކަމުގެ މިންގަނޑުތައް ފުރިހަމަނުވާ ހާލަތްތަކުގައި ފިޔަވަޅުއެޅުމާގުޅޭ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރުން؛
			(2)	ކާބޯތަކެތި އުފައްދާ މީހުންނާއި، ތައްޔާރުކުރާ މީހުންނާއި، ބަންދުކުރާ މީހުންނާއި، އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލާ މީހުންނާއި، ފޯރުކޮށްދޭ މީހުންނާއި، ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ [illegible] ފަރާތްތަކުން ހިފަހައްޓަންޖެހޭ ރައްކާތެރިކަމާއި ސާފުތާހިރުކަމުގެ މިންގަނޑުތައް ފުރިހަމަނުވާ ހާލަތްތަކުގައި ފިޔަވަޅުއެޅުމާގުޅޭ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރުން؛
			(3)	ކާބޯތަކެތި ބަލައި ފާސްކުރުމާއި، ޓެސްޓްކުރުމަށް ހިފެހެއްޓުމާއި، ސާމްޕަލް ނެގުމާއި، އޭގެ ތެރެއިން ސިއްޙީ ގޮތުން ރައްކާތެރިނޫން ތަކެތި ކަމަށް ބެލެވޭ ކާބޯތަކެއްޗާއި، ސިއްޙަތަށް ގެއްލުން ދެނިވި މާއްދާ އެކުލެވޭ ކާބޯތަކެތި ބަންދުކުރުމާއި ވިއްކުން މަނާކުރުމާއި، ރިކޯލްކުރުމާއި، ބާޒާރުން ނެގުމާގުޅޭ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުން.
			(۴)	ކާބޯތަކެތީގެ ސަބަބުން އާންމު ސިއްޙަތަށް ނުރައްކަލެއް ދިމާނުވުމަށްޓަކައި އަމަލުކުރަންވީ ގޮތުގެ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރުމާއި، އަދި ނުރައްކަލެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރުން؛
			(۵)	ކާބޯތަކެއްޗާ ގުޅޭގޮތުން ކުރުން މަނާ ކަންކަން ކަނޑައެޅުމާއި، ކާބޯތަކެއްޗާގުޅޭ ކުށަށް އަދަބު ކަނޑައެޅުން.

ޤާނޫނަށް އިސްތިސްނާދިނުން	3.			ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2020 (މުދާ ގަންނަ ފަރާތްތަކާއި ޚިދުމަތް ލިބިގަންނަ ފަރާތްތައް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގައި ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގައި، މުދާ ވިއްކުމުގައި ނުވަތަ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭނެ ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އާންމު މިންގަނޑުތައް އެފަދައިން ކަނޑައަޅާފައިވިނަމަވެސް، ކާބޯތަކެއްޗާ ގުޅޭގޮތުން ހިނގާނީ، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި އިޖުރާއަތުތަކެވެ.
ކާބޯތަކެތީގެ މާނަ	4.	(ހ)		މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، "ކާބޯތަކެތި" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އިންސާނުން ކައިބޮއި ހެދުމަށް ބޭނުންކުރާ ނުވަތަ އެ ބޭނުމަށް ތައްޔާރުކުރެވިފައިވާ ކޮންމެ އެއްޗަކަށެވެ.
		(ށ)		ކާބޯތަކެތީގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ބާވަތްތައް ހިމެނެއެވެ.
			(1)	އިންސާނުން ކެއުމަށް ބޭނުންކުރާ ގަސްގަހާގެހި، ގަހުގެ އޮރާއި، ގަހުގެ ބައިތަކާއި، ގަހުގައި އަލާ ތަކެތީގެ ބާވަތްތައް؛
			(2)	އިންސާނުން ކެއުމަށް ބޭނުންކުރާ ޖަނަވާރާއި ޖަނަވާރުގެ ބައިތައް؛
			(3)	ޕްރޮސެސްކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެއްޗާއި، ޕްރޮސެސްނުކުރާ ކާބޯތަކެއްޗާއި، އެ އެއްޗެއްގެ ހަމައެކަނި ވަކި ބައެއް ޕްރޮސެސްކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތި؛
			(4)	ޖެނެޓިކަލީ މޮޑިފައިކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތި؛
			(5)	ހާއްޞަ ޑައިޓަރީ ބޭނުންތަކަށް ހަދާފައިވާ ކާބޯތަކެއްޗާއި، ފުޑް ސަޕްލިމެންޓްގެ ބާވަތްތައް؛
			(6)	ކައިން ބުއިމަށް ބޭނުންކުރާ ފެން؛

Deleted: "

Deleted: "

Deleted: ް

Deleted: ¶

			(7)	ޗުއިންގަމާއި ދުފުމަށް ބޭނުންކުރާ ބާވަތްތައް؛
			(8)	ކާއެއްޗެއް ނުވަތަ ބޯއެއްޗެއް ތައްޔާރުކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ މާއްދާތައް؛
			(9)	ކާއެއްޗަކަށް ނުވަތަ ބޯއެއްޗަކަށް އިތުރުކުރުމަށް ނުވަތަ އެއްކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ އެއްޗެހި (ފުޑް އެޑިޓިވްސް)؛
			(10)	ނޭޝަނަލް ފުޑް ސޭފްޓީ އެންޑް ކޮލިޓީ ބޯޑުގެ ލަފާގެ މަތިން ކާބޯތަކެތީގެ ގޮތުގައި އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާ ކޮންމެ އެއްޗެއް.
		(ނ)	ކާބޯތަކެތީގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ބާވަތްތައް ނުހިމެނެއެވެ.	
			(1)	ބޭހާއި ބޭހުގެ ގޮތުގައި ތައްޔާރުކޮށްފައި ހުންނަ އުފެއްދުންތައް؛
			(2)	ކޮސްމެޓިކްސްގެ ބާވަތްތައް؛
			(3)	މަސްތުވާތަކެތި ނުވަތަ ސައިކޯޓްރޮޕިކް ސަބްސްޓެންސްތައް؛
			(4)	ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް؛
			(5)	ޖަނަވާރުގެ ކާނާ؛
			(6)	ނޭޝަނަލް ފުޑް ސޭފްޓީ އެންޑް ކޮލިޓީ ބޯޑުގެ ލަފާގެ މަތިން ކާބޯތަކެތި ނޫން ކަމުގައި އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާ ކޮންމެ އެއްޗެއް.
		(ރ)	މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިނުވާ ބާވަތެއްގެ އެއްޗެއް އެއީ ކާބޯތަކެތި ކަމުގައި މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ (10) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅައިފިނަމަ، ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގައި	

			ކާބޯތަކެތީގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތެއް އެއީ ކާބޯތަކެތި ނޫން ކަމުގައި މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (6) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކަނޑައަޅަންވާނީ، އެ އެއްޗެއްގެ ބާވަތާއި، އެއިން ކުރާ ބޭނުމާއި، އޭގެ ފެންވަރާއި، އޭގައި ހިމެނޭ މާއްދާތަކާއި، އެއިން ލިބޭ މަންފާއަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށްފަހުގައެވެ.
		(ބ)	މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން ކާބޯތަކެތީގެ ބާވަތެއްގެ ގޮތުގައި އެއްވެސް އެއްޗެއް ކަނޑައަޅައިފިނަމަ، ނުވަތަ ވަކި އެއްޗަކީ ކާބޯތަކެތީގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އެއްޗެއް ނޫންކަމުގައި ކަނޑައަޅައިފިނަމަ، އެފަދައިން ކަނޑައަޅާ ކަނޑައެޅުން، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި [illegible] ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.
		(ޅ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (8) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކާއެއްޗެއް ނުވަތަ ބޯއެއްޗެއް ތައްޔާރުކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ މާއްދާތަކާއި، އެ އަކުރުގެ (9) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކާއެއްޗަކަށް ނުވަތަ ބޯއެއްޗަކަށް އިތުރުކުރުމަށް ނުވަތަ އެއްކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ އެއްޗެހިތަކާއި، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ކާބޯތަކެތީގައި ހުންނަންޖެހޭ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވުން ލާޒިމެއްނޫނެވެ.
		(ކ)	މި މާއްދާގެ (ޅ) އަށް [illegible]، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (8) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކާއެއްޗެއް ނުވަތަ ބޯއެއްޗެއް ތައްޔާރުކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ މާއްދާތަކާއި، އެ އަކުރުގެ (9) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކާއެއްޗަކަށް ނުވަތަ ބޯއެއްޗަކަށް އިތުރުކުރުމަށް ނުވަތަ އެއްކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ އެއްޗެހި [illegible] ކާބޯތަކެތީގައި ހުންނަންޖެހޭ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަކުރާ އެއްޗެހި ކަމުގައި ވާންވާނެއެވެ.

ދެވަނަ ބާބު

ޤާނޫނު ހިންގުން

ޤާނޫނު ހިންގުން	5.		ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަމާގުޅޭ ސިޔާސަތުތައް ކަނޑައަޅައި، މި ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރުމުގެ އެންމެ އިސް ޒިންމާ އުފުލާނީ މިނިސްޓްރީއެވެ.
މިނިސްޓްރީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް	6.		މި ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރުމާއި ހިންގުމާ ގުޅޭގޮތުން މިނިސްޓްރީއަށް އުފުލަންޖެހޭ ޒިންމާތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމެނެއެވެ.
		(ހ)	ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަމާއި ފެންވަރު ކަށަވަރުކޮށްދިނުމަށްޓަކައި ހަމަޖެއްސަންޖެހޭ އިންތިޒާމުތަކާއި ވަސީލަތްތައް ހަމަޖެއްސުމާއި، ހުރިހާ ގޮތްތަކުގައި ޤާނޫނު ތަންފީޛުވަމުންދާކަން ކަށަވަރުކުރުން؛
		(ށ)	ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަމާއި ފެންވަރު ކަށަވަރުކޮށްދިނުމަށްޓަކައި ދައުލަތުން ޤާއިމުކޮށްފައިވާ ވަސީލަތްތައް ރައްކާތެރިކަމާއެކު ބަލަހައްޓާނެ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުން؛
		(ނ)	ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަމާއި ފެންވަރު ކަށަވަރުކޮށްދިނުމަށްޓަކައި ބޭނުންވާ އިންސާނީ ވަސީލަތްތައް ދެމެހެއްޓުމާއި ޒަމާނީ ބިނާކުރުން ކޯޑުތައް އެކަށައަޅައި، އަދި ކޯޑުތައް ތަންފީޛުވަމުންދާކަން ކަށަވަރުކުރުން؛
		(ރ)	މީހުން ދިރިއުޅޭ އެންމެހާ ރަށްރަށުގައާއި ސިޓީތަކުގައި ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެ ގޮތުން ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ހަވާލުކުރެވިފައިވާ އެކި އިދާރާތަކުގެ މަސައްކަތްތައް ވިލަރެސްކުރުމުގެ ނިޒާމެއް ޤާއިމުކުރުން.
ކައުންސިލްތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް	7.	(ހ)	މި ޤާނޫނުން ކައުންސިލްތަކާ އަންނަނިވި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ހަވާލުކުރެވިގެންވެއެވެ.

			(1)	ކާބޯތަކެތީގެ ފެންވަރު ހިފެހެއްޓުމާއި ސިއްޙީ ރައްކާތެރިކަން ދެމެހެއްޓުމުގެ ގޮތުން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީން އެކުލަވާލާ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް، ރަށު އަދި ސިޓީ ފެންވަރުގައި ތަންފީޛުކުރުން؛
			(2)	އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑުތަކާއި އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަމާބެހޭ ހޭލުންތެރިކަމުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުން؛
			(3)	އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާ ގަވާއިދުތަކާއި މިންގަނޑުތަކާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އޮތޯރިޓީން ހުއްދަ [illegible] [illegible] ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތްދޭ ތަންތަން ބަލައި ފާސްކުރުން؛
			(4)	ކާބޯތަކެތީގެ ޒަރީޢާއިން އިންސާނުންގެ ތެރޭގައި ފެތުރޭ ބަލިތައް ރަށު އަދި ސިޓީގެ ފެންވަރުގައި ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގައި ކާބޯތަކެތި ރިކޯލްކުރުމާއި ބާޒާރުން ނެގުމުގައި އޮތޯރިޓީއަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމާއި، ކަމާބެހޭ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ފިޔަވަޅުއެޅުން؛
			(5)	ކަސްޓަމްސްގެ އިޚްތިޞާޞް ހިމެނޭ ދާއިރާގައި މި ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ހިނގާ ކަންކަން ބަލައި ރިޕޯޓްކުރުމާއި ކަމާބެހޭ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އޮތޯރިޓީއާ ގުޅިގެން ފިޔަވަޅުއެޅުން؛
			(6)	އެކިއެކި ތަފާސްހިސާބު އެއްކުރުމުގެ [illegible] މި ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރުމުގައި މިނިސްޓްރީއާއި އޮތޯރިޓީއަށް ބޭނުންވާ

			މަޢުލޫމާތު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެފަރާތްތަކަށް ފޯރުކޮށްދިނުން.
		(ށ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކައުންސިލުތަކާ ވަކި ބާރެއް ނުވަތަ މަސްއޫލިއްޔަތެއް ޙަވާލުކުރާނަމަ، އެކަން ކުރަންވާނީ، އެ ބާރެއް ނުވަތަ މަސްއޫލިއްޔަތެއް ސާފުކޮށް އިނގޭނެ ގޮތަށް ކައުންސިލާއި މިނިސްޓްރީއާ ދެމެދު ވެވޭ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުންނެވެ.
މޯލްޑިވްސް ފުޑް އެންޑް ޑްރަގް އޮތޯރިޓީ	.8	(ހ)	މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު، "މޯލްޑިވްސް ފުޑް އެންޑް ޑްރަގް އޮތޯރިޓީ" ގެ ނަމުގައި، ސަރުކާރުގެ އިދާރާއެއް އުފައްދަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އޮތޯރިޓީ ހިނގަމުންދާނީ، މިނިސްޓްރީގެ ދަށުންނެވެ. އަދި އޮތޯރިޓީއާގުޅޭ ކަންކަމުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ޖަވާބުދާރީވާނީ މިނިސްޓަރެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އުފައްދާ އޮތޯރިޓީ އުފެއްދުމާއެކު، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުގެ ދަށުން ހިނގަމުން އައި، މޯލްޑިވްސް ފުޑް އެންޑް ޑްރަގް އޮތޯރިޓީގެ އެންމެހައި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތަކާއި، އެ އޮތޯރިޓީގައި ޚިދުމަތްކުރަމުންދިޔަ އެންމެހައި މުދަލާއި ފެސިލިޓީތަކާއި ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓުން އެ އޮތޯރިޓީއަށް އެކަށައަޅައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފައިވާ ފައިސާއާއި، ޤާނޫނީޒިންމާތަކާއި އެއްބަސްވުންތަކާއި ދަރަނި އެ އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިދާ ޙައްޤުތަކާއި މަޞްލަޙަތުތައް، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އޮތޯރިޓީއަށް ބަދަލުވާނެއެވެ.
		(ރ)	މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުގެ ދަށުން ހިނގަމުންއައި، މޯލްޑިވްސް ފުޑް އެންޑް ޑްރަގް އޮތޯރިޓީގެ މުވައްޒަފުން، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އޮތޯރިޓީ އުފެއްދުމާއެކު، އެ އޮތޯރިޓީގެ މުވައްޒަފުން ކަމުގައި ހަމަޖެހިގެންދާނެއެވެ.

Deleted: ްއާ

Deleted: ލިޔުމަކުންނެވެ.

Deleted: ހެލްތު

Deleted: ހެލްތު

އޮޑިޓަރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް	.9			މި ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދުތައް ހާސިލުކުރުމަށްޓަކައި އަންނަނިވި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އޮޑިޓަރާ ހަވާލުކުރެވިގެންވެއެވެ.
		(ހ)		ދިވެހިރާއްޖޭގައި ލިބެން ހުންނަ ކާބޯތަކެއްޗަކީ ރައްކާތެރި އަދި އާންމު ސިއްހަތަށް ގެއްލުންނުވާފަދަ ތަކެތިކަން ކަށަވަރުކުރުން؛
		(ށ)		ކާބޯތަކެތީގެ ފެންވަރު ހިފެހެއްޓުމާއި، ސިއްޙީ ރައްކާތެރިކަން ދެމެހެއްޓުމުގެ ގޮތުންނާއި އެތަކެއްޗަކީ ސިއްޙީގޮތުން އެކަށީގެންވާ ތަކެތި ކަމުގައި ކަށަވަރުކުރުމުގެ ގޮތުން އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރުން:
			(1)	ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުކުރާ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެއިން އެކްސްޕޯޓުކުރާ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފައްދާ، ނުވަތަ ތައްޔާރުކުރާ، ނުވަތަ ރައްކާކުރާ، ނުވަތަ ބަންދުކުރާ، ނުވަތަ ގުދަންކުރާ، ނުވަތަ ގަނެވިއްކާ، ނުވަތަ އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލާ، ނުވަތަ ފޯރުކޮށްދޭ ކާބޯތަކެތީގެ ފެންވަރު ހިފެހެއްޓުމަށާއި އެތަކެއްޗަކީ ސިއްޙީގޮތުން ރައްކާތެރި އަދި އާންމު ސިއްހަތަށް ގެއްލުންނުވާފަދަ ތަކެތިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ގަވާއިދުތަކާއި މިންގަނޑުތަކާއި އުސޫލުތައް އެކުލަވާލައި، އެ ގަވާއިދުތަކާއި މިންގަނޑުތަކާއި އުސޫލުތައް ތަންފީޒުކުރުން؛
			(2)	ކާބޯތަކެތީގެ ފެންވަރާއި ރައްކާތެރިކަމާގުޅޭ ކަންކަމުގައި ސަރުކާރަށާއި އާންމު ސިއްހަތު ރައްކާތެރިކުރުމަށް މަސައްކަތްކުރާ މުއައްސަސާތަކަށް ލަފާއާއި އިރުޝާދާއި ފަންނީ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން؛
			(3)	ކާބޯތަކެތިން ލިބޭ ފައިދާއާއި، ކާބޯތަކެތީގެ ފެންވަރާއި ރައްކާތެރިކަމާމެދު، ކާބޯތަކެތީގެ މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކާއި

:Deleted

			އާންމުން ހޭލުންތެރިކުރުވުން.
		(ނ)	ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމުން، ނުވަތަ ތައްޔާރުކުރުމުން، ނުވަތަ ބަންދުކުރުމުން ނުވަތަ ޕެކޭޖުކުރުމުން ނުވަތަ ރައްކާކުރުމުން ނުވަތަ ގުދަންކުރުމުން، ނުވަތަ ގަން ވިއްކުމުން ނުވަތަ އެއްތަނުން އަނެއް ތަނަށް އުފުލުމުން، ނުވަތަ ޓްރާންސްޝިޕްކުރުމުން، ނުވަތަ އިމްޕޯޓުކުރުމުން ނުވަތަ އެކްސްޕޯޓުކުރުމުން ބޭނުންވާ މިންގަނޑުތައް ކަނޑައެޅުމާއި، ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުން މަނާ ކާބޯތަކެތީގެ ބާވަތްތައް ކަނޑައެޅުމާއި، ހުއްދަ ހޯދައިގެން މެނުވީ ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުނުކުރެވޭނެ ކާބޯތަކެތީގެ ބާވަތްތައް ކަނޑައެޅުމާއި، ކަމާގުޅޭ ހުއްދަތައް ދޫކުރުމުގެ ޝަރުތުތައް ކަނޑައެޅުމާއި އެ ހުއްދަތައް ދޫކުރުން؛
		(ރ)	ކާބޯތަކެތި އުފައްދާ މުއައްސަސާއި، ތައްޔާރުކުރާ މުއައްސަސާއި ބަންދުކުރާ މުއައްސަސާއި، އެއްތަނުން އަނެއް ތަނަށް އުފުލާ މުއައްސަސާއި [illegible] ކާބޯތަކެތި ވިއްކުމުގައި ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތް ދިނުމުގައި އެ ކާބޯތަކެތި ގެންގުޅޭ ފަރާތްތަކުން ދަމަހައްޓަންޖެހޭ އާންމު ސާފުތާހިރުކަމުގެ މިންގަނޑުތައް ކަނޑައެޅުން؛
		(ބ)	ދިވެހިރާއްޖޭގައި ގާއިމުކުރެވޭ ފުޑްކޯޓުތަކުގައި ކާބޯތަކެތި ތައްޔާރުކުރުމުގެ ޚިދުމަތް ދިނުމަށްޓަކައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ މިންގަނޑުތައް ކަނޑައެޅުމާއި އެ ފުޑްކޯޓުތަކުގައި ކާބޯތަކެތި ތައްޔާރުކުރުމުގެ ޚިދުމަތް ދިނުމަށް ހުއްދަދިނުމުގެ ޝަރުތުތައް ކަނޑައެޅުމާއި އެ ހުއްދަ ދިނުން؛
		(ޅ)	ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަމާ ގުޅޭގޮތުން ސަރުކާރުގެ އިދާރާތަކާއި ކަމާބެހޭ ބައިނަލްއަޤްވާމީ އެޖެންސީތަކާއެކު ގުޅުން ބަދަހިކޮށް ދެމެހެއްޓުމާއި ދިވެހިރާއްޖެ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާތަކަށް އަމަލުކުރުމުގެ ގޮތުން ދައުލަތުން އަދާކުރަންޖެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށްޓަކައި ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ކުރުން؛

Deleted: ާ

Deleted: ފުޑްކޯޓުތަކުގައި

Deleted: އް

Deleted: ހިންގުމުގެ

		(ވ)	މި ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރާގޮތް މިންވަރު ބަލައި މޮނިޓަރކުރުމުގެ ނިޒާމެއް އެކަށައަޅައި ހިންގުން؛
		(މ)	ކޯޕަރޭޓް އުފައްދާ ތަންތަނާއި، ތަޢުލީމުދޭ ތަންތަނާއި، ބޭސްފަރުވާދޭ ތަންތަނާއި، ރައްކާކުރާ ތަންތަނާއި، ގެރި ވިއްކާ ތަންތަނާއި، އެއްތަނުން އަނެއް ތަނަށް އުފުލާ ނުވަތަ ފުރުކާކުރާ ތަންތަން ބަލައި ފާސްކުރުމާއި، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުތަކާ ޚިލާފުވާ ފަރާތްތަކާމެދު ފިޔަވަޅު އެޅުން.
އޮތޯރިޓީގެ ބޯޑު	.10		މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީއާ ޙަވާލުކުރެވިފައިވާ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގައި މި ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރުމުގައި އޮތޯރިޓީއަށް އަންނަނިވި ބޯޑެއް ލިބިގެންވާނެއެވެ.
		(ހ)	ދިވެހިރާއްޖޭއަށް އިމްޕޯޓްކުރާ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެއިން އެކްސްޕޯޓްކުރާ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފައްދާ އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭނުންކުރާ ކޯޕަރޭޓް ބަލައި ފާސްކުރުމާއި، ޓެސްޓުކުރުމަށް ހިފެހެއްޓުމާއި، ސާމްޕަލް ނެގުމާއި ތަޙްލީލުތައް ކުރުން؛
		(ށ)	ކޯޕަރޭޓް އުފައްދާ ތަންތަނާއި، ތަޢުލީމުދޭ ތަންތަނާއި، ބޭސްފަރުވާދޭ ތަންތަނާއި، ރައްކާކުރާ ތަންތަނާއި، ގެރި ވިއްކާ ތަންތަނާއި، އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލާ ނުވަތަ ފުރުކާކުރާ މަސައްކަތްކުރާ ތަންތަނާއި އަދި ތަންތަނުގެ ތަކެއްޗާއި ފެސިލިޓީތައް ބަލައި ފާސްކުރުމާއި ފިޔަވަޅު އެޅުން؛
		(ނ)	ސިއްހީގޮތުން ރައްކާތެރިނޫން ތަކެތި ކަމަށް ބެލެވޭ ކޯޕަރޭޓްތަކާއި ސިއްޙަތަށް ގެއްލުންދެނިވި މާއްދާތައް ހިމެނޭ ކޯޕަރޭޓް ހިފެހެއްޓުމާއި، އެތަކެތީގެ ސާމްޕަލް ނެގުމާއި، އެ ތަކެތި ބާޠިލުކުރުމާއި ވިއްކުން މަނާކުރުމާއި، ރިކޯލްކުރުމާއި، ބާޒާރުން ނެގުމަށް އަމުރުކުރުމާއި އެ

Deleted: ”

Deleted: ތަންތަން

			ތަކެތި ނައްތާލުމަށް އަންގުން؛
		(ރ)	ކާބޯތަކެތީގެ ތެރެއިން ވަކި ބާވަތެއްގެ ކާބޯތަކެއްޗަކީ ނުވަތަ ވަކި އެއްޗެއް ނުވަތަ ވަކި މާއްދާއެއް ނުވަތަ ބާވަތެއް ހިމެނޭ ކާބޯތަކެއްޗަކީ އިންސާނުން ބޭނުންކުރުމަށް ކަމުދާ އެއްޗެއް ނޫންކަމަށް ކަނޑައެޅިއްޖެނަމަ، އެފަދަ ތަކެތި ހިފެހެއްޓުމާއި، އެފަދަ ތަކެތި ބޭނުންނުކުރުމާއި ވިއްކުން މަނާކުރުމާއި، ރިކޯލްކުރުމާއި، ބާޒާރުން ނެގުން އަމުރުކުރުމާއި އަދި ތަކެތި ނައްތާލުމަށް އަންގުން؛
		(ބ)	ކާބޯތަކެތި އުފައްދާ މުއައްސަސާ، ތައްޔާރުކުރާ މުއައްސަސާ، ބަންދުކުރާ މުއައްސަސާ، އެއްތަނުން އަނެއް ތަނަށް އުފުލާ މުއައްސަސާ [illegible] ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތް ދިނުމުގައި އެ ތަކެތި ގެންގުޅޭ ފަރާތްތަކުން ސިއްޙީ ގޮތުން ބަލަންޖެހޭ ބެލުންތަކާއި ހަމަޖެހޭ ސިއްޙީ ޚާއްޞަކޮށް ހުރުން ތަޢުލީމުކުރުމާއި، ކާބޯތަކެތި ގެންގުޅޭ ފަރާތްތަކުން އަމަލުކުރަން ކަނޑައަޅާފައިވާ ސްޓޭންޑަރޑުތަކުގެ މިންގަނޑުތައް ފުރިހަމަކުރާ ބާވަތްތަކާއި ހިފެހެއްޓުން؛
		(ޅ)	ކާބޯތަކެތީގެ ފެންވަރު ހިފެހެއްޓުމާއި ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމާއި ކާބޯތަކެއްޗަކީ ސިއްޙީ ގޮތުން އެކަށީގެންވާ ތަކެތި ކަމުގައި ކަށަވަރުކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ އަދާކުރުމަށްޓަކައި ކުރަންޖެހޭ އިންތިޒާމީ ކަންކަން ކުރުން.
ޖޫރިމަނާ ކުރުން	11.	(ހ)	އޮތޯރިޓީ ދުވަހުން ދުވަހަށް ހިންގުމުގެ އެންމެ އިސް ވަޒީފާއަކީ ޖޫރިމަނާ ކުރުމެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޖޫރިމަނާ ކުރުން މަސައްކަތްކުރާނީ މިނިސްޓަރު ކަނޑައަޅާ ސިޔާސަތުތަކަށް ތަންފީޒުކުރުމަށްޓަކައި، ކަމާ ގުޅުންހުރި ކަނޑައަޅާފައިވާ އާންމު އިންސާފުގެ ދަށުންނެވެ.

		(ނ)		ޑިރެކްޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2007 (ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ މަޤްޞަދަށްޓަކައި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ މަޤާމެކެވެ. އެ މަޤާމަށް މީހަކު އައްޔަންކުރާނީ، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުންނެވެ.
		(ރ)		ޑިރެކްޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމަށް އައްޔަންކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ކިބައިގައި އަންނަނިވި ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
			(1)	އާންމު ސިއްޙަތުގެ ދާއިރާއިން ނުވަތަ ބަޔޮލޮޖިކަލް ސައިންސް ނުވަތަ އެނަލިޓިކަލް ސައިންސް ނުވަތަ ލެބޮރެޓަރީގެ ދާއިރާއިން ނުވަތަ ފާމަސޫޓިކަލްގެ ދާއިރާއިން ފުރަތަމަ ޑިގްރީ ހާސިލުކޮށްފައިވުމުގެ އިތުރުން، މާސްޓަރސް ޑިގްރީއެއް ނުވަތަ އެ ފެންވަރުގެ ޕޯސްޓް ގްރެޖުއޭޓް ސަނަދެއް ހާސިލުކޮށްފައިވާ ފަރާތެއް ކަމުގައިވުން؛
			(2)	ސިއްޙީ ދާއިރާގައި މަދުވެގެން 10 (ދިހައެއް) އަހަރުދުވަހުގެ މަސައްކަތުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ ފަރާތެއް ކަމުގައިވުން.
		(ބ)		ލެބޮރެޓަރީގެ ރައްކާތެރިކަމާ ގުޅޭގޮތުން އޮފީހުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާ ގުޅޭގޮތުން އަދި ކާގުޅޭގޮތުން އޮފީހުން ނިންމާ އެންމެހައި ނިންމުންތަކާ ގުޅޭގޮތުން، ޑިރެކްޓަރ ޖެނެރަލް މިނިސްޓަރަށް ޖަވާބުދާރީވާންވާނެއެވެ.
އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުން	.12	(ހ)		އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުންނަކީ ސިވިލް ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުންނެވެ. އަދި އެ މުވައްޒަފުންގެ މައްޗަށް ހިނގާނީ، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާއި އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކެވެ.
		(ށ)		މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އޮފީހުގެ ފަންނީ އަދި އިދާރީ މުވައްޒަފުންގެ ވަޒީފާގެ ގިންތިތަކާއި

Deleted:

Deleted:

			މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ހަވާލުކޮށް، އެ މުވައްޒަފުންގެ މަޤާމުގެ [illegible] އެކު ކަންކަމުން މުވައްޒަފުން ލިބެންވާން އަދަދު ހަވާލުކުރާ، މުވައްޒަފުންގެ އިތުރު އޮނިގަނޑެއް، މިނިސްޓްރީގެ ލަފާގެ މަތިން އޮތޯރިޓީން އެކުލަވާލާފައި، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން [illegible].
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީން އެކުލަވާލާ އޮނިގަނޑާ [illegible] ގޮތުގެމަތިން، އޮތޯރިޓީއަށް ބޭނުންވާ މުވައްޒަފުން ޢައްޔަންކޮށް ވަކިކުރާނީ، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުންނެވެ.
މަޞްލަޙަތު ފުށުއަރާ ކަންކަމުން އެއްކިބާވުމާއި ސިއްރު ކަންކަން	.13	(ހ)	އޮތޯރިޓީގެ މުވައްޒަފުން މި ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރުމުގެ ގޮތުން އަދާކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގައި ނިންމަންޖެހޭ ނިންމުންތައް ނިންމުމުގައި ޢަމަލުކުރަންވާނީ، ވަކި ފަރާތަކަށް ބުރަނުވެ، ނުފޫޒުން އެއްކިބާވެ ތިބެއެވެ.
		(ށ)	އޮތޯރިޓީގެ އެއްވެސް މުވައްޒަފެއްގެ އަމިއްލަ މަޞްލަޙަތެއް ނުވަތަ ފައިދާއެއް ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ ނިސްބަތްވާ، އެކަމެއް ބެލުމުގައި ނުވަތަ ނިންމުމުގައި، އެއްވެސް މިންވަރަކަށް އެ ފަރާތެއް ބައިވެރިވެގެން ނުވާނެއެވެ. އަދި [illegible] އެފަދަ މަޞްލަޙަތެއް ނުވަތަ ފައިދާއެއް ނުވަތަ [illegible] އޮތް ކަމެއްކަން ކުރިން އެނގިފައި ނުވާނަމަވެސް، އެކަން އެނގުމާއެކު [illegible] ނުވަތަ އެކަމާ ގުޅޭގޮތުން ނިންމަންޖެހޭ ނިންމުމުން އެ މުވައްޒަފަކު ވަކިވެގެންވާނެއެވެ.
		(ނ)	އޮތޯރިޓީގެ އެއްވެސް މުވައްޒަފަކު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އޭނާގެ ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގައި ވަކި ފަރާތަކަށް [illegible] ސިއްރުގައި، އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ [illegible]، ނުވަތަ [illegible] [illegible] ކަމެއް، [illegible] އަމިއްލަ ނަފްސަށް، ނުވަތަ [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ ވިޔަފާރީގެ ގުޅުން ހުރި ފަރާތްތަކުގެ ނަފާގައި، ބޭނުންކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.

Deleted: ި

		(ރ)	އޮތޯރިޓީގެ މުވައްޒަފުންނަށް މަޤާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން ލިބޭ މައުލޫމާތަކީ ސިއްރުގެ ގޮތުގައި ހިފެހެއްޓެންޖެހޭ މައުލޫމާތެވެ. އެފަދަ މައުލޫމާތެއް، ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ ގޮތުގެމަތިން ހާމަކުރަންޖެހޭ ފަރާތަކަށް ހާމަކުރާ ކުރުން ފިޔަވައި އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ހާމަކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
ޤާނޫނީ ހިމާޔަތް	.14		މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، ހެޔޮ ނިޔަތުގައި އޮތޯރިޓީގެ މުވައްޒަފަކު ނުވަތަ އޮތޯރިޓީ ތަމްސީލުކުރާ އެހެން ފަރާތަކުން، އެފަރާތެއްގެ ވާޖިބުތައް އަދާކުރުމުގައި ކުރާ ކަމަކާމެދު ނުވަތަ ނުކޮށް ދޫކޮށްލާ ކަމަކާމެދު އޭނާގެ މައްޗަށް ދައުވާއެއް ނުއުފުލޭނެއެވެ.
މާލީ ކަންކަން	.15	(ހ)	އޮތޯރިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށް ބޭނުންވާ ފައިސާ، ކޮންމެ އަހަރަކުވެސް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ބަޖެޓުގައި ހިމަނައި، ދައުލަތުގެ މާލިއްޔާއިން އެ އޮތޯރިޓީއަށް ދޫކުރަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	އޮތޯރިޓީގެ އެންމެހައި ހިސާބުތަކާއި އެންމެހައި ލިޔެކިޔުންތައް ބަލަހައްޓަންވާނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2006 (ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތުގެ ޤާނޫނު) އާއި، އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
ނޭޝަނަލް ފުޑް ސޭފްޓީ އެންޑް ކޮލިޓީ ބޯޑު	.16	(ހ)	ކާބޯތަކެތީގެ ފެންވަރާއި ސިއްޙީ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކުގައި އޮތޯރިޓީއަށް ލަފާދިނުމަށްޓަކައި، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ނޭޝަނަލް ފުޑް ސޭފްޓީ އެންޑް ކޮލިޓީ ބޯޑުގެ ނަމުގައި މިނިސްޓަރު ބޯޑެއް އުފައްދަވަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	ނޭޝަނަލް ފުޑް ސޭފްޓީ އެންޑް ކޮލިޓީ ބޯޑު އުފައްދަވަންވާނީ، އަންނަނިވި 10 (ދިހައެއް) މެންބަރުންގެ މައްޗަށެވެ.

			(1)	ޑިރެކްޓަރ ޖެނެރަލް؛
			(2)	މިނިސްޓްރީގެ މުވައްޒަފުންގެ ތެރެއިން މިނިސްޓަރު ކަނޑައަޅާ އިސް ފަރާތެއް؛
			(3)	ކާބޯތަކެތީގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމުގެ ކަންކަމުގައި މަސައްކަތްކުރާ އޮތޯރިޓީގެ ކަމާބެހޭ ބައިގެ އިސްވެރިޔާ؛
			(4)	ކާބޯތަކެތީގެ ޒަރިޔާއިން ޖެހޭ ބަލިތައް ދެނެގަތުމުގައި ހެލްތު ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަންނީ މުވައްޒަފުންގެ ތެރެއިން އެ އެޖެންސީން ކަނޑައަޅާ އިސް ފަރާތެއް؛
			(5)	އިޤްތިޞާދީ ސިޔާސަތުތައް ކަނޑައެޅުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އެއިރެއްގައި ހަވާލުވެފައިވާ ވުޒާރާގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ ތެރެއިން އެ ވުޒާރާގެ މިނިސްޓަރު ކަނޑައަޅާ އިސް ފަރާތެއް؛
			(6)	މަސްވެރިކަމުގެ ސިޔާސަތުތައް ކަނޑައެޅުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އެއިރެއްގައި ހަވާލުވެފައިވާ ވުޒާރާގައި މަސައްކަތްކުރާ މަސްވެރިކަމާބެހޭ ފަންނީ މުވައްޒަފުންގެ ތެރެއިން އެ ވުޒާރާގެ މިނިސްޓަރު ކަނޑައަޅާ އިސް ފަރާތެއް؛
			(7)	ދަނޑުވެރިކަމުގެ ސިޔާސަތުތައް ކަނޑައެޅުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އެއިރެއްގައި ހަވާލުވެފައިވާ ވުޒާރާގައި މަސައްކަތްކުރާ ދަނޑުވެރިކަމާބެހޭ ފަންނީ މުވައްޒަފުންގެ ތެރެއިން އެ ވުޒާރާގެ މިނިސްޓަރު ކަނޑައަޅާ އިސް ފަރާތެއް؛ މިގޮތުން މުވައްޒަފަކު ކަނޑައެޅުމުގައި ޖަނަވާރުގެ ޒަރިޔާއިން އިންސާނުންނަށް ޖެހޭ ބަލިތަކާއި ވަރަށް ޖެހޭ ބަލިތައް

Deleted: ހެލްތު

				ދަށްގަތުމުގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތެއް މުވައްޒަފުންގެ ތެރެއިން މުވައްޒަފަކު ކަނޑައެޅުމަށް އިސްކަންދޭންވާނެއެވެ.
			(8)	މިނިސްޓަރު އައްޔަނުކުރާ، ސަރުކާރުގެ އިދާރާއެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތެއް ކަމުގައިނުވާ ފެށް ސަވިސްގެ މާހިރެއް؛
			(9)	ހިދުމަތް ލިބިގަންނަ ފަރާތްތަކުން ތަމްސީލުކުރާ ފަރާތެއް؛ މިގޮތުން މެންބަރަކު އައްޔަނުކުރުމުގައި ހިދުމަތް ލިބިގަންނަ ފަރާތްތަކުން ތަމްސީލުކުރާ ޖަމްޢިއްޔާތަކުން ކަނޑައަޅާ ފަރާތެއް އައްޔަނުކުރުމަށް އިސްކަންދޭންވާނެއެވެ.
			(10)	ކޮމިއުނިޓީގެ ހިދުމަތުގައި ތަންތަން ތަމްސީލުކުރާ ފަރާތެއް؛
		(ނ)		މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ (8) ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން (10) ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިހާޔަތަށް ހިމެނޭ ނަންބަރުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މެންބަރުން ބޯޑަށް އައްޔަނުކުރާނީ، އާންމުކޮށް އިޢުލާނުކުރުމުން، އެކަމަށް ކުރިމަތިލާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިންނެވެ.
		(ރ)		ޖެނެރަލް ޝެޑިއުލް ފިޔަވައި މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ބޯޑުގެ މެންބަރުންގެ ދައުރަކީ 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހުގެ ދައުރެކެވެ. އެގޮތުންނަމަވެސް، އެ މެންބަރުންގެ ފުރަތަމަ ދައުރު ހަމަވުމުން، އިތުރު އެއް ދައުރަށް އެ މެންބަރުން ބޯޑަށް އައްޔަނުކުރެވިދާނެއެވެ.
		(ބ)		މި މާއްދާގެ (ރ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން (7) ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިހާޔަތަށް ހިމެނޭ ނަންބަރުތަކުގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތްތަކުން ބޯޑުގައި ހިމެނޭނީ މަޤާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން ކަމުގައިވާތީ، އެ ފަރާތްތަކުން ބޯޑުގެ މެންބަރުންގެ ޒިންމާގައި ދެމިތިބޭނީ އެ ފަރާތްތަކުން ބޯޑުގައި ހިމެނޭ މަޤާމުގައި ދެމިތިބޭހާ

Deleted: ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާއެއްގައި

Deleted: ޖަމްޢިއްޔާތަކުން އައްޔަނުކުރާ

Deleted: .

Deleted:

			ހިނދަކުއެވެ. އެފަރާތެއް އެ މަޤާމުން ވަކިވެއްޖެނަމަ، ބޯޑުގެ މެންބަރުކަމުން ވަކިވާނެއެވެ.
		(ޅ)	މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ (10) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތް ފިޔަވައި ބޯޑުގެ މެންބަރުންގެ ގޮތުގައި ޢައްޔަންކުރެވޭ ފަރާތްތަކަކީ، ކޯޕަރޭޓިވްގެ ހިދުމަތް ވިޔަފާރިއެއް ނުވަތަ ކޯޕަރޭޓިވްގެ ހިދުމަތް ހޯދުންވެސް ތަނެއްގައި މަސްލަހަތެއް އޮތް ފަރާތެއް ކަމުގައިވެގެންނުވާނެއެވެ.
		(ކ)	ބޯޑުގެ ރައީސަކީ ރަޖިސްޓްރާރ ޖެނެރަލްއެވެ.
ބޯޑުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް	.17		ބޯޑުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނީއެވެ.
		(ހ)	ކޯޕަރޭޓިވްގެ ފަންވަރާއި ސިއްހީ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމާ ގުޅޭގޮތުންނާއި ކޯޕަރޭޓިވްތަކަށް ސިޔާސަތުތަކާއި ފައިދާހުރި ތަކެތި ކަންކަމުގައި ތަރައްޤީކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން އެކަށީގެންވާ ލަފާއާއި އިރުޝާދާއި ފަންނީ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން؛
		(ށ)	ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރުމުގައި ދިމާވާ ގޮންޖެހުންތަކަށް ހައްލު ހޯދުމުގައި އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން.
ބޯޑުގެ ބައްދަލުވުންތައް	.18	(ހ)	ބޯޑުގެ ބައްދަލުވުންތަކުގެ އިދާރީ ކަންކަން ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާނީ އޮފީހުންނެވެ.
		(ށ)	ބޯޑުގެ ބައްދަލުވުންތައް ބޭއްވުމާބެހޭ އުސޫލުތައް، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ސައިންޓިފިކް ކޮމިޓީ، ފޯރަމް އަދި ޓާސްކް ފޯސް	.19		ކޯޕަރޭޓިވްގެ ފަންވަރު ހިފެހެއްޓުމަށާއި ސިއްހީ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެ ގޮތުން އެހީތެރިކަން ފަންނީ ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި އަދި އެހީތެރިން ކަނޑައަޅާ

ޤާއިމުކުރުން			މަސައްކަތްތައް ކުރުމަށްޓަކައި، ސައިންޓިފިކް ކޮމިޓީއެއް، ފަންނީ ޕެނަލާއި، ޓާސްކް ފޯސްތައް ފަދަ ފަންނީ މަސައްކަތްކުރާނެ ކޮމިޓީތަކާއި ގްރޫޕްތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އޮތޯރިޓީއަށް އެކުލަވާލެވިދާނެއެވެ.
ނޭޝަނަލް ހެލްތް ލެބޯރަޓަރީ	.20	(ހ)	ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުކުރާ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެއިން އެކްސްޕޯޓުކުރާ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފައްދާ ކޮމޮޑިޓީ ޓްރޭސްކުރުމަށްޓަކައި، އަދި ކޮމޮޑިޓީ އުފައްދާ ތަންތަނާއި، ނުވަތަ ބަންދުކުރާ ތަންތަނާއި، ނުވަތަ ގުދަންކުރާ ތަންތަނާއި، ނުވަތަ ރައްކާކުރާ ތަންތަނާއި، ނުވަތަ ވިއްކާ ތަންތަނާއި، ނުވަތަ ޕްރޮސެސްކުރާ ތަންތަނާއި، ނުވަތަ އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލާ ނުވަތަ ޕްރޮސެސިންގުގެ މަސައްކަތްކުރާ ތަންތަނުގެ ސިއްޙީ ރައްކާތެރިކަން ބެލުމަށް ކުރަންޖެހޭ ތަފްތީޝް ކުރުމަށްޓަކައި ނޭޝަނަލް ހެލްތް ލެބޯރަޓަރީއެއް ޤާއިމުކުރަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	ނޭޝަނަލް ހެލްތް ލެބޯރަޓަރީ ހިނގަމުންދާނީ އޮތޯރިޓީގެ ބެލުމުގެ ދަށުންނެވެ. އަދި އޮތޯރިޓީން އެ ލެބޯރަޓަރީ ހިންގަންވާނީ، އެފަދަ ލެބޯރަޓަރީ ހިންގުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ފެންވަރު އަދި ބައިނަލްއަޤްވާމީ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
		(ނ)	ނޭޝަނަލް ހެލްތް ލެބޯރަޓަރީ ހިންގުމާއި، އެ ތަނުގައި ކުރަންޖެހޭ ތަފްތީޝްތައް ކުރުމާއި އަދި އެތަނުގައި ހިފަހައްޓަންޖެހޭ ފެންވަރާއި މިންގަނޑުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ރިފަރަލް ލެބޯރަޓަރީ ކަނޑައެޅުން	.21	(ހ)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ނޭޝަނަލް ހެލްތް ލެބޯރަޓަރީން ކުރެވެން ނެތް ހާލަތްތަކުގައި، އެކަންކަން ފުރިހަމަކުރުމުގެ ގޮތުން އެކްރެޑިޓްކަން ހުރި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގެ ރިފަރަލް ލެބޯރަޓަރީތައް އޮތޯރިޓީއަށް ކަނޑައެޅިދާނެއެވެ.

Deleted: ހެލްތު

Deleted: ހެލްތު

Deleted: ހެލްތު

Deleted: ހެލްތު

Deleted: ހެލްތު

		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ ރިފަރަލް ލެބޯރަޓަރީއަކުން ޓެސްޓުކޮށް ހޯދަންވާނީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، ޓެސްޓުކޮށް ހޯދާ ފަރާތުން އެ ލެބޯރަޓަރީއާ ދެމެދު ވާ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުންނެވެ.
		(ރ)	ރިފަރަލް ލެބޯރަޓަރީ ކަނޑައެޅުމާގުޅޭ އުސޫލުތަކާއި ރިފަރަލް ލެބޯރަޓަރީން ތަޙުލީލުކުރުމަށް ސާމްޕަލް ހުށަހެޅުމާ ގުޅޭގޮތުންނާއި ރިފަރަލް ސިސްޓަމް ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ އެންމެހައި ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީން އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.

ދެވަނަ ބައި

ކޮސްމެޓިކްގެ ރެގިއުލޭޓަރީކަމުގެ މިންގަނޑުތައް

ތިންވަނަ ބާބު

ކޮސްމެޓިކްގައި ހުންނަންޖެހޭ އާންމު ޝަރުތުތައް

ކޮސްމެޓިކްގައި ހުންނަންޖެހޭ އާންމު ޝަރުތުތައް	.22	(ހ)	ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފައްދާ ނުވަތަ ތައްޔާރުކުރާ ނުވަތަ ބަންދުކުރާ ނުވަތަ ގުދަންކޮށް ރައްކާކުރާ ނުވަތަ އިމްޕޯޓުކުރާ ނުވަތަ އެކްސްޕޯޓުކުރާ ނުވަތަ ވިއްކާ ނުވަތަ ބޭނުންކުރާ ކޮސްމެޓިކް ވާންވާނީ، ސިއްހީގޮތުން ފައިދާހުރި، ރައްކާތެރި އަދި އާންމު ސިއްހަތަށް ގެއްލުންނުވާ ފަދަ ކޮސްމެޓިކެއްކަމުގައެވެ.
		(ށ)	ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކޮސްމެޓިކް އެއްވެސް ފަރާތަކުން އުފެއްދުން، ނުވަތަ ތައްޔާރުކުރުން، ނުވަތަ ބަންދުކުރުން، ނުވަތަ ގުދަންކުރުން، ނުވަތަ ރައްކާކުރުން، ނުވަތަ އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލުން، ނުވަތަ

				އެކްސްޕޯޓުކުރުން، ނުވަތަ އިމްޕޯޓުކުރުން، ނުވަތަ ވިއްކައި، ނުވަތަ ބޭނުންކުރުން ނުވަތަ އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ފޯރުކޮށްދިނުން ނުވާނެއެވެ.
			(1)	ގަޑުބަޑުކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތި؛
			(2)	ތާހިރުނޫން ކާބޯތަކެތި؛
			(3)	އިންސާނުން ބޭނުންކުރުމަށް ކަމުނުދާ ކާބޯތަކެތި؛
			(4)	ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭނުންކުރުމަށް އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންގަނޑުތަކަށް ނުފެތޭ ކާބޯތަކެތި؛
			(5)	ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުކުރެވެންނުވާނެ، ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފައްދައިދެވެންނުވާނެ ނުވަތަ ތައްޔާރުކުރެވެންނުވާނެ، ނުވަތަ ވިއްކައިދެވެންނުވާނެ ނުވަތަ ފޯރުކޮށްދެވެންނުވާނެ ނުވަތަ ބޭނުންކުރެވެންނުވާނެ ކަމަށް އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާ ކާބޯތަކެތި.
ގަޑުބަޑުކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތި	.23			މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ގަޑުބަޑުކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތި ނުވަތަ "އެޑަލްޓަރޭޓެޑް" ކާބޯތަކެތި ކަމުގައި ބެލެވޭނީ އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައިވާ ކާބޯތަކެތިއެވެ.
		(ހ)		ވިއްކާ ފަރާތުން ވިއްކާފައިވާ ކާބޯތަކެތީގެ ޖޯޑު، ނުވަތަ އޭގައި ހިމެނޭ މާއްދާތައް ކަމަށް ނުވަތަ ފެންވަރު ކަމަށް ބަޔާންކޮށް ގެންނަ ފަރާތުން ދައްކަވައިދީފައިވާ ގޮތާ ހިލާފަށް އެ އެއްޗެއްގެ ޖޯޑު ނުވަތަ އޭގައި ހިމެނޭ މާއްދާތައް ނުވަތަ ފެންވަރު ބަދަލުކުރެވިފައިވުން؛
		(ށ)		ކާބޯތަކެތީގައި ހިމަނާފައިވާ ނުވަތަ ބޭނުންކުރާފައިވާ މާއްދާއެއްގެ ސަބަބުން ނުވަތަ އެ ކާބޯތަކެތި ތައްޔާރުކުރާފައިވާ ނުވަތަ ޕްރޮސެސްކުރާފައިވާ ގޮތުން އެ ކާބޯތަކެތީގެ ޖޯޑު ނުވަތަ އޭގައި ހިމެނޭ

Deleted: ހ. ކާބޯތަކެތި ގެންނަ ފަރާތަކުން ހޯދާ ސަޓިފިކެޓް ގެއްލުންހުރި ގޮތަކަށް

Deleted: އިންސާނުންނަށް ގެއްލުންހުރި ގޮތަކަށް

			މާއްދާތަކަށް ނުވަތަ ފެންވަރަށް ނޭދެވޭ ބަދަލެއް އައިސްފައިވުން؛
		(ސ)	ކާބޯތަކެތީގައި ހުންނަންޖެހޭ ބާވަތެއްގެ ބަދަލުގައި އެއަށްވުރެ ދެރަ ނުވަތަ ދަށް ފެންވަރެއްގެ އެހެން އެއްޗެއް ބޭނުންކުރެވިފައި ހުރުން، ނުވަތަ އެ އެއްޗެއްގައި ބޭނުންކުރެވިފައިވާ މާއްދާއަކީ އެ އެއްޗެއްގައި ހުންނަންވީ މާއްދާއަށްވުރެ ދެރަ ނުވަތަ ދަށް ފެންވަރެއްގެ ނުވަތަ އެ އެއްޗެއްގައި ހުރެގެންނުވާނެފަދަ މާއްދާއެއް ކަމަށްވެފައި، އޭގެ ސަބަބުން އެ ކާބޯތަކެތީގެ ޤީމަތު ނުވަތަ އޭގައި ހިމެނޭ މާއްދާތަކަށް ނުވަތަ ފެންވަރަށް ބަދަލު އައިސްފައިވުން؛
		(ޑ)	ކާބޯތަކެތީގައި ނުވަތަ އޭގެ ބައެއްގައި ހިމެނެންޖެހޭ މާއްދާއެއް އުނިކުރުމުގެ ސަބަބުން އެ ކާބޯތަކެތީގެ ޤީމަތު ނުވަތަ އޭގައި ހިމެނޭ މާއްދާތަކަށް ނުވަތަ ފެންވަރަށް ބަދަލު އައިސްފައިވުން؛
		(ޒ)	އެކި ބާވަތުގެ ކާބޯތަކެތީގައި ހުންނަންޖެހޭ ފެންވަރު ކަމުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ މިންގަނޑުތަކަށްވުރެ [illegible] ކާބޯތަކެތީގެ ފެންވަރު ދަށްވުމުގެ ސަބަބުން އެ ކާބޯތަކެތީގެ ޤީމަތު ނުވަތަ އޭގައި ހިމެނޭ މާއްދާތަކަށް ނުވަތަ ފެންވަރަށް ބަދަލު އައިސްފައިވުން؛
		(ޓ)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގެ ދަށުން މަނާކޮށްފައިވާ ބާވަތެއް، ކާބޯތަކެއްޗަށް އިތުރުކޮށްފައިވުން؛
		(ޔ)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާއި މިންގަނޑުތަކުގައި ހުއްދަކޮށްފައިވާ މިންވަރަށްވުރެ އިތުރަށް އެކި މާއްދާތައް އެއްކޮށްގެން ކާބޯތަކެތި ތައްޔާރުކޮށްފައިވުން؛
		(ޕ)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާއި މިންގަނޑުތަކާ ޚިލާފަށް، ކާބޯތަކެތި ތައްޔާރުކުރުމުގައި އެކުލެވޭ މާއްދާތަކަށް އުނިއިތުރު ގެނައުން.

Deleted: އިންސާނުންނަށް ގެއްލުންވާނެ ގޮތަކަށް

Deleted: އިންސާނުންނަށް ގެއްލުންވާނެ ގޮތަކަށް

Deleted: އިންސާނުންނަށް ގެއްލުންވާނެ ގޮތަކަށް

Deleted: .

ތާހިރުނޫން ކާބޯތަކެތި	.24		މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ތާހިރުނޫން ނުވަތަ "އިމްޕިއުރ" ކާބޯތަކެތި ކަމުގައި ބެލެވޭނީ ތިރީގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ކާބޯތަކެއްޗެވެ.
		(ހ)	ވިހައެއް ނުވަތަ ސިއްޙަތަށް ގެއްލުން ލިބިދާނެ ފަދަ މާއްދާއެއް ނުވަތަ ބައެއް އުނިކުރެވޭ ކާބޯތަކެތި؛
		(ށ)	ކެމިކަލް ނުވަތަ ކާބޯތަކެތީގައި ހިމެނުން މަނާ މާއްދާއެއް ހިމަނާފައިވާ ކާބޯތަކެތި؛ އޭގެ ތެރޭގައި، އެ ކާބޯއެއްޗެއްގެ ބޮޑުމިން ކަނޑައެޅުން އަގަނޑުޖަހާ، އަދި ކާބޯތަކެތީގައި ހިމެނުން ހުއްދަކުރާ އެޑިޓިވްސް ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންވަރަކާއި ކެމިކަލްތައް ނުވަތަ އެޑިޓިވްސް ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަދަ މިންގަނޑަކާ އެއްގޮތަށް ޖެހޭގޮތަށް ކާބޯތަކެތީގައި ހިމަނާފައިވާ މިންވަރަށް ނުވަތަ ކެމިކަލްތަކާއި ނުހިމެނެއެވެ.
		(ނ)	އާންމު ސާފުތާހިރުކަމުގެ މިންގަނޑަކަށް ނުފެތޭ ގޮތަށް ތައްޔާރުކޮށް، އުފައްދައި، ބަންދުކޮށް ނުވަތަ ގުދަންކުރުމުގެ ސަބަބުން އެ ތަކެތި ތަޣައްޔަރުވެ، ނުވަތަ އެތަކެތީގައި ހުންނަންޖެހޭ ސިފައާއި ބާވަތް ގެއްލިފައިވާ ކާބޯތަކެތި؛
		(ރ)	އިންސާނުންނަށް ޖެހޭ ބައްޔެއް ނުވަތަ ގައިންގައިއަށް އަރާފަދަ ބައްޔެއް ޖެހިފައިވާ ޖަނަވާރަކުން ނުވަތަ ގަސްގަހާގެހިގެ ބާވަތަކުން އުފައްދާފައިވާ ނުވަތަ ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތި؛
		(ބ)	ސިއްޙަތަށް ގެއްލުން ލިބޭފަދަ މާއްދާއެއް ހިމެނޭ އެއްޗަކުން ނުވަތަ ކާބޯތަކެތީގެ ތާޒާކަމާއި ސާފުތާހިރުކަން ގެއްލޭފަދަ ގޮތަކަށް ބަންދުކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތި؛
		(ޅ)	ކުނިވެފައިވާ ނުވަތަ ހަލާކުވެފައިވާ، ނުވަތަ ނަޖިހު ނުވަތަ

Deleted: ަ

Deleted: ި

			ބަލިޖެހިފައިވާ ޖަނަވާރުގެ ނުވަތަ ގަސްގަހާގެހީގެ ބާވަތެއް އެކުލެވޭ ގޮތަށް އުފައްދާފައިވާ ނުވަތަ ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތި ނުވަތަ ފަނިފަސާ އުޅުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖަރާސީމު އަރަގަތުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ އެހެންވެސް ސަބަބަކަށްޓަކައި އިންސާނުން ކައިބޮއި ގެދުވަން އެކަށީގެންނުވާ ކާބޯތަކެތި؛
		(ށ)	ކާބޯތަކެއްޗާ އެ އެއްޗެއް އެކުލެވުން ކާބޯތަކެތި ވިހަވާން ނުވަތަ އޭގެ ސަބަބުން ސިއްޙަތަށް ގެއްލުންވާން މާއްދާއަކުން ތަޣައްޔަރުކޮށްފައިވާ ކޮންޓެނަރެއް ނުވަތަ އެހެންވެސް ކާބޯތަކެތި ބަންދުކުރާ އާލާތެއްގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ، އެފަދަ މާއްދާއެއްގެ އަސަރުކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތި.
އިންސާނުން ބޭނުންކުރުމަށް އެކަށީގެންނުވާ ކާބޯތަކެތި	.25		މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި އިންސާނުން ބޭނުންކުރުމަށް އެކަށީގެންނުވާ ކާބޯތަކެތި ކަމުގައި ބެލެވޭނީ ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެއްޗެވެ.
		(ހ)	ބައްޔެއް ޖެހިފައިވާ، ނުވަތަ މަރުވެގެން ކުނިވެފައިވާ ޖަނަވާރު ނުވަތަ ގަސްގަހާގެހީގެ ބާވަތްތަކެއް؛ އަދި
		(ށ)	ކާބޯތަކެތީގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރަން އެކަށީގެންނުވާ ޖަނަވާރުގެ ބައެއް.
ކާބޯތަކެތި ބަންދުކުރުމާއި ލޭބަލްކުރުން	.26	(ހ)	ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުކުރާ ކާބޯތަކެއްޗާއި އެކްސްޕޯޓުކުރާ ކާބޯތަކެއްޗަށް އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފައްދައި ބަންދުކުރާ ކާބޯތަކެއްޗަށް، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ބަންދުކޮށް ލޭބަލްކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެއްޗެއްކަން ކަށަވަރުކުރަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	ކާބޯތަކެތި ލޭބަލްކުރުމުގައި ހިމަނަންޖެހޭ ބައިތަކުގެ މައުލޫމާތާއި، ބޭރު ފުށުގައި ލޭބަލް ހަރުކޮށްފައިހުންނާ ބާވަތުގައި ކާބޯތަކެއްޗާގުޅޭ މައުލޫމާތު ލިޔުމުން ބަޔާންކުރާގޮތުގެ އުސޫލުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

Deleted: ި

Deleted:

		(ހ)	ކާބޯތަކެތި ތައްޔާރުކުރުމަށް ބޭނުންކޮށްފައިވާ ބާވަތްތަކާއި ތަކެތި އަދި އެ އެއްޗެއްގެ ނިއުޓްރިއަންޓްތަކާބެހޭ މަޢުލޫމާތާއި، އެލަރޖީއުފެދޭ ފަދަ މާއްދާއެއް ހިމެނޭނަމަ އެކަން އެނގޭގޮތަށް، ކާބޯތަކެއްޗާގުޅޭ ސިއްޙީ މަޢުލޫމާތާއި، ކާބޯތަކެތީގެ ބާވަތަށް ބަލައި، އެ ތަކެތީގައި ހިމެނެންޖެހޭ އެހެނިހެން މަޢުލޫމާތާއި، ކާބޯތަކެތި ތައްޔާރުކުރުމުން އަދި/ނުވަތަ ބަންދުކުރުމުން ތާރީޚާއި އެ ތަކެތީގެ މުއްދަތު ހަމަވާ ތާރީޚް ފަދަ މަޢުލޫމާތުތަކެއް ހިމެނުމާއި އުސޫލުތައް، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ބަންދުކޮށް ލޭބަލްކުރުމަށް [illegible] [illegible]، އެއްވެސް ހިސާބަކުން ބަންދުކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތި ވިއްކައި، ނުވަތަ އެކްސްޕޯޓްކުރުން ނުވަތަ އިމްޕޯޓްކުރުން ނުވަތަ އުފެއްދުން ގޮތަކަށް ފޯރުކޮށްދިނުން ނުވާނެއެވެ. އަދި އެއްވެސް ހާލަތަކުން، ޓެމްޕަރކޮށްފައިވާ ނުވަތަ އަސްލު އޮޅުވާލާ ޓެމްޕަރކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތި ވިއްކައިގެން ނުވަތަ އިމްޕޯޓްކުރެވިގެން ނުވަތަ އެކްސްޕޯޓްކުރެވިގެން ނުވަތަ އުފެއްދުން ގޮތަކަށް ފޯރުކޮށްދިނުން ނުވާނެއެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފަށް ކާބޯތަކެތި ވިއްކާ ފަރާތްތަކާއި، އިމްޕޯޓްކުރާ ފަރާތްތަކާއި، އެކްސްޕޯޓްކުރާ ފަރާތްތަކާއި އުފެއްދުން ގޮތަކަށް ފޯރުކޮށްދޭ ފަރާތްތަކަށް މި ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދޫކޮށްފައިވާ ލައިސަންސް ހިފެހެއްޓުމުގެ ނުވަތަ ބާޠިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "އަސްލު އޮޅުވާލާ ޓެމްޕަރކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތި" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މާނައިގައެވެ.

Deleted: 43

Formatted: Not Highlight

			(1)	ކާބޯތަކެތީގައި ހަރުކޮށްފައިވާ ލޭބަލް ނުވަތަ ކާބޯތަކެތި އިސްތިހާރުކުރުމުގައި އޭގައި ނެތް ސިފައެއް ހުރިކަމަށް ދެއްކުން؛
			(2)	ކާބޯތަކެތީގެ ބާވަތެއްގެ ނަން އޮޅުވާލައިގެން ވިއްކުން؛
			(3)	ކާބޯތަކެތީގައި ހަރުކޮށްފައިވާ ލޭބަލްގައި ކާބޯތަކެތި އުފެއްދި ފަރާތް ނުވަތަ ކުންފުނި ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތަކީ އެ ކުންފުނި އުފެއްދި އަސްލު ފަރާތް ކަމުގައި ނުވުން؛
			(4)	ވިއްކުމަށް ތައްޔާރުކުރާ ކާބޯތަކެތި ވިއްކުމަށްޓަކައި ބަންދުކޮށްފައިވާ ޕެކެޓްގައި އުފެއްދި މީހާގެ އެޑްރެހާއި އޭނާގެ ނަމާއި އެޑްރެސް ޖަހާފައިވީ ނަމަވެސް:
			.i	އެ އުފެއްދުމަކީ އެހެން މީހެއްގެ އުފެއްދުމެއް އަސްލަކަށް ބަލައިގެން ހަދާފައިވާ އެއާ އެއްބާވަތެއްގެ އެއްކަހަލަވުމުގެ ސަބަބުން، ނުވަތަ އެ އުފެއްދުމަކީ އެހެން ނަމެއްގައި ވިއްކަމުންދާ ކާބޯތަކެތީގެ އުފެއްދުމާ ވައްތަރުވުމުގެ ސަބަބުން، މި ދެ އުފެއްދުން ގަންނަ ފަރާތަށް އޮޅުން އެކަށީގެންވާ ޒާތުގެ އެއްގޮތް ކަމެއް ހުރި ކާބޯތަކެތި ކަމުގައިވުން؛ ނުވަތަ
			.ii	ސާފުކޮށް ފާޅުވާ ގޮތަށް ލޭބަލްކޮށްފައިނުވުމުގެ ސަބަބުން އޭގެ އަސްލު ޒާތަކީ ކޮބައިކަން އެނގެންނެތް ކާބޯތަކެތި ކަމުގައިވުން؛ ނުވަތަ
			.iii	ކާބޯތަކެތީގައި އެކުލެވޭ ބާވަތްތަކާ ބެހޭގޮތުން

Deleted:

Deleted: ވާނަމަ

Deleted: އުފެއްދުމާ

					ސަޕްލަޔަރުން މަޢުލޫމާތު ހިމަނާފައިވުން؛ ނުވަތަ
				·iv	ވަކި ޝަޚްޞެއް ނުވަތަ ތަނެއްގެ ކޮމޮޑިޓީ ކަމަށް އޮޅުވާލައިގެން ބޭނުން ނުވަތަ ދެއްކުން.
			(5)		އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް، ޕެކޭޖްގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ ކޮމޮޑިޓީގައި ހުރުން:
				·i	ކޮމޮޑިޓީގައި ފުޑް އެޑިޓިވްސް ބޭނުންކުރުމިންވަރު އެކަން ބަޔާންކޮށްފައި ނުހުރުމާއި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ލޭބަލިންގުގެ ގަވާއިދު ނުވަތަ މިންގަނޑުތަކާ ހިލާފުވުން؛
				·ii	ޚާއްޞަ ޑައެޓަރީ ބޭނުންތަކަށްޓަކައި ތައްޔާރުކޮށްފައި ހުންނަ ކޮމޮޑިޓީގެ ލޭބަލްގައި ބަޔާންކުރަންޖެހޭނެ ކަމަށް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ މަޢުލޫމާތު އެ އެއްޗެއްގައި އެނގެން ނެތުން ނުވަތަ އެ އެއްޗެއްގައި ހިމެނޭ ޑައެޓަރީ ފައިބަރާއި ވިޓަމިނާއި މިނަރަލްގެ މިންވަރާއި އަދި ޑައެޓަރީ ބޭނުމަށްޓަކައި އެ އެއްޗެއްގެ މަންފާ، އެކަށީގެންވާ މިންވަރަކަށް ގެންނަ [illegible] އެނގެން ނެތުން؛
				·iii	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބާރުއަޅާ ކޮމޮޑިޓީގައި ވަކި މާއްދާއެއް ހުރުން ރައްކާތެރި ކަމަށް ބާރުއަޅާ މިންގަނޑުތައް ފުއްދާ ގޮތަށް ސަޕްލައިކޮށް ދީފައިނުވުން.
			(٦)		ކޮމޮޑިޓީ ބޭނުންކުރާ ނުވަތަ ގަންނަ ފަރާތަށް ސާފުވާ ގޮތަށް، ވިއްކާ

Deleted: ،

			ކުންފުނި އުފެއްދި ބަޔާއި، އާދައި އުފެއްދުންތަކާ ބެހޭގޮތުން، އާދައި އުފެއްދުންތަކާ ނިޔަލަށް ކަމުގައިވާ ކަމަށް މިންވަރު، ރައްކާކުރަން ބަލައިގަން ޖާގައި ބޭނުންކުރާ ގޮތް ކަމުގައިވާ، އަދި މީގެ އިތުރުން ބޭނުންވާ އެހެން ކަމުގައިވާ ހިމަނައިގެންނެވެ.
މިންގަނޑަށް ނުފެތޭ ކުންފުނި	.27		މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، "މިންގަނޑަށް ނުފެތޭ ކުންފުނި" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، އެކްސްޗޭންޖުން ވަކި މިންގަނޑެއް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުންފުނި އެ މިންގަނޑަށް ނުފެތުމުން ނުވަތަ އެކްސްޗޭންޖުން ބަލައިގަންނަވާ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ވަކި މިންގަނޑެއް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުންފުނި އެ މިންގަނޑަށް ނުފެތުމުން ނުވަތަ އެކްސްޗޭންޖުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އެ ޝަރުޠެއް މިންގަނޑުތަކަށް ކުންފުނި ނުފެތުމުން ނުވަތަ ކުންފުނި އުފެއްދި ފަރާތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންގަނޑުތަކަށް އެ ކުންފުނި ނުފެތުމެވެ.

ހަތަރުވަނަ ބާބު

ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރު ކަންކަމާއި މަސްއޫލިއްޔަތާ ފުރިހަމަކޮށްދޭ ޑިސްކްލޯޒް ރިޕޯޓްކުރަންޖެހޭ މިންގަނޑުތައް

ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރު ކަންކަން	.28	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، "ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރު ކަންކަން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކުންފުނީގެ ވިޔަފާރިއާ ކަންކަމާއި، އިޤްތިޞާދީ ނުވަތަ ޖަމާޢަތްތަކާ ކަންކަމާއި، ބަންދުކުރާ ކަންކަމާއި، ޓެކްސްކުރާ ކަންކަމާއި، ޙައްޤުތަކާ ނުވަތަ ޒިންމާތަކާ ކަންކަމާއި، ރިސްކާ ކަންކަމާއި، އެއްބަސްވުން ސަރުކާރަށް އުފެއްދުމާއި ފުރުސަތުދިނުމުގެ މަސައްކަތްކުރާ ކަންކަން ހިމެނޭގޮތުން، ކުންފުނީގެ ވިޔަފާރިކުރާ ކަންކަމާއި، އެކުންފުނިން ވިޔަފާރި އުފެއްދުން ނުވަތަ ޚާރިޖީނަން ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރު ޕަބްލިކްކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތްކުރާ އެންމެހައި ކަންކަމަށެވެ.
		(ށ)	ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރު ކަންކަމަކީ، މި ބާބުގައިވާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް

				ގޮތުގެމަތިން ކަނޑައެޅޭ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތަކަށް ފެތޭ ތަންތަން ކަމުގައި ވާންވާނެއެވެ.
ކޯޕަރޭޓިވްގެ ވިޔަފާރި	.29	(ހ)		މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "ކޯޕަރޭޓިވްގެ ވިޔަފާރި" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން ނުވަތަ އެހެން ގޮތަކުން ހިންގާ ކޯޕަރޭޓިވްގެ ވިޔަފާރިކުރުމުގެ މުޢާމަލާތްތަކަށެވެ.
		(ށ)		ވިޔަފާރި އުސޫލުން ނުވަތަ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރުމަކީ ކޯޕަރޭޓިވްގެ ވިޔަފާރިކުރުން ކަމަށް ބެލެވޭނެއެވެ.
			(1)	ކޯޕަރޭޓިވް ނުވަތަ ކޯޕަރޭޓިވް ޔޫނިއަން ބޭނުންކުރާ ތަކެތި އުފެއްދުން؛
			(2)	ކޯޕަރޭޓިވް ނުވަތަ ކޯޕަރޭޓިވް ޔޫނިއަން ބޭނުންކުރާ ތަކެތި ޕްރޮސެސްކުރުން؛
			(3)	ކޯޕަރޭޓިވް ނުވަތަ ކޯޕަރޭޓިވް ޔޫނިއަން ބޭނުންކުރާ ތަކެތި ބަންދުކުރުން؛
			(4)	ކޯޕަރޭޓިވް ނުވަތަ ކޯޕަރޭޓިވް ޔޫނިއަން ބޭނުންކުރާ ތަކެތި ރައްކާކުރުމާއި ގުދަންކުރުން؛
			(5)	ކޯޕަރޭޓިވް ނުވަތަ ކޯޕަރޭޓިވް ޔޫނިއަން ބޭނުންކުރާ ތަކެތި އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލުމާއި ފޯރުކޮށްދިނުން؛
			(6)	ކޯޕަރޭޓިވް ނުވަތަ ކޯޕަރޭޓިވް ޔޫނިއަން ބޭނުންކުރާ ތަކެތި އިމްޕޯޓުކުރުން؛
			(7)	ކޯޕަރޭޓިވް ނުވަތަ ކޯޕަރޭޓިވް ޔޫނިއަން ބޭނުންކުރާ ތަކެތި

				އެކްސްޗޭންޖުކުރުން؛
			(8)	ކޯޕަރޭޓިވް ނުވަތަ ކޯޕަރޭޓިވް ޚިދުމަތް ބޭނުންކުރާ ތަކެތި ވިއްކުން؛
			(9)	ކޭޓަރިންގެ ޚިދުމަތްތައް ޑެލިވަރީކޮށް ކޯޕަރޭޓިވް ފޯރުކޮށްދިނުން؛
			(10)	ނޭޝަނަލް ފުޑް ސޭފްޓީ އެންޑް ކޮލިޓީ ބޯޑުގެ ލަފާގެ މަތިން ކޯޕަރޭޓިވްގެ ވިޔަފާރީގެ ގޮތުގައި އޮޕަރޭޝަން ކަނޑައަޅާ އެހެން ކަންކަން.
		(ށ)		އަންނަނިވި ފަރާތްތަކާއި ކަންކަމަކީ ކޯޕަރޭޓިވްގެ ވިޔަފާރިކުރުން ކަމުގައި ނުބެލެވޭނެއެވެ.
			(1)	އެފަރާތަކުން ކުރާ މަސައްކަތު ވިޔަފާރިއަކީ ކޯޕަރޭޓިވްގެ ވިޔަފާރި ނޫން އެހެން ވިޔަފާރިއެއް ކަމަށްވެފައި، އެހެންނަމަވެސް ކޯޕަރޭޓިވްގެ ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތަކަށް ހިދުމަތްތައް ފޯރުކޮށްދޭ ފަރާތެއް ކަމުގައިވާ ފަރާތްތައް؛
			(2)	ނޭޝަނަލް ފުޑް ސޭފްޓީ އެންޑް ކޮލިޓީ ބޯޑުގެ ލަފާގެ މަތިން ކޯޕަރޭޓިވްގެ ވިޔަފާރިއެއް ނޫން ކަމަށް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި އޮޕަރޭޝަން ކަނޑައަޅާ ކަންކަން.
ކޯޕަރޭޓިވް ވިއްކުން	.30	(ހ)		މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "ކޯޕަރޭޓިވް ވިއްކުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކޯޕަރޭޓިވް ޓްރާންސްފަރކުރުމުގައި ހިފައިގެންގުޅުމާއި އެއްބަސްވުން އަސްލުތަކަށް އުފުލުމާއި ބަދަލުކޮށް ގުޅުންކުރުމާއި ފޯރުކޮށްދިނުމާއި އަދި މިންވަރުކޮށް އިންސާފާ ބޭނުންކުރުމަށްޓަކައި ކުރާ ކޯޕަރޭޓިވް ވިއްކުމުގެ އެންމެހައި މުޢާމަލާތްތަކަށެވެ.

		(ނ)		މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި އިންސާނާ ބޭނުންކުރުމަށް ކާބޯތަކެތި ވިއްކުމުގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމެނެއެވެ.
			(1)	ކާބޯތަކެތި ނުވަތަ ކާބޯތަކެތީގެ ބާވަތެއް ހިމެނޭ އެއްޗެއް ވިއްކުން ނުވަތަ ވިއްކަން ހުށަހެޅުން ނުވަތަ ވިއްކަން ބެހެއްޓުން ނުވަތަ ވިއްކުމުގެ ބޭނުމުގައި އަތުގައި ބެހެއްޓުން، ނުވަތަ ކާބޯތަކެތި ވިއްކުމަށް ހުއްދަދިނުން ނުވަތަ ކާބޯތަކެތި ވިއްކުމުގެ ބޭނުމަށް ކާބޯތަކެތި އިމްޕޯޓްކުރުމާއި އެކްސްޕޯޓްކުރުން؛
			(2)	ކާބޯތަކެތި އެކަކު އަނެކަކަށް ބަދަލުކުރުން؛
			(3)	ވަކި ހިދުމަތެއްގެ އަގުގެ ތެރޭގައި ކާބޯތަކެތި ފޯރުކޮށްދިނުން ހިމެނޭގޮތަށް ކާބޯތަކެތި ފޯރުކޮށްދިނުން؛
			(4)	ވިޔަފާރިއެއް، ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް ނުވަތަ ޕްރޮފެޝަނެއް ނުވަތަ އެހެންވެސް ތަނެއްގައި، އަގުގެ ބަދަލުގައި ކާބޯތަކެތި ފޯރުކޮށްދިނުން؛
			(5)	އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން ވަކި ފާއިދާއަކާ [illegible] ކާބޯތަކެތި ފޯރުކޮށްދިނުން؛
			(6)	ވަކި ތަނެއް އިސްތިއުމާލުކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި ކާބޯތަކެތި ފޯރުކޮށްދިނުން؛
			(7)	އެކަށީގެންވާ މުޤާބިލަކަށް ކާބޯތަކެތި ފޯރުކޮށްދިނުން.
		(ނ)		އެހެންގޮތަކަށް ސާބިތުނުކުރެވިއްޖެނަމަ، ކާބޯތަކެތި ވިއްކުމާއި،

			ވިއްކުމަށް ހުރަސްއެޅުމާއި، އިންސާނާ ބޭނުންކުރުމަކުން ކޯޕަރޭޓިވް ވިއްކާއި ވިއްކުމަށް ހުރަސްއެޅުން ކުރުމަކީ ބެލެވޭނެއެވެ.
ކޯޕަރޭޓިވް އުފައްދާ ތަންތަން	.31	(ހ)	ކޯޕަރޭޓިވް އުފައްދާ ތަންތަން ހުންނަންވާނީ އެ ތަނެއް ހަދާފައިވާ ގޮތަކުން ނުވަތަ އެ ތަނެއްގައި ބޭނުންކުރާ ވަސީލަތަކުން ނުވަތަ އެތަނެއްގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ނިޒާމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ އެކުއްޔުގެ ކަމުގެން ކޯޕަރޭޓިވް ތަޢައްރުޒުނުވާފަދަ ގޮތަކަށެވެ.
		(ށ)	ކޯޕަރޭޓިވް އުފައްދާ ތަންތަނުގައި ހުންނަންޖެހޭ ރައްކާތެރިކަމާއި ސާފުތާހިރުކަމުގެ މިންގަނޑުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާން ކުރަންވާނެއެވެ.
		(ނ)	ކޯޕަރޭޓިވް އުފައްދާ ފަރާތްތަކުން އުފައްދާ ކޯޕަރޭޓިވްގައި މި ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާންމު ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
		(ރ)	ކޯޕަރޭޓިވް އުފެއްދުމުގެ މަސައްކަތް ފެށުމުގެ ކުރިން އެ ތަނެއް އުފައްދާ ތަން އަދި އުފައްދާ ފަރާތް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓްރީކުރަންވާނެއެވެ.
		(ބ)	ކޯޕަރޭޓިވް އުފައްދާ ފަރާތްތަކުން މަސައްކަތްކުރަންފެށުމުގެ، މި ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުއްދަނެގުމަށް ކަމާބެހޭ ވެރިފަރާތުން ހުއްދަނަގަންވާނެއެވެ.
ކޯޕަރޭޓިވް ތަޢާރަފުކުރުން	.32	(ހ)	ކޯޕަރޭޓިވްގެ ހިންގުމަށް ތަންތަނުގައި ތަޢާރަފުކުރާ ކޯޕަރޭޓިވްގައި މި ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާންމު ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
		(ށ)	ކޯޕަރޭޓިވް ތަޢާރަފުކުރާ ތަންތަން އަދި ތަޢާރަފުކުރާ ފަރާތްތައް މި

43 :Deleted

			ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ.
		(ނ)	ކާބޯތަކެތި ތައްޔާރުކުރާ ތަންތަން އަދި ތައްޔާރުކުރާ ފަރާތްތަކުން، އެ ތަންތަނުގައި ކާބޯތަކެތި ތައްޔާރުކުރުމުގެ މަސައްކަތްކުރަންވާނީ، މި ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހެލްތު ކާޑާއި ލައިސަންސް ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ.
ކާބޯތަކެތި ގުދަންކުރާ ތަންތަން	.33		ކާބޯތަކެތި ގުދަންކުރާ ތަންތަން ރަޖިސްޓަރީކޮށް ހުންނަންވާނީ، އަދި އެ ތަންތަނުގައި ކާބޯތަކެތި ރައްކާކޮށްފައި ހުންނަންވާނީ މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
ހޯލްސޭލް އަދި ރީޓެއިލް ކާބޯތަކެތި ވިއްކާ ތަންތަން	.34	(ހ)	އެއްވެސް ފަރާތަކުން، ހޯލްސޭލް އަދި ރީޓެއިލް ވިއްކާ ކާބޯތަކެތި ވިއްކަންވާނީ، މި ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހުއްދަ ސެޓްފިކެޓް ހޯދުމަށްފަހު ތަކެތި ވިއްކުމަށެވެ.
		(ށ)	ހޯލްސޭލް އަދި ރީޓެއިލް ކާބޯތަކެތި ވިއްކާ ތަންތަން ރަޖިސްޓަރީކޮށް ހުންނަންވާނީ އެ ތަނުގައި ބަހައްޓާ ކާބޯތަކެތި ތަފާތުކުރެވޭނެ ވަކި ގޮތަކަށެވެ.
ކާބޯތަކެތި އިސްތިހާރުކުރުން	.35	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "ކާބޯތަކެތި އިސްތިހާރުކުރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކާބޯތަކެތި ނުވަތަ ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމަށް ބޭނުންކުރާ ކާބޯތަކެތީގެ ބާވަތެއް ވަސްފުކޮށް ނުވަތަ ބޭނުންކުރުން އިތުރުކުރުމަށްޓަކައި، ސިފަކޮށްދޭތަކެއްގައި ނުވަތަ ނުސިފަތަކެއްގައި ވިޔަފާރިކުރުމުގެ މަޤްޞަދުގައި ޢާންމުކޮށް ހަރަކާތްތެރިވާ ގުޅޭ ހަރަކާތްތަކަށެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިސްތިހާރުކުރުމުގެ ހަރަކާތްތަކުން ކަމަށް ބެލޭނީ، އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ އެއްޗެއް ނުވަތަ ވިސްނުމެއް ނުވަތަ ވިއްކާ ނުވަތަ އަންނަނިވި ޚިދުމަތެއް ކޮންމެ ވަސީލަތަކުން ފޯރުކޮށްދިނުން ނުވަތަ

43 :Deleted

			އިލެކްޓްރޯނިކް މީޑިއާ ނުވަތަ އިންޓަރނެޓް އެނޫންވެސް މީޑިއަމްއެއް މެދުވެރިކޮށް ވަކި ބާވަތެއް ނުވަތަ އެއްޗެއްގެ މަޤުބޫލުކަން އިތުރުކުރުމަށް ހިންގާ ޙަރަކާތްތަކަށެވެ. މީގެ ތެރޭގައި، ކާބޯތަކެތީގެ މަޤުބޫލުކަން އިތުރުކުރުމުގެ މަޤްސަދުގައި ޕެކޭޖްގައި ހިމަނާ މަޢުލޫމާތާއި އެފަދަ އެހެން ލިޔެކިޔުންތަކާއި އެހެނިހެން ވަސީލަތްތަކާއި، ވިޔަފާރީގެ މަޤްސަދުގައި ވަކިވަކި ފަރުދުންނަށް އަގުހެޔޮކޮށްދީގެން ހިންގާ މަޢުލޫމާތުދިނުން ފަދަ ދުއާ ބާޒާރުކުރުމުގެ ޙަރަކާތްތަކެއްވެސް ހިމެނެއެވެ.
		(ސ)	ކާބޯއެއްޗެއް ބާވަތެއްގެ އެއްވެސް ފަރާތަކުން އެއްވެސް އިޝްތިހާރުކުރަންވާނީ އޮތޯރިޓީއަށް ހުށަހަޅައި ފާސްކުރުމަށްފަހުގައެވެ.
		(ޑ)	ކާބޯތަކެތި އިޝްތިހާރުކުރަން ފާސްކުރުމަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ގޮތާއި، އިޝްތިހާރުކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތް އުސޫލުތަކާއި، އިޝްތިހާރުކުރުމުގައި މަނާ ކަންކަން، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
		(ޒ)	މި ގާނޫނާއި މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި ކާބޯތަކެތި އިޝްތިހާރުކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޢަމަލުކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
		(ޓ)	މި މާއްދާގެ (ޒ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި ކާބޯތަކެތި އިޝްތިހާރުކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުނުވާގޮތަށް އިޝްތިހާރުކޮށްފައިވާކަން ސާބިތުކޮށްދޭންޖެހޭނީ އިޝްތިހާރުކުރާ ފަރާތުންނެވެ.
		(ޔ)	މި މާއްދާގެ (ޓ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތުގައި، އަންނަނިވި ކަންކަމަކީ އިޝްތިހާރުކުރާ ފަރާތަށް ލިބިގެންވާ ދިފާޢެވެ.
			(1) އިޝްތިހާރުގައި ބަޔާންވާ ހެޔޮ މަޢުލޫމާތު ހިތްހަމަކަން ނުވަތަ އިޝްތިހާރުގެ ސަބަބުން އާންމުންނަށް އޮޅުވާލާކަން

				އިސްތިހާރުކުރާ ފަރާތަށް އެނގިވައި ނޭނގުން؛ އެހެންނަމަވެސް އެފަދައިން އެނގިވައިންނާ ކަމަށް ބެލެވޭނީ، އެކަން އެގޮތަށް ނުވާނެކަން ކަނޑައަޅުއްވުމަށް ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން އެފަރާތުން އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް ބަލާފައިވާ ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.
			(2)	އެފަރާތަކީ އިސްތިހާރުކުރުމުގެ ވިޔަފާރިކުރާ މީހެއް ކަމުގައިވާނަމަ، އިސްތިހާރު ހަވާލުކުރި ފަރާތުން ދީފައިވާ ގޮތަށް، އަދި އޮޅުވާލުން ފާސްކޮށްދީފައިވާ ގޮތަށް އެއްވެސް ބަދަލެއް ގެނައުމަކާ ނުލައި އިސްތިހާރު ޝާއިޢުކޮށްފިނަމައެވެ.
ކާބޯތަކެތި އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލުން	.36			ކާބޯތަކެތި އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލުމުގައި ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ މިންގަނޑުތަކާއި އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ހަދިޔާކުރާ ކާބޯތަކެތި	.37	(ހ)		ބައިނަލްއަޤްވާމީ ފަރާތްތަކުން ނުވަތަ އެންޖީއޯސް ފަރާތްތަކުން ދައުލަތަށް ހަދިޔާކުރާ ކާބޯތަކެތީގައި، މި ޤާނޫނުގެ ޝަރުތަކާ ބައްދަލު ބައިނަލްއަޤްވާމީ އެކްސްޕޯޓް ސެޓުފިކެޓް ފުރިހަމަ ވާންވާނެއެވެ.
		(ށ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަދަ ކާބޯތަކެތީގެ ތެރެއިން އެއްޗެއް، ކާބޯތަކެތީގެ މިންގަނޑާ ހަމަނުވާނަމަ ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަމަށް އޮތް ރިޢާޔަތް ބަލައި، އެކަމާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައަޅާނީ އޮތޯރިޓީންނެވެ.
		(ނ)		ބައިނަލްއަޤްވާމީ ފަރާތްތަކުން ނުވަތަ އެންޖީއޯސް ފަރާތްތަކުން ދައުލަތަށް ހަދިޔާކުރާ ކާބޯތަކެތި ގެންނެވުމުގެ އުސޫލުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ކާބޯތަކެތި ވިއްކާ މާރުކޭޓު ފަދަ ތަންތަން	.38	(ހ)		ކާބޯތަކެތި ވިއްކާ މާރުކޭޓު ފަދަ ތަންތަނަކީ މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ސާފުތާހިރުކަމުގެ މިންގަނޑުތައް ފުރިހަމަވާ ތަންތަން ކަމުގައި ވާންވާނެއެވެ.

		(ށ)	ކާބޯތަކެތި ވިއްކާ [illegible] ފަދަ ތަންތަނުގައި ވިއްކާ ކާބޯތަކެތީގައި މި ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާންމު ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
		(ނ)	މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، "ކާބޯތަކެތި ވިއްކާ [illegible] ފަދަ ތަންތަން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލެއްގެ ދަށުން [illegible] [illegible] މޭވާއާއި، ތަރުކާރީއާއި، އެނޫންވެސް ކާބޯތަކެތި ވިއްކުމުގެ މުޢާމަލާތް ހިނގާ އާންމުންގެ ކުދި ވިޔަފާރިތައް ހިނގާ ސަރަހައްދުތަކެވެ.
ކާބޯތަކެތި ވިއްކާ ގާޑިޔާތަކާއި އުޅަނދުތަކާއި ސްޓޭންޑްތައް	39.	(ހ)	ކާބޯތަކެތި ވިއްކާ ގާޑިޔާ ނުވަތަ އެނޫންވެސް އުޅަނދާއި ސްޓޭންޑެއް ފަދަ ތަންތަނަކީ މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ސާފުތާހިރުކަމުގެ މިންގަނޑުތަކާ ފުރިހަމަވާ ތަންތަން ކަމުގައި ވާންވާނެއެވެ.
		(ށ)	ކާބޯތަކެތި ވިއްކާ ގާޑިޔާ ނުވަތަ އެނޫންވެސް އުޅަނދާއި ސްޓޭންޑެއް ފަދަ ތަންތަނުން ވިއްކާ ކާބޯތަކެތީގައި މި ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާންމު ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަ ވާންވާނެއެވެ.
ކޭޓަރިންގެ ޚިދުމަތް	40.	(ހ)	ކޭޓަރިންގެ ޚިދުމަތެއްގެ ގޮތުގައި ކާބޯތަކެތި ފޯރުކޮށްދޭނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީގައި [illegible] [illegible] [illegible]
		(ށ)	ކޭޓަރިންގެ ޚިދުމަތް [illegible] ފޯރުކޮށްދޭ ކާބޯތަކެތީގައި މި ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާންމު ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަ ވާންވާނެއެވެ.
		(ނ)	ކޭޓަރިންގެ ޚިދުމަތް [illegible] ފޯރުކޮށްދޭ ކާބޯތަކެތީގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ މިންގަނޑުތަކާއި، އެފަދަ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދޭ

			ފަރާތްތަކުގެ ހިސާބުގައާއި ތަންތަނުގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ މިންގަނޑުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
އަމިއްލަ ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ކުރާ ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމާއި ވިއްކުމުގެ މަސައްކަތް	41.	(ހ)	އަމިއްލަ ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ކުރާ ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމާއި ވިއްކުމުގެ މަސައްކަތް ކުރަންވާނީ އެފަދަ ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމާ ގުޅޭގޮތުން އެޖެންސީން ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
		(ށ)	މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، "އަމިއްލަ ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ކުރާ ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމާއި ވިއްކުމުގެ މަސައްކަތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އަމިއްލަ ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ތިމާ އަމިއްލަފަރާތުން އާމްދަނީ ހޯދުމުގެ މަޤްސަދުގައި، އަދި އިތުރު ފަރާތްތަކަށް މަސްރަ ނުލިބޭ ގޮތަށް، އަމިއްލަ ގެގައި ކުރާ ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމާއި ވިއްކުމުގެ މަސައްކަތްތަކެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އުފައްދާ ކާބޯތަކެތީގައި މި ޤާނޫނުގެ ދިހަވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާންމު ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
ކާބޯތަކެތި ރީޕެކްކުރާ ފެކްޓަރީތައް	42.	(ހ)	ކާބޯތަކެތީގެ ސިއްޙީ ރައްކާތެރިކަން ބެލުމަށްޓަކައި ނުވަތަ ކާބޯތަކެތީގެ އުސޫލުން ރީޕެކްކުރުމަށް ކުރުމަށްޓަކައި، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތަށް ބޭނުމަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކާބޯތަކެތި ރީޕެކްކުރާ ފެކްޓަރީތައް ޤާއިމުކުރެވިދާނެއެވެ.
		(ށ)	ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޤާއިމުކުރާ ކާބޯތަކެތި ރީޕެކްކުރާ ފެކްޓަރީތަކުގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ މިންގަނޑުތައް ކަނޑައަޅާނީ، އަދި އެ ފެކްޓަރީތަކުން ހިންގުމުގެ ހުއްދަދިނުމުގެ ޝަރުތުތައް ކަނޑައަޅާއި އެ ހުއްދަ ދޫކުރާނީ، އެޖެންސީންނެވެ.
ކާބޯތަކެތީގެ މަސައްކަތްތެރިން	43.	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، "ކާބޯތަކެތީގެ މަސައްކަތްތެރިން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމާއި ވިއްކުމާއި، ތައްޔާރުކުރާ

Deleted:

Deleted: މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އުފައްދާ..

Deleted: އެގާ

Deleted: ވަކި މިންގަނޑެއް ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.

Deleted: އަމިއްލަ ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ކުރާ ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމާއި ވިއްކުމުގެ މަސައްކަތް¶

Deleted: ހ

Deleted: "އާންމުކޮށް ހުރިހާ ބާވަތެއްގެ ގޮތުގައި އުފައްދާ ކާބޯތަކެތި"...

Formatted: Indent: Before: 0.3", No bullets or numbering

Deleted: އުފައްދާ ކާބޯތަކެއްޗަކީ

Deleted: ނުވެ

Deleted: އާންމުކޮށް ހުރިހާ ބާވަތެއްގެ ގޮތުގައި އުފައްދާ ކާބޯތަކެތީގައި ...

				މީހުންނާއި، ބަންދުކުރާ މީހުންނާއި، ކުޑަކުދި އެއްތަނުން އަނެއް ތަނަށް އުފުލާ މީހުންނާއި، ވިއްކާ މީހުންނާއި، އެނޫނަސް ކުޑަކުދިންގެ ޚިދުމަތްދިނުމުގައި ކުޑަކުދި ގެންގުޅޭ އެންމެހައި ފަރާތްތަކަށް ހިމެނޭނެއެވެ.
		(ނ)		ކުޑަކުދިންގެ ޚިދުމަތްދޭ ތަންތަނުގައި މަސައްކަތްކުރާ ކުޑަކުދިންގެ މަސައްކަތްތެރިންނަކީ، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ އާންމު ސާފުތާހިރުކަމުގެ މިންގަނޑުތަކާއި، ސިއްޙީގޮތުން އަޅަންޖެހޭ ރައްކާތެރިކަމުގެ ފިޔަވަޅުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން މަސައްކަތްކުރާ ބަޔަކު ކަމުގައި ވާންވާނެއެވެ.
		(ރ)		ކުޑަކުދިންގެ މަސައްކަތްތެރިންގެ ކިބައިގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ އާންމު ސާފުތާހިރުކަމުގެ މިންގަނޑުތަކާއި، އަޚްލާޤީ ގޮތުގެމަތިން ފުރިހަމަވާންޖެހޭ އިތުރު ސަރކިއުލަރތަކެއް، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ. އެގޮތުން ކަނޑައަޅާ އުސޫލުތަކުގެ ތެރޭގައި، އަންނަނިވި ކަންކަމާބެހޭ އުސޫލުތައް ހިމެނެންވާނެއެވެ.
			(1)	މަސައްކަތްތެރިންގެ ކިބައިގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ އާންމު ސާފުތާހިރުކަމާއި، ސިއްޙީގޮތުން ފުރިހަމަވާންޖެހޭ މިންގަނޑުތައް؛
			(2)	ކުޑަކުދި ގެންގުޅުމުގެ އާންމު ސާފުތާހިރުކަން؛
			(3)	ކުޑަކުދިންގެ މަސައްކަތްތެރިންގެ ތެރެއިން އެކި ދާއިރާގެ މަސައްކަތްތެރިން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ އަސާސީ ތަމްރީނުތައް؛
			(4)	ކުޑަކުދިންގެ މަސައްކަތްތެރިން ހަދަންޖެހޭ ސިއްޙީ ޗެކަޕްތަކާއި ވެކްސިނޭޝަން ހެދުން ޓެސްޓުކުރުމާއި، ސާފުތާހިރުކަމުގެ މިންގަނޑު ފުރިހަމަނުވާ ޙާލަތްތަކުގައި

			ވިޔަވަހާރުތަކާގުޅޭ އުސޫލުތައް.

ތިންވަނަ ބައި

ކޯޕަރޭޝަނުގެ ވިޔަފާރިކުރުން

ފަސްވަނަ ބާބު

ކޯޕަރޭޝަނުގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި ވަގުތުތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުމާއި ލައިސަންސް ހޯދުން

ކޯޕަރޭޝަނުގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަން ރަޖިސްޓަރީކުރުން	.44	(ހ)	ކޯޕަރޭޝަނުގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނުން ހިދުމަތް ދޭން ފެށުމުގެ ކުރިން، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ލައިސަންސް ހޯދައި އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) އަށް އޮތްނަމަވެސް، މުޅިން ދިރިއުޅޭ ތަންތަނާއި، ކޯޕަރޭޝަނުގެ ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ވަގުތީގޮތުން ޤާއިމުކުރާ މުބާރާތްތަކާއި އިވެންޓުތަކާއި ސްޓޭންޑުތަކެއް ރަޖިސްޓަރީކުރުން ލާޒިމެއް ނޫނެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ލައިސަންސް ހޯދާ ކޯޕަރޭޝަނުގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަން އެއީ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ތަންތަން ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.
ބައެއް ބާވަތްތަކުގެ ކޯޕަރޭޝަނި ރަޖިސްޓަރީކުރުން	.45	(ހ)	ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިއްކާ ކޯޕަރޭޝަނުގެ ބާވަތްތަކުގެ ތެރެއިން، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ ވަކި ބާވަތްތަކެއްގެ ކޯޕަރޭޝަނި ވިއްކުމުގެ ކުރިން، އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ.

Deleted: ކޮންމެ ތަނެއް، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ ގޮތުގެމަތިން އޮތޯރި

Deleted: ކޯޕަރޭޝަނުގެ ހިދުމަތްދޭ އެންމެހައި ތަންތަނެއް، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ ގޮތުގެމަތިން އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ.¶

Deleted: (ށ)¶

(ށ)

Deleted: މި މާއްދާގެ (ހ) އަށް އޮތްނަމަވެސް، އެ އަކުރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ކޯޕަރޭޝަނުގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނުގެ މާނައިގައި، މުޅިން ދިރިއުޅޭ ތަންތަނާއި، ކޯޕަރޭޝަނުގެ ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ވަގުތީގޮތުން ޤާއިމުކުރާ މުބާރާތްތަކާއި އިވެންޓުތަކާއި ސްޓޭންޑުތަކެއް ނުހިމެނެއެވެ.¶

¶

މި އަކުރަކީ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ކަމުގައި ހަމަޖެއްސައި އިސްލާހުކުރަން.¶

މި މާއްދާގެ (ހ) އަށް އޮތްނަމަވެސް، މުޅިން ދިރިއުޅޭ ތަންތަނާއި، ކޯޕަރޭޝަނުގެ ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ވަގުތީގޮތުން ޤާއިމުކުރާ މުބާރާތްތަކާއި އިވެންޓުތަކާއި ސްޓޭންޑުތަކެއް ރަޖިސްޓަރީކުރުން ލާޒިމެއް ނޫނެވެ. ¶

Deleted: 45

Deleted: (ނ)

Deleted: އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްލާހު:¶

މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ލައިސަންސް ހޯދާ ކޯޕަރޭޝަނުގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަން އެއީ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ތަންތަން ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.¶

		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އެކުލަވާލާ ގަވާއިދުގައި، ވިއްކުމުގެ ކުރިން ރަޖިސްޓަރީކުރުން ލާޒިމު ބާވަތުގެ ކާބޯތަކެތި ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން، އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތައް ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަންވާނެއެވެ.
ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ފަރާތްތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުން	.46	(ހ)	ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ އެންމެހައި ފަރާތްތައް، މި ގާނޫނާއި މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައިވާ ކޮމްޕިޓެންޓް އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، އެ އަކުރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ފަރާތްތަކުގެ ތެރޭގައި، މީހުން ދިރިއުޅޭ ތަންތަނާއި، ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ވަގުތީގޮތުން ގާއިމުކުރާ މުނާސަބަތުތަކާއި އުޅަނދުފަހަރާއި ސްޓޯލްތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތައް ނުހިމެނެއެވެ.
		(ނ)	މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކުރަންޖެހޭ ފަރާތްތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅަންވާނީ، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ކޮމްޕިޓެންޓް އޮތޯރިޓީއަށެވެ.
		(ރ)	ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ފަރާތްތައް ރަޖިސްޓަރީކުރާނީ، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ފީ ނެގުމަށްފަހުއެވެ.
		(ބ)	މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކުރަންޖެހޭ ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ފަރާތްތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުމާއި އެ ފަރާތްތަކުގެ ރަޖިސްޓަރީ އާކުރުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއަތުތައް، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާނެއެވެ.

Deleted: ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިއްކާ ކާބޯތަކެތީގެ ބާވަތްތަކުގެ ތެރެއިން، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ ފަދަ ބާވަތްތަކުގެ ކާބޯތަކެތި ވިއްކުމުގެ ކުރިން، އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ.¶

Deleted: މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އެކުލަވާލާ ގަވާއިދުގައި، ވިއްކުމުގެ ކުރިން ރަޖިސްޓަރީކުރުން ލާޒިމު ބާވަތުގެ ކާބޯތަކެތި ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން، އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތައް ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަންވާނެއެވެ.¶

Deleted: 47

Formatted: Not Highlight

Formatted: Not Highlight

Deleted: (44) އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްލާހު: ¶

Deleted: ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ އެންމެހައި ފަރާތްތައް، މި ގާނޫނާއި މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައިވާ ކޮމްޕިޓެންޓް އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ.¶

Deleted: (ބ)¶

Deleted: (ނ)

Deleted: (ރ)¶

Deleted: ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި،

Deleted: (ށ)¶

Deleted: ތަންތަނާއި،

Deleted: (ޅ)¶

Deleted: ތަންތަނާއި

Deleted: ތަންތަނުގެ

ލައިސަންސް ދޫކުރުން	.47	(ހ)	ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި ފެކްޓަރީތަކުން ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތް ހިންގުމަށްޓަކައި ލައިސަންސް ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހަޅާނީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން އެޖެންސީއަށެވެ.
		(ށ)	މި ޤާނޫނުގެ 44 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކުރާ ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި 46 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކުރާ ފެކްޓަރީތަކަށް ލައިސަންސް ދޫކުރުމާއި، ލައިސަންސް ދޫކުރުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރާނެ ކަންތައްތައް، ލައިސަންސްގެ މުއްދަތާއި، ލައިސަންސް އާކުރުމާބެހޭ އިޖުރާއަތުތަކާއި، ލައިސަންސް ދޫކުރުމާބެހޭ އެންމެހާ އުސޫލުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ލައިސަންސް ދޫކުރުމުގައި ޝަރުތު ކަނޑައެޅުން	.48	(ހ)	ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި ފެކްޓަރީތަކަށް ލައިސަންސް ދޫކުރުމުގައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެޖެންސީއަށް ވަކި ޝަރުތުތަކެއް ކަނޑައެޅިދާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ ޝަރުތުތަކަށް އުނިއިތުރު ގެނައުމުގެ އިޚްތިޔާރު އެޖެންސީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) [illegible]، ލައިސަންސް ދޫކުރުމުގައި ކަނޑައަޅާ ޝަރުތުތަކަށް އުނިއިތުރު ގެނަންނާނީ ލައިސަންސްގެ [illegible] ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި ހިދުމަތްތައް ޗެކްކުރުން	.49	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ލައިސަންސް ހޯދަންޖެހޭ ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި، އެ ތަންތަނުން ފޯރުކޮށްދޭ ހިދުމަތްތަކުގެ ސައްހަކަން ބެލުމަށް، ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި، އެ ތަންތަނުން ދޭ ހިދުމަތްތައް، އެޖެންސީން ޗެކިންތަކެއް ކުރަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ ޗެކިންތަކާއި، އެ ޗެކިންތަކުގައި

Deleted: 48

Deleted: މި ޤާނޫނުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި ފެކްޓަރީތައް އެޖެންސީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށްފަހު އެ ތަންތަނުން ނުވަތަ އެ ފެކްޓަރީތަކުން ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތް ދޭން ފަށާނީ، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެޖެންސީން ދޫކުރާ ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދިނުމުގެ ލައިސަންސް ހޯދުމަށް ފަހުގައެވެ.¶

¶

(45) އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްލާހު:¶

Formatted: Not Highlight

Deleted: 42

Formatted: Not Strikethrough

Formatted: Not Strikethrough

Deleted: ލައިސަންސް ދީ ތަންތަން

Deleted: ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނުގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށް ލައިސަންސް ހޯދަންޖެހޭ ހިދުމަތްތަކާއި، އެ ތަންތަނުން ފޯރުކޮށްދޭ ހިދުމަތްތަކުގެ ސައްހަކަން ބެލުމަށް، ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި، އެ ތަންތަނުން ދޭ ހިދުމަތްތައް، އެޖެންސީން ޗެކިންތަކެއް ކުރަންވާނެއެވެ.¶

¶

(47) އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްލާހު:¶

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

ހިމެނޭ ތަންތަނުން ފޯރުކޮށްދޭ ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތު ތަންތަނުގެ ގިންތިތައް ބެހިގެންވާނީ މި ޤާނޫނުގެ ހަތަރުވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތު އެންމެހައި ބާވަތުގެ ތަންތަން ހިމެނޭގޮތުންނެވެ.	(ނ)		
ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތު ތަންތަނާއި އެ ތަންތަނުން ދޭ ހިދުމަތްތައް ގިންތިކުރުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރާނެ މިންގަނޑުތައް، އޮތޯރިޓީން އެކުލަވާލައި، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.	(ރ)		
މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމަށްފަހު، މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން ފުރަތަމަ އެކުލަވާލާ މިންގަނޑުތައް، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އޮތޯރިޓީން އެކުލަވާލައި، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.	(ބ)		
ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދިނުމުގެ ލައިސަންސް ދޫކުރެވޭ ކޮންމެ ފަރާތަކުން، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ އަހަރީ ފީއެއް، އެ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކޮންމެ އަހަރަކު އެއްފަހަރު، އޮތޯރިޓީ އަށް ދައްކަންވާނެއެވެ.	(ޅ)	.50	އަހަރީ ފީ
ލައިސަންސް ދޫކުރެވޭ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހޭ އަހަރީ ފީގެ މިންވަރަކީ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތު ތަންތަން ކަނޑައަޅާ ގިންތިތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ލައިސަންސް ދޫކުރެވޭ ފަރާތް ހިމެނޭ ގިންތިއަކަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އަހަރީ ފީގެ މިންވަރެވެ.	(ކ)		
ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތު ތަންތަނާއި ހިދުމަތު ވެރިފަރާތުން ދައްކަންޖެހޭ އަހަރީ ފީގެ މިންވަރު ކަނޑައަޅަންވާނީ، އެ ހިދުމަތު	(އ)		

Deleted: ން ކަނޑައަޅާ ދައުލަތުގެ އިދާރާ

Deleted: ކަ

			ތަނެއްގެ ގިންތިއަށް ބަލައި ކަނޑައަޅާ އުސޫލެއްގެ މަތިންނެވެ.
ލައިސަންސް އާކުރުން	.51		ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި ފަރާތްތަކަށް ދޫކުރާ ލައިސަންސްގެ މުއްދަތު އާކުރުމުގެ އުސޫލުތައް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ލައިސަންސް ދޫކުރާ އޮތޯރިޓީގެ މުވައްޒަފު މަސްލަހަތު ފުށުއަރުމުން އެއްކިބާވުން	.52		މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ފަރާތްތަކާއި ތަންތަނަށް ލައިސަންސް ދޫކުރުމުގެ މަސައްކަތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އޮތޯރިޓީގެ އެއްވެސް މުވައްޒަފަކު، ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަނެއްގައި މަސައްކަތްކުރުމާއި އެފަދަ ތަނެއް ހިންގުމާއި، އެފަދަ ތަނެއްގެ ޝެއާހޯލްޑަރަކަށް ވުމާއި، އަދި އެފަދަ ތަނަކުން ލާބިހުން ފަދަ މަސްލަހަތު ފުށުއަރާ އެއްވެސް ކަމެއް ކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
ލައިސަންސް ނުހޯދައި ކާބޯތަކެތީގެ ވިޔަފާރިކުރުން	.53	(ހ)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދިނުމުގެ ލައިސަންސެއް ހޯދުމަކާ ނުލައި، އެއްވެސް ފަރާތަކުން ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިނުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.
		(ށ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތް ދޭ ފަރާތްތަކާއި ތަންތަނަށް ދޫކުރެވޭ ލައިސަންސް ވަގުތީގޮތުން ހިފަހައްޓާފައި ވަނިކޮށް ނުވަތަ ބާތިލުކޮށްފައިވަނިކޮށް އެ ތަނަކުން ހިދުމަތްދިނުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލާ ހިލާފަށް ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނުން ކުރާ ކަންކަމުގެ ޒިންމާ އުފުލަންވާނީ، އެ ތަން ހިންގާ ފަރާތުންނެވެ.
		(ރ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހޯދަންޖެހޭ ލައިސަންސް ހޯދުމަކާ ނުލައި، ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަނެއްގައި ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދޭކަން އޮތޯރިޓީއަށް އެނގިއްޖެނަމަ، އެ ތަނެއް ވަގުތުން ބަންދުކުރުމަށް އަންގުމާއި، އެ ތަނެއް ބަންދުކުރުމަށްޓަކައި އަވަސްޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު

Deleted: ~~ރަޖިސްޓްރީ އަދި~~

Deleted: ~~ތަންތަން~~

Deleted: ~~ރަޖިސްޓްރީކޮށް~~

Deleted: ފަރާތްތައް

Deleted: ~~ދިނުމުގެ~~

Deleted: ~~ރަޖިސްޓްރީނުކޮށް ނުވަތަ~~

Deleted: ~~ރަޖިސްޓްރީނުކޮށް، އަދި/ނުވަތަ~~

Deleted: މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތުގެ ރަޖިސްޓްރީ ބާތިލުކޮށްފައިވަނިކޮށް، ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެ ތަނަކަށް ދޫކޮށްފައިވާ ލައިސަންސް ވަގުތީގޮތުން ހިފަހައްޓާފައި ވަނިކޮށް ހިދުމަތްދިނުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.¶

Deleted:

				އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ބ)		މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހޯދަންޖެހޭ ލައިސަންސް ހޯދުމަކާ ނުލައި، ޚިދުމަތްދީފިނަމަ، އެ ފަރާތަކާމެދު މި ޤާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޖޫރިމަނާކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
ލައިސަންސް ހިފެހެއްޓުމާއި ބާޠިލުކުރުން	54.	(ހ)		އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ދޮގުވެރިވެއްޖެނަމަ، ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތްދިނުމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ލައިސަންސް ވަގުތީގޮތުން ހިފެހެއްޓުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
			(1)	ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންގަނޑުތައް ފުރިހަމަނުވުން ނުވަތަ އެ މިންގަނޑުތަކާ ޚިލާފުވުން؛
			(2)	ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދޭ ފަރާތުގެ އިހުމާލުން އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ގެއްލުމެއްވުން؛
			(3)	ލައިސަންސްގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ޝަރުޠަކާ ޚިލާފުވުން.
		(ށ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ކުރި ފަރާތުން ކުރި ކަމުގެ ކުށްބޮޑު މިނަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެ ފަރާތުގެ ލައިސަންސް ވަގުތީގޮތުން ހިފެހެއްޓުމުގެ ބަދަލުގައި، އެ ފަރާތެއްގެ ލައިސަންސް ބާޠިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ނ)		ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތްދިނުމަށް ލައިސަންސް ދޫކޮށްފައިވާ ފަރާތެއްގައި އެ ފަރާތުން ޚިދުމަތަކާ ގުޅިގެން މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުށެއް ހިނގާފައިވާކަން ސާބިތުވެއްޖެނަމަ، އަދި އެ ކަމަކީ އެ ފަރާތް ހިންގާ ނުވަތަ އެފަރާތް ފަރާތުގެ ހިންގުމުގައި ޙަރަކާތްތެރިވާ ފަރާތަކުން ނުވަތަ ފަރާތްތަކަކުން އެނގިގެން ނުވަތަ އެ ފަރާތެއް ނުވަތަ

Deleted:

Deleted: 75

Deleted: 73

Deleted: ރަޖިސްޓަރީއާއި

Deleted: ރަޖިސްޓަރީ ނުވަތަ

Deleted: ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ

			ފަރާތްތަކުގެ އިހުމާލެއް އުފެދެން ހިނގި ކަމެއް ކަމުގައި އެކަށީގެންވާ ހެކިގެ މައްސަލަ ބިނާކޮށް އޮތޯރިޓީއަށް ޤަބޫލުކުރެވިއްޖެނަމަ، އެ ތަނަކަށް ދޫކޮށްފައިވާ ރަޖިސްޓްރީއާއި ލައިސަންސް ބާޠިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ ދަށުން ކޯޕަރޭޝަނެއްގެ ޚިދުމަތު ތަނެއްގެ ލައިސަންސް ވަގުތީގޮތުން ހިފެހެއްޓެންވާނީ ނުވަތަ ބާޠިލުކުރަންވާނީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އިޖުރާއަތުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގަމިންނެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ ދަށުން ލައިސަންސް ބާޠިލުކުރުމުގެ ކުރިން، ލައިސަންސް ދޫކޮށްފައިވާ ފަރާތަށް އިސްލާހުކުރުމަށް ކަންކަން އިސްލާހުކުރުމަށްޓަކައި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ދެވެންޖެހިން އޮތޯރިޓީން އެ ފަރާތަކަށް އެކަށީގެންވާ ފުރުޞަތު ދޭންވާނެއެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ނ) އެހެން އޮތޯރިޓީވެސް، ވަގުތުން ލައިސަންސް ބާޠިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިދޭ ހާލަތެއްގައި، އެކަމުގެ ނޯޓިސް ދިނުމަށްފަހު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އިޖުރާއަތުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގަމިން ލައިސަންސް ބާޠިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ބ)	މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ ބަދަލުކުރަންޖެހިއަސް، ނޯޓިސް ދިނުމަށްފަހު ވަގުތުން ލައިސަންސް ބާޠިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިދޭ ހާލަތެއްގައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
		(ޅ)	އޮތޯރިޓީން ވަކިމީހަކަށް ކަނޑައަޅާ ހިނދަކު، މި މާއްދާގެ ދަށުން ލައިސަންސެއް ހިފެހެއްޓުމާއި ނުވަތަ ބާޠިލުކުރުމާއި، އެ ލައިސަންސުން ހެދިފައިވާ ހިދުމަތްދިނުން ވަގުތުން

Deleted: ރަޖިސްޓްރީއާއި

Deleted: ރަޖިސްޓްރީ ނުވަތަ

Deleted: ރަޖިސްޓްރީ ނުވަތަ

			ހުއްޓާލަންވާނެއެވެ.
		(ވ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަނެއްގެ ލައިސަންސް ބާޠިލުކުރުމާއެކު، އޮތޯރިޓީގެ ރަޖިސްޓަރީން އެ ތަނެއް އުނިކުރަންވާނެއެވެ.
ލައިސަންސް ހޯދުމާގުޅޭ އިންތިޤާލީ ކަންކަން	55.	(ހ)	މި ޤާނޫނު ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން އޮތޯރިޓީގައި ނުވަތަ ދައުލަތުގެ އެހެން އިދާރާއެއްގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި ވިޔަފާރިތައް، މި ޤާނޫނު ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ގުނާގޮތުން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދޫކުރާ ލައިސަންސް ހޯދުމަށްޓަކައި އެޕްލިކޭޝަން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި ޤާނޫނު ޢަމަލުކުރަން ފަށާއިރު، ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ކާބޯތަކެތި ހުއްދައެއް ނުލައި ހިންގަމުންދާ ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި ވިޔަފާރިތައް، މި ޤާނޫނު ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ގުނާގޮތުން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކޮށް، ލައިސަންސް ހޯދުމަށްޓަކައި އެޕްލިކޭޝަން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
		(ނ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި ވިޔަފާރިތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުން، ލައިސަންސް ދޫކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ އިންތިޤާލީ އުސޫލުތައް، މި ޤާނޫނު ޢަމަލުކުރަން ފަށާތާ 1 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅައި އާންމުކުރަންވާނެއެވެ.

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

Deleted: ރަޖިސްޓަރީކޮށް، އަދި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން

Deleted:

Deleted: އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށް ލައިސަންސް ހޯދަންވާނެއެވެ.¶

Deleted: ވިޔަފާރިތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގައި، އަދި އެ ތަންތަނާއި ...

Deleted: ކަން

Deleted:

ހަވަނަ ބާބު

ކާބޯތަކެތި އިމްޕޯޓްކުރުމާއި އެކްސްޕޯޓްކުރުން

އިމްޕޯޓްކުރުމާއި	56.	(ހ)	ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓްކުރާ އަދި ދިވެހިރާއްޖެއިން އެކްސްޕޯޓްކުރާ

އެކްސްޕޯޓުކުރުމުގެ އާންމު އުސޫލު			ކާބޯތަކެއްޗާއި ރީއެކްސްޕޯޓުކުރާ ކާބޯތަކެއްޗަކީ ސިއްޙީގޮތުން ރައްކާތެރި ތަކެތިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި، އެފަދަ މުދަލުގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ސަރުޓިފިކެޓާއި މިންގަނޑުތަކާއި، އިމްޕޯޓުކުރާ އަދި އެކްސްޕޯޓުކުރާ މުދާ ބަލައި ފާސްކުރުމާއި، ސަރުޗު ފުރިހަމަކުރުމާ އަދި މިންގަނޑަށް ނުފެތޭ ކާބޯތަކެތި ހިފެހެއްޓުމާއި، ހިފެހެއްޓުމަށްފަހު ދޫކުރުމާއި، ނައްތާލުމުގައި އަމަލުކުރަންވީ ގޮތުގެ އިޖުރާއަތު މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުކުރާ އަދި ދިވެހިރާއްޖެއިން އެކްސްޕޯޓުކުރަން ކަނޑައަޅާ ކާބޯތަކެއްޗަކީ މި މާއްދާގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފު ތަކެތި ކަމަށް އޮތޯރިޓީން ފާހަގަކުރެވިއްޖެނަމަ، އެ ތަކެއްޗަކީ، މި ޤާނޫނުގެ 58 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ނުވަތަ 59 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އަމަލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
ކާބޯތަކެތި އިމްޕޯޓުކުރުން	57.	(ހ)	ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުކުރަންވާނީ ސިއްޙީގޮތުން ރައްކާތެރި ކާބޯތަކެއްޗެވެ. އަދި އެފަދަ ކާބޯތަކެތި ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުކުރުމުގައި އަމަލުކުރަންވާނީ، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާއި ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
		(ށ)	ދިވެހިރާއްޖެއަށް ކާބޯތަކެތީގެ ބާވަތްތަކުގެ ތެރެއިން އިމްޕޯޓުކުރާއިރު، މުދާ ބަދަލުކުރަން ޙާއްޞަ އަންނަ އުފެއްދުންތަކުގައި މުދާ ބަދަލުކުރަން ބަޔަކު އޮތްނަމަ ސަރުޓިފިކެޓާއި ސިއްޙީ ރައްކާތެރިކަމުގެ މިންގަނޑުތައް ކަނޑައަޅާނެއެވެ.
		(ނ)	ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުކުރާ ކާބޯތަކެއްޗާ ވާންވާނީ އެ ތަކެތި އުފެއްދި ޤައުމުން އެކްސްޕޯޓުކުރުމުގެ އުސޫލާ ތަޢާރުފުކުރެވިފައިވާ ތަކެއްޗެވެ. އެއްގެ ތަރުތީބުގައި، އަދިއެފަދަ ބޮޑުމަށް ގެންނަ ކާބޯތަކެއްޗަކަށް ނުހިފޭނެއެވެ.

Deleted: ް

Deleted: ށ

Deleted: 54

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

Deleted: (ށ)

		(ނ)	ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓްކުރާ ކާބޯތަކެއްޗަކީ އެ ތަކެތި އުފެއްދި ޤައުމެއްގެ ބާޒާރަށް ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ އެއްޗެއް ކަމުގައިވިޔަސް، ޚާއްޞަ ބާވަތްތަކުގައި، ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓްކުރާ ކާބޯތަކެތީގެ މިންގަނޑުތަކަށް އެ އެއްޗެއް ފެތޭނަމަ، އެވަގުތަކު އޮތް ބާވަތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށްފަހު، އެ އެއްޗެއް ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުމަށް އޮތޯރިޓީން ހުއްދަ ދިނުމަކަށް މި ޤާނޫނު ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.
		(ބ)	މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޚާއްޞަ ބާވަތްތަކަށް ކަމުގައި ބެލޭނީ، ޤުދުރަތީ ކާރިސާއެއް ނުވަތަ ކާބޯތަކެތީގެ ތަދުމަޑުކަމެއް ނުވަތަ ކާބޯތަކެތީގެ ވަކި ބާވަތެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ނެތިގެން ކޮންމެހެން އެ ބާވަތެއްގެ ކާބޯތަކެތި ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރަންޖެހޭ ފަދަ ޚާއްޞަ ބާވަތްތަކަށް ކަމުގައެވެ.
		(ޅ)	ދިވެހިރާއްޖެއަށް ކާބޯތަކެތި އިމްޕޯޓުކުރުމުގައި، ކާބޯތަކެތީގެ އަސްލު އޮޅުވާލުމާއި ނުވަތަ އެތެރެކުރާ ކާބޯތަކެތީގައި ހިމަނާފައިވާ މާއްދާތައް ނުވަތަ ބައިތައް ނުވަތަ އުނޫނުވެސް މައުލޫމާތު އޮޅުވާލަދީ ނުވަތަ އެތެރެކުރާ އެއްޗަކާ ގުޅޭގޮތުން ސަރަޙައްދުން މައުލޫމާތު ދިނުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.
		(ކ)	ވިޔަފާރިކުރުމަށް ނޫން ގޮތަކަށް، އެހީއެއްގެ އަމިއްލަ ބޭނުމަށް ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުކުރާ ކާބޯތަކެތީގެ ތެރެއިން، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ ބާވަތްތައް ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރާއިރު މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްއަށް ޑިކްލެއަރކުރަންޖެހޭނެއެވެ.
		(އ)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާއި، އުސޫލުތަކުގައިވާ މިންގަނޑުތަކާ ޚިލާފަށް ކާބޯތަކެތި އިމްޕޯޓްކޮށްފިނަމަ، އެފަރާތަކާ ދޭތެރޭ ޢަމަލުކުރާނެ އުސޫލު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

Deleted: (ނ)

Deleted: (ނ)

Deleted: ނ

Deleted: (ބ)

Deleted: (ޅ)

Deleted: (ކ)

		(ވ)		ދިވެހިރާއްޖެއަށް ކާބޯތަކެތި އިމްޕޯޓުކުރާ ފަރާތްތަކުން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓްރީކުރަންވާނެއެވެ.
އިމްޕޯޓުކުރުން މަނާ ކާބޯތަކެތި	58.	(ހ)		އަންނަނިވި ބާވަތްތަކުގެ ކާބޯތަކެތީގެ ތެރެއިން އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ކާބޯތަކެތި ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުކުރުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.
			(1)	މި ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލު ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަނުވާ ކާބޯތަކެތި؛
			(2)	ކާބޯތަކެތީގައި އެކުލެވޭ މާއްދާތައް ނޭނގޭ ނުވަތަ އޭގެ އަސްލު ނޭނގޭ ފަދަ ކާބޯތަކެތި؛
			(3)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަދައިން ލޭބަލްކޮށްފައި ނުވާ ކާބޯތަކެތި؛
			(4)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންގަނޑުތަކާ ޚިލާފަށް ހުންނަ ކާބޯތަކެތި؛
			(5)	އެހެން ޤާނޫނަކުން ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުން މަނާކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތި.
		(ށ)		ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުކުރާ ކާބޯތަކެއްޗަކީ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގާ ޚިލާފުނުވާ ތަކެތިކަން ޔަގީންކުރުމަކީ އެ ތަކެތި އެތެރެކުރާ ފަރާތެއްގެ ޒިންމާއެކެވެ.
		(ނ)		ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުކުރާ ކާބޯތަކެއްޗަކީ ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުކުރުން މަނާ ކާބޯތަކެތި ކަމަށް އޮތޯރިޓީއަށް ފާހަގަކުރެވިއްޖެނަމަ،

Deleted: (ހ)

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

				އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިން އެތަކެއްޗަކާމެދު އަމަލުކުރުމަށް އޮތޯރިޓީއަށް ނިންމިދާނެއެވެ.
			(1)	ބަލައި ފާސްކޮށް އަދި/ނުވަތަ ޓެސްޓުކޮށް ނިމެންދެން އެ ތަކެތި ހިފެހެއްޓުން؛
			(2)	މި އަކުރުގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން އެ ތަކެތި ބަލައި ފާސްކޮށް އަދި/ނުވަތަ ޓެސްޓުކޮށް ނިމެންދެން އެ ތަކެތި ހިފެހެއްޓުމަށްފަހު ދޫކޮށްލުން؛
			(3)	އެ ތަކެތި ނައްތާލުން ނުވަތަ ނައްތާލުމަށް މަޖުބޫރުކުރުން؛
			(4)	އެ ތަކެތި ރީއެކްސްޕޯޓުކުރުމަށް މަޖުބޫރުކުރުން.
		(ރ)		މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ކާބޯތަކެތި ހިފެހެއްޓުމުގައި ނުވަތަ ނައްތާލުމުގައި އެއްވެސް ޚަރަދެއް ހިނގާނަމަ، އެ ޚަރަދެއް ކުރަންވާނީ އެ ތަކެތި އިމްޕޯޓުކުރި ފަރާތުންނެވެ.
		(ބ)		މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތި ހިފެހެއްޓުމާއި އަދި/ނުވަތަ ނައްތާލުމާއި، އެ ތަކެތި ރީއެކްސްޕޯޓުކުރުމާއި، [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައިވާނަމަ، [illegible] ކާބޯތަކެތި ހިފެހެއްޓުމާއި އަދި/ނުވަތަ ނައްތާލުމާއި، އޮތޯރިޓީގެ [illegible] [illegible] ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުންނެވެ.
ކާބޯތަކެތި އެކްސްޕޯޓުކުރުން	59.	(ހ)		ދިވެހިރާއްޖެއިން އެކްސްޕޯޓުކުރާ ކާބޯތަކެތި ވާންވާނީ، އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑުތަކާ ފުރިހަމަވާ ކާބޯތަކެތި ކަމުގައެވެ.
		(ށ)		ދިވެހިރާއްޖެއިން އެކްސްޕޯޓުކުރާ ކާބޯތަކެތީގެ ފެންވަރު ކަށަވަރުކުރުމަށް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ މިންގަނޑުތަކާއި ކާބޯތަކެތި އެކްސްޕޯޓުކުރުމުގައި

Deleted: ން ކަސްޓަމްސް ގޮތުން

			ޢަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
		(ނ)	ކޯޕަރޭޓިވް އެކްސްޕޯޓުކުރުމުގެ މަސައްކަތްކުރާ އެންމެހައި ފަރާތްތަކާއި، އެފަދަ މަސައްކަތްކުރާ ތަންތަން، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓްރީކުރަންވާނެއެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓްރީކުރާ ފަރާތްތަކުން ކޯޕަރޭޓިވް އެކްސްޕޯޓްކުރަންވާނީ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އޮތޯރިޓީން ދޫކުރާ ލައިސަންސް ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ.
		(ބ)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތަކާ ޚިލާފަށް އެކްސްޕޯޓުކުރާ ކޯޕަރޭޓިވް ހިފެހެއްޓުމާއި، ނައްތާލުމުގެ އިޚުތިޔާރު ނުވަތަ ނައްތާލުމަށް ވާޖިބުކުރުމުގެ އިޚުތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި އެ ކޯޕަރޭޓިވް ހިފެހެއްޓުމުގައި ނުވަތަ ނައްތާލުމުގައި އެއްވެސް ގެއްލުމެއް ހިނގާނަމަ އެކަމުން ޒިންމާވާނީ އެ ތަކެތި އެކްސްޕޯޓުކުރަން އުޅުނު ފަރާތުންނެވެ.
		(ޅ)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާއި، އުސޫލުތަކުގައިވާ މިންގަނޑުތަކާ ޚިލާފަށް ކޯޕަރޭޓިވް އެކްސްޕޯޓުކުރާ ފަރާތްތަކަށް މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން ދޫކޮށްފައިވާ ލައިސަންސް ހިފެހެއްޓުމުގެ ބާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ކ)	މި މާއްދާގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީން ލައިސަންސް ހިފެހެއްޓުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

Deleted:

ހަތަރުވަނަ ބައި

ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަމާއި ފެންވަރު ކަށަވަރުކުރުން

ހަތްވަނަ ބާބު

ބަލައި ފާސްކުރުމާއި ސާމްޕަލް ނެގުން

ބަލައި ފާސްކުރުން	60.	(ހ)	ކާބޯތަކެތި އުފައްދާ، ނުވަތަ ތައްޔާރުކުރާ، ނުވަތަ ބަންދުކުރާ، ނުވަތަ ޕެކޭޖުކުރާ، ނުވަތަ ރައްކާކުރާ، ނުވަތަ ގުދަންކުރާ، ނުވަތަ ގަނެ ވިއްކާ، ނުވަތަ އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލާ، ނުވަތަ ޕްރޮސެސްކުރާ ތަންތަން ނުވަތަ އެނޫންވެސް ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތްދޭ ތަންތަން މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެކުލަވާލާފައިވާ ކާބޯތަކެތީގެ ހިފުން ގަވާއިދުތަކާއި އޮތޯރިޓީގެ ރައްކާތެރިކަމާއި ސާފުތާހިރުކަމުގެ މިންގަނޑުތަކަށް އަމަލުކުރަމުންދޭތޯ ބެލުމަށްޓަކައި، މި ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެ ތަންތަން ބަލައި ފާސްކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހިންގާ ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި ކުރިއަށްގެންދާނީ، އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާ އިންސްޕެކްޓަރުންނެވެ.
ބަލައި ފާސްކުރާ އިންސްޕެކްޓަރުން	61.	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީން ހިންގާ ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި ހަރަކާތްތެރިވުމަށް، އެކަމަށްޓަކައި އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާފައިވާ އިންސްޕެކްޓަރުންނެވެ.
		(ށ)	އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާ ކޮންމެ އިންސްޕެކްޓަރަކަށް، އޭނާއަކީ އޮތޯރިޓީން ޢައްޔަނުކޮށްފައިވާ ފަރާތެއްކަން އަންގައިދޭ ލިޔުމެއް ދޫކޮށްފައި އޮންނަންވާނެއެވެ.
		(ނ)	އޮތޯރިޓީގެ އެއްވެސް އިންސްޕެކްޓަރަކު ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތްދޭ ތަނެއްގައި މަސައްކަތްކުރުމާއި ނުވަތަ ތަނެއް ހިންގުމާއި، ނުވަތަ

				ތަނެއްގެ ހިއްސާދާރަކަށް ވުމާއި، އަދި އެފަދަ ތަނަކަށް ލަފާދިނުމާއި، އެއްވެސް މަސްލަހަތު ފުށުއަރާ ކަމެއް ކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
		(ނ)		މި މާއްދާގެ ދަށުން ބަލައި ފާސްކުރާ އިންސްޕެކްޓަރުންނާގުޅޭ ކަންކަން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ބަލައި ފާސްކުރާ އިންސްޕެކްޓަރުންގެ ޒިންމާތަކާއި ބާރުތައް	62.	(ހ)		ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތްދޭ ތަންތަން [illegible] ޚިދުމަތްދޭ [illegible] މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން [illegible]، ކާބޯތަކެތީގެ [illegible] ބޭނުންކުރާ ތަކެތީގެ ފެންވަރާއި ރައްކާތެރިކަން ބެލުމާއި، އެ ތަންތަނުގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުން މަސައްކަތްކުރާ ގޮތް ބެލުމަށް އިންސްޕެކްޓަރުންނަށް އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވެއެވެ.
			(1)	ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތްދޭ ތަންތަން [illegible] [illegible] ގޮތުން، ދުރާލާ އެންގުމަކާނުލާ ނުވަތަ ދުރާލާ ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި، ކާބޯތަކެތި އުފައްދާ، ނުވަތަ ތައްޔާރުކުރާ، ނުވަތަ ބަންދުކުރާ، ނުވަތަ ޕެކޭޖުކުރާ، ނުވަތަ ރައްކާކުރާ، ނުވަތަ ގުދަންކުރާ، ނުވަތަ ގަނެ ވިއްކާ، ނުވަތަ އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލާ ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ ޚިދުމަތްދޭ ތަންތަން ފަދަ، ބަލައި ފާސްކުރުން؛
			(2)	ތަންތަނުގައި ބޭނުންކުރާ ތަކެތީގެ ފެންވަރާއި ރައްކާތެރިކަން ބެލުމަށްޓަކައި އެ ތަންތަނުގައި ބޭނުންކުރާ ތަކެތި ޓެސްޓުކުރުން ނުވަތަ އެ ތަކެތިން ސާމްޕަލް ނެގުން؛
			(3)	ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތްދޭ ތަންތަނުގައި ހުރި ލިޔުންތައް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛
			(4)	ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތްދޭ ތަނާއި އެތަނުގައިވާ ތަކެތީގެ

				ފޮނުވުން؛
			(5)	ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނުގެ [illegible] ސެޓްފިކެޓާއި ލައިސަންސް ބަލައި ޗެކް ކުރުން؛
			(6)	މައުލޫމާތު ހޯދުމާއި [illegible] ހޯދަން ބޭނުންވާ [illegible] [illegible] މީހުން [illegible] [illegible]؛
			(7)	ކަމާ ގުޅޭގޮތުން ހޯދަންޖެހޭ އިތުރު މައުލޫމާތު ހޯދުން.
		(ހ)		ބަލައި ފާސްކުރަނީ މީހުން ދިރިއުޅޭ ތަނެއް ކަމުގައިވާނަމަ އޮތޯރިޓީގެ އިންސްޕެކްޓަރުން އެތަނަކަށް ވަންނަންވާނީ، ތަނުގެ ވެރިފަރާތުގެ ނުވަތަ އެތަނުގައި ދިރިއުޅޭ ފަރާތުގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ. ނުވަތަ އެފަދަ ހުއްދައެއް ނެތްނަމަ ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުންނެވެ.
		(ށ)		މި މާއްދާގެ ދަށުން ކާބޯތަކެތި އުފައްދާ، ނުވަތަ ތައްޔާރުކުރާ، ނުވަތަ ބަންދުކުރާ، ނުވަތަ [illegible]، ނުވަތަ ރައްކާކުރާ، ނުވަތަ ގުދަންކުރާ، ނުވަތަ ގަން ވިއްކާ، ނުވަތަ އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލާ، ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތް [illegible] ތަންތަން ބަލައި ފާސްކުރާ ފަދަ އެތަނެއްގެ ވެރި ފަރާތް ނުވަތަ އެތަނުގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތް ނުވަތަ އެތަނަކާ [illegible] [illegible] ފަރާތް ނުވަތަ ތަނުގެ ވެރި ފަރާތުން ނުވަތަ އެތަނުގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] ފަރާތަކަށް [illegible].
		(ނ)		މި މާއްދާގެ ދަށުން ކާބޯތަކެތި އުފައްދާ، ނުވަތަ ތައްޔާރުކުރާ، ނުވަތަ ބަންދުކުރާ، ނުވަތަ [illegible]، ނުވަތަ ރައްކާކުރާ، ނުވަތަ ގުދަންކުރާ، ނުވަތަ ގަން ވިއްކާ، ނުވަތަ އެއް ތަނުން އަނެއް ތަނަށް އުފުލާ، ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްފޯރުކޮށްދޭ ތަންތަން ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި، [illegible]

			ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
		(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި އޮފިސަރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ހުރަސްއަޅާނަމަ، އޮފިސަރުން ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހިދުމަތުގައި އެދުމުން، ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހިދުމަތުގެ އެހީތެރިކަން އޮފިސަރުންނަށް ފޯރުކޮށްދޭންވާނެއެވެ.
ސާމްޕަލް ނެގުން	63.	(ހ)	ކޮށްމަސްކައިގެ ފެންވަރު ބެލުމަށާއި ސިއްޙީ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށާއި، ކާނާ ވިޔަފާރި ނުވަތަ ކޮށްމަސްކައިގެ ދިރާސާއިން ފެނޭ ބަލިމަޑުކަމެއް ފެތުރިފައިވާ ހާލަތްތަކުގައި، ކޮށްމަސްކައި ތައްޔާރުކުރުމުގެ ގޮތުން ސާމްޕަލް ނެގުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ށ)	ޓެސްޓްކުރުމަށް ސާމްޕަލް ނަގާނެ ގޮތްތަކާއި، މިންވަރު އަދި ނަގާނެ ގޮތުގެ މިންގަނޑުތައް އަދި އެކަމަށް ކަނޑައަޅާނެ ގޮތް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ކޮށްމަސްކައި ރެޖިސްޓްރީކުރުން	64.	(ހ)	ކޮށްމަސްކައި ގެންނަ ފަރާތްތަކުން އެ ތަކެތި ރެޖިސްޓްރީކުރަންޖެހޭނީ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް އޮތޯރިޓީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	ކޮށްމަސްކައި ގެންނަ ފަރާތްތަކުން ރެޖިސްޓްރީކުރަންޖެހޭ ހުށަހަޅާއިރު ބޭނުންވާ މަޢުލޫމާތާއި، ދައްކަންޖެހޭ ފީއާއި ކަނޑައެޅޭ އަދި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ޤާނޫނާ ޚިލާފުވުން ހުއްޓުވުމަށް ކޮށްމަސްކައި ހިފެހެއްޓުމާއި ނެގުން	65.	(ހ)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކޮށްމަސްކައިގެ މިންގަނޑާ ޚިލާފަށް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ކޮށްމަސްކައި އުފައްދާ ކަމަށް ނުވަތަ ވިއްކާ ކަމަށް ނުވަތަ އެކްސްޕޯޓްކުރާ ކަމަށް ނުވަތަ އިމްޕޯޓްކުރާ ކަމަށް ނުވަތަ ގުދަންކުރާ ކަމަށް ނުވަތަ ބަންދުކުރާ ކަމަށް އެކަށީގެންވާ ހެކީގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އޮތޯރިޓީއަށް

Deleted: މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް

Deleted: މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ

				ސާބިތުވެއްޖެނަމަ، އެފަދަ ކާބޯތަކެތި ހިފަހައްޓައި، އެ ތަކެތި ނައްތާލުމުގެ ބާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ށ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ނަގާ ކާބޯތަކެއްޗާ ގުޅިގެން ވަކި މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ގޮތްތަކުން ގޮތަކަށް ޢަމަލުކުރުމަށް އޮތޯރިޓީން އެންގިދާނެއެވެ.
			(1)	ކާބޯތަކެތި ވަކި ތަނެއްގައި ބަހައްޓުމަށްޓަކައި އެ ތަނަކަށް ގެންދިއުމަށް؛ ނުވަތަ
			(2)	އަވަހަށް ހަލާކުވެދާފަދަ އެއްޗެއްނަމަ ނުވަތަ ސިއްޙަތަށް ގެއްލުމެއްވާފަދަ ވަރު ނުރައްކަލެއް އޮތްނަމަ އެ ކާބޯތަކެތި ނައްތާލުމަށް.
		(ނ)		މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެންގުމަކަށް ޢަމަލުކުރުމުގައި ހިނގާ ޚަރަދަށް ޒިންމާވާނީ އެ ކާބޯތަކެތި އުފެއްދި ނުވަތަ ވިއްކި ނުވަތަ އެކްސްޕޯޓްކުރި ނުވަތަ އިމްޕޯޓްކުރި ނުވަތަ ޑިސްޓްރިބިއުޓްކުރި ނުވަތަ ބޮންޑުކުރި ފަރާތަކުންނެވެ.
		(ރ)		މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙާލަތެއް މެދުވެރިވެ، ކާބޯތަކެތި ބާޒާރުން ނެގުމަށް އޮތޯރިޓީން ކުރާ އަމުރަކަށް ތަބާވުމަށް އޮތޯރިޓީން ދީފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި، އެ އަމުރު ރައްދުވާ ފަރާތުން އެ އަމުރަށް ތަބާނުވެއްޖެނަމަ، އެ އަމުރު ތަންފީޒުކުރުމަށް ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ އެހީތެރިކަން ހޯދުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ބ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ނަގާ ކާބޯތަކެތި މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާއި ބައިނަލްއަޤްވާމީ މިންގަނޑުތަކާ ޚިލާފުވާކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަކީ އެ ތަކެތި އުފެއްދި ނުވަތަ ވިއްކި ނުވަތަ އެކްސްޕޯޓްކުރި ނުވަތަ އިމްޕޯޓްކުރި ނުވަތަ ޑިސްޓްރިބިއުޓްކުރި ނުވަތަ ބޮންޑުކުރި

Deleted: މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ

			ފަރާތެއްގެ ޒިންމާއެކެވެ.
		(ޅ)	މި މާއްދާގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީން ކޯޕަރޭޓިވް ނެގުމުގައި އަމަލުކުރަން އިޖުރާއަތު މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
އޮތޯރިޓީން ހިފަހައްޓާ ކޯޕަރޭޓިވް އަނބުރާ ހަވާލުކުރުން	66.	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 65 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހިފެހެއްޓި ކޯޕަރޭޓިވް އަނބުރާ ހަވާލުކުރެވޭނީ، އެ ކޯޕަރޭޓިވަކީ މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުން ފެތޭ ކޯޕަރޭޓިވެއްކަން އޮތޯރިޓީން ބެލުމަށްފަހުގައެވެ.
		(ށ)	އޮތޯރިޓީން ހިފަހައްޓާ ކޯޕަރޭޓިވް އަނބުރާ ހޯދުމަށް އެދި އެކޯޕަރޭޓިވްގެ ވެރިފަރާތަކުން އޮތޯރިޓީއަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީއަށް އެއްވެސް ހުށަހެޅުމެއް ލިބިއްޖެނަމަ، އެ ހުށަހެޅުމާމެދު މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި ޤަރާރެއް ނިންމައި، އެ ހުށަހެޅުން ހުށަހެޅި ފަރާތަށް އަންގަންވާނެއެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމެއް އޮތޯރިޓީން ބެލުމަށްފަހު، އެ ކޯޕަރޭޓިވަކީ މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުން ފެތޭ ކޯޕަރޭޓިވެއް ކަމަށް އޮތޯރިޓީގެ ބެލުމުން ސާބިތުވެއްޖެނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ 65 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީން އަންގާފައިވާ އެންގުން ބާތިލުކޮށް އެ ކޯޕަރޭޓިވް އެ ފަރާތަށް އަނބުރާ ހަވާލުކުރަންވާނެއެވެ.

Deleted: 61

Deleted: 61

އަށްވަނަ ބާބު

ކޯޕަރޭޓިވްގެ [illegible] [illegible] [illegible] ކޮންޓްރޯލުކުރުން

ކޯޕަރޭޓިވް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ ބައެއް [illegible]	67.	(ހ)	ކޯޕަރޭޓިވްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ ބައެއް [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްވެސް ހިސާބެއްގައި

އެންގުމާއި ތަޙްޤީޤުކުރުން			ދިމާވެއްޖެނަމަ އެކަން، އޮތޯރިޓީއަށާއި ހެލްތް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީއަށް ވަގުތުން އަންގަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	ކާބޯތަކެތީގެ ސަބަބުން ކާނާ ވިހަވުމުގެ ހާދިސާއެއް ނުވަތަ ބަލި ފެތުރުން ފަދަ ކަމެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ، އެ ކަމެއް ތަޙްޤީޤުކުރާނީ، ހެލްތް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީއާއި އޮތޯރިޓީ ގުޅިގެންނެވެ.
އާންމު ސިއްޙަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެފައިވާ ހާލަތެއް މެދުވެރިވުން	.68	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 67 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހިންގާ ތަޙްޤީޤެއް ނިމެންދެން ނުވަތަ އެ ތަޙްޤީޤަކަށްފަހު ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް އަންގައި، އެ ފިޔަވަޅުތައް ތަންފީޛުކޮށް ނިމެންދެން ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތްދޭ ތަނަކާ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދޫކޮށްފައިވާ ލައިސަންސް ވަގުތީގޮތުން ހިފެހެއްޓުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ށ)	ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތްދޭ ތަނަކާ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދޫކޮށްފައިވާ ލައިސަންސް ވަގުތީގޮތުން ހިފެހެއްޓުމުގެ އުސޫލުތައް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
		(ނ)	ކާބޯތަކެތީގެ ސަބަބުން ކާނާ ވިހަވުމުގެ ހާދިސާއެއް ނުވަތަ ބަލިފެތުރުންފަދަ ކަމެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ އެ ކަމެއް ތަޙްޤީޤުކުރުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތާއި، ތަޙްޤީޤުކުރާ ފަރާތްތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ޒިންމާތައް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ ދަށުން ހިންގާ ތަޙްޤީޤެއްގައި، ކާބޯއެއްޗެހީގެ ސަބަބުން މެދުވެރިވެފައިވާ ހާދިސާގެ ސަބަބުން އެ ބަލި އިތުރަށް ފެތުރުމުގެ ނުރައްކަލެއް އޮތްކަމަށް ނުވަތަ އާންމު ސިއްޙަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެފައިވާ ފަދަ އެނޫންވެސް ހާލަތެއް ކުރިމަތިވެފައިވާކަން ހެލްތް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީއަށް، ޘާބިތުކުރެވޭނަމަ، [illegible] އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތަކަށް އެ އެޖެންސީން އަޅާނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2012 (އާންމު ސިއްޙަތު ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުންނެވެ.

Deleted: ހެލްތު

Deleted: ހެލްތު

Deleted: 63

Deleted:

Deleted: ހެލްތު

ޓްރޭސަބިލިޓީ ޤާއިމުކުރުން	.69	(ހ)		އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ކަނޑައަޅާ ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތްދޭ ތަންތަނުގައި، ކާބޯތަކެތީގެ ޓްރޭސަބިލިޓީގެ ނިޒާމެއް ޤާއިމުކޮށްފައި އޮންނަންވާނެއެވެ.
		(ރ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޓްރޭސަބިލިޓީ ޤާއިމުކުރުމުގައި، އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާ ފެންވަރަކަށް ޓްރޭސަބިލިޓީގެ ނިޒާމެއް ޤާއިމުކުރުން ލާޒިމުވާ ތަންތަން، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
		(ށ)		ވަކި ތަނަކީ މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން ޓްރޭސަބިލިޓީގެ ނިޒާމެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ތަނެއްނަމަ، އެތަނެއްގެ ޓްރޭސަބިލިޓީ ނިޒާމު ޤާއިމުކުރަންވާނީ އަންނަނިވި މަޢުލޫމާތު ހިމެނޭގޮތުންނެވެ.
			(1)	ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމަށް ބޭނުންކުރި ބާވަތްތައް ސަޕްލައިކުރި ފަރާތް؛
			(2)	އެފަރާތަކީ ކާބޯތަކެތި އެންމެފަހުން ބޭނުންކުރާ ފަރާތް ނޫންނަމަ، އެ ކާބޯތަކެތި ވިއްކި ފަރާތް؛
			(3)	އެ ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމަށް ބޭނުންކުރި ޖަނަވާރެއް ނުވަތަ ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމަށް ބޭނުންކުރި ބާވަތެއްގެ ބެޗް ނުވަތަ ލޮޓް ނުވަތަ ކޮންސައިންމެންޓް.
		(ބ)		ޓްރޭސަބިލިޓީއާ ގުޅޭގޮތުން ބެލެހެއްޓުމަށް އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާ މަޢުލޫމާތު، ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތްދޭ ތަންތަނުން ގަވާއިދުން ރެކޯޑުކޮށް ބަލަހައްޓަމުން ގެންގުޅެންވާނެއެވެ.

Deleted:

ސަމާލުކަން އެންގުމާއި ނޯޓިސް ދިނުން	70.	(ހ)	ކޮމްޕެނީގެ އުފެއްދުމެއްގެ ސަބަބުން އާންމު ޞިއްޙަތަށް ނުރައްކާވެދާނެ ކަމަށް ފެނިއްޖެނަމަ، އެ އުފެއްދުމެއްގެ މައުލޫމާތު އެ ތަކެތި އުފެއްދި ފަރާތަކުން ވީ އެންމެ އަވަހަކަށް ހާމަކުރަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ހާލަތެއް މެދުވެރިވެގެން، އެކަން އަންގައި އާންމުކޮށް އިއުލާނެއް ކުރުމުން ނުވަތަ ނޯޓިސެއް ޝާއިޢުކުރުމުން އެ މައުލޫމާތު ހާމަކުރިކަމަށް ބެލެވޭނެއެވެ.
ރިކޯޑުކުރުމާއި ބޭނުން ނެގުން	71.	(ހ)	އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އެހެންގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވިޔަސް، ކޮމްޕެނީގެ ހިފެހެއްޓޭ ތަނަކުން ރެކޯޑުކުރިން ކޮމްޕެނީއެއްކަމަށް މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާފައިވާ ގަވާއިދާ ނުވަތަ މިންގަނޑަކާ ނުވަތަ އިޖުރާއަތަކާ ހިލާފަށް ރެކޯޑުކުރެވިފައިވާ އެއްޗެއްކަން އެވިޑެންސަށް ސާބިތުވެއްޖެނަމަ، އެ ތަކެތި އަސްލާ ބޭނުން ނުކުރަން ކޮމްޕެނީގެ ހިފެހެއްޓޭ ރެކޯޑަން އެންގުމުގެ ބާރު އެވިޑެންސް ދެވިގެންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އެވިޑެންސް އަންގާ އެންގުމެއް އަންގަންވާނީ، ރިކޯޑު ނޯޓިސްއެއް ދިނުމާއެކުއެވެ.
		(ނ)	ކޮމްޕެނީއެއްގެ ރިކޯޑުކުރާ ފޮތް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާނަމަ އެ ތަނެއްގެ ރިކޯޑުކުރުމާއި އިންތިޒާމުކުރެވޭ ކޮމްޕެނީގެ ހިސާބުތައް ބަލަހައްޓާ ތަނުގައި ހުންނަންވާނެއެވެ.
		(ރ)	އޮޑިޓަރުން އަންގާ އެންގުމަކަށް ކޮމްޕެނީގެ ހިސާބުތަކާއި ފޮތްތައް ކޮމްޕެނީއަށް ރިކޯޑުކުރެވިފައިވާ، އޮޑިޓަރުން އެކަން ކަށަވަރުކުރާނެއެވެ.
		(ބ)	މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން ކޮމްޕެނީގެ ރިކޯޑުކުރުމުގެ އެއްބަސް ހަދަން ހިންގާނަމަ އެކަމަށް ޖަވާބުދާރީވާ ކޮމްޕެނީގެ ހިސާބުތައް ބަލަހައްޓަންނެވެ.
		(ޅ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކޮމްޕެނީގެ ރިކޯޑުކުރުމުގައި އަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތައް

			މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) އަށް އިސްތިސްނާވެގެން، މި ގާނޫނާއި މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާފައިވާ ގަވާއިދުތަކާއި ނުވަތަ މިންގަނޑުތަކާއި ނުވަތަ އިޖުރާއަތްތަކާ ޚިލާފުވެގެން ނުވަތަ އެ ފަދަ ޢަމަލެއް މެދުވެރިވާނޭކަމަށް ކޯޕަރޭޓިވްގެ ހިންގުންތެރިޔާ ފާހަގަކޮށްފިނަމަ، އެ ފަރާތަކުން އަމިއްލަ އިސްތިޢުފާދީގެން އެ ކޯޕަރޭޓިވް ރަޖިސްޓްރާރަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އެގޮތުން ކޯޕަރޭޓިވް ރަޖިސްޓްރާރަށް އަންގާނެ އުސޫލު މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާނެއެވެ.

			ނުވަވަނަ ބާބު **ފިޔަވަޅުއެޅުން**
ކައިރިކުރުވުމަށް އެކަށީގެންވާ ކޯޕަރޭޓިވް އޮޑިޓުކުރުމާއި، އުފެއްދުމާއި، ތަޢާރުފުކުރުމާއި، ބަންދުކުރުމާއި، ބޯޑުކުރުމާއި، ރައްކާކުރުމާއި، މުދަލުކުރުމާއި، ގެން ވިއްކުމާއި ފައިސާތިރިކުރުން	72.	(ހ)	މިބާބުގެ އަދިއްޔަ ނަމުގައި ނުވަތަ ޤާނޫނުގެ ފަރާތުން އެހެން މިހެނެ މީހުން ވިޔަފާރިކުރުން، އަސާސީގެ އޮޑިޓުގެ ރިޕޯޓާއި އެކުއެކު ދިފާޢުއަށް ވަނީ އޮޑިޓުކުރުމަށް ނުވަތަ ވިޔަފާރީގެ ބަޔާން އުފެއްދުމަށް، ނުވަތަ ތަޢާރުފުކުރުމަށް، ނުވަތަ ބަންދުކުރުމަށް، ނުވަތަ ބޯޑުކުރުމަށް، ނުވަތަ ރައްކާކުރުމަށް، ނުވަތަ މުދަލުކުރުމަށް، ނުވަތަ ގެން ވިއްކުމަށް ނުވަތަ ފައިސާތިރިކުރުމަށް ކުރެވޭނެއެވެ.
		(1)	ގަވާއިދުގެ ތަފްޞީލާއި ކޯޕަރޭޓިވް ނުވަތަ އެޖެންސީތަކާ؛
		(2)	އަސާސީ ޤަވާޢިދުތައް ރޭވުމާއި ތަފްޞީލާއި ކޯޕަރޭޓިވް؛
		(3)	ދިވެހިރާއްޖެއަށް ގެނައުން މަނާކުރާއި ކޯޕަރޭޓިވް؛
		(4)	ސިޔާސަތުތައް ގެންދިއުމުގެ ކޯޕަރޭޓިވް.

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

Deleted: އިންސާނިކަމުގެ ބާވަތުގެ ކޯޕަރޭޓިވްގެ ތަރުތީބުން ބަދަލު...

Deleted: ނުވަތަ ގަވާއިދުތަކުން ބެލެހެއްޓުމަށް ބާވަތްތައް

Deleted: މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ވިޔަފާރިކުރުން

		(ނ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުށުގެ ބޮޑުމިނަށް ބަލައި، 10,000/- (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާއި 750,000/- (ހަތްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
		(ރ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ އަމަލެއްގެ ސަބަބުން މީހެއްގެ ސިއްޙަތަށް ނުރައްކާތެރި ގެއްލުމެއް ލިބުމުން ދުދުވެރިވެއްޖެނަމަ، ނުވަތަ މީހެއްގެ ފުރާނައަށް ނުރައްކާވެއްޖެނަމަ، އެ އަމަލެއް ހިންގި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުށުގެ ބޮޑުމިނަށް ބަލައި 1,000,000/- (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ކާބަތަކެތި އިމްޕޯޓުކުރުން	.73	(ހ)		އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.
			(1)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ކާބަތަކެތި އިމްޕޯޓުކުރުން؛ ނުވަތަ
			(2)	އޮޅުވާލައިގެން ކާބަތަކެތި އިމްޕޯޓުކުރުން؛
			(3)	ކާބަތަކެތި އިމްޕޯޓުކުރާ ފަރާތަކުން ފޯރުކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ބަޔާނުތަކުން ލިޔެކިޔުން ހުށަހެޅުން.
		(ށ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، 1000,000/- (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ކާބަތަކެތި އެކްސްޕޯޓުކުރުން	.74	(ހ)		އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.
			(1)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް

Deleted:

Deleted: 10

Deleted: 5

Deleted: ފަސް

Deleted: ދިހަ

Deleted: 300

Deleted: 50

Deleted: ފަސް

Deleted: ތިން

Deleted: ލައްކަ

Deleted: ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި

Deleted: ކާބަތަކެތި ނުވަތަ [illegible] އާގެ ސަބަބުން ...

Deleted: ނުރައްކާތެރި ގެއްލުމެއް

Deleted: މީހެއްގެ

Deleted: ނުރައްކާތެރިވާފަދަ އެއްޗެއްސަކަ، އެ

Deleted: ތަކެއްޗަކަށް އުނިއިތުރު ގެނައި ފަރާތެއް ނުވަތަ އެއްޗެސް ބަދަލުކޮށް ގެނައި

Deleted:

Deleted:

Deleted: 750

Deleted: .

Formatted: Complex Script Font: MV Boli, (Complex) Divehi

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

Deleted: ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުކުރުން މަނާ ކާބަތަކެތި އިމްޕޯޓުކުރުމަކީ، ނުވަތަ އޮޅުވާލައިގެން ކާބަތަކެތި އިމްޕޯޓުކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.

Formatted Table

Formatted: English (United States)

Deleted: 1,000,000/- (އެއްމިލިއަންލައްކަ)

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

			ކާބޯތަކެތި އެކްސްޕޯޓުކުރުން؛ ނުވަތަ
			(2) އޮޅުވާލައިގެން ކާބޯތަކެތި އެކްސްޕޯޓުކުރުން؛
			(3) ކާބޯތަކެތި އެކްސްޕޯޓުކުރާ ފަރާތަކުން ޕޯޓްކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ސެޓްފިކެޓުން ޚިލާފުން ހުރަސްވުން.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ މައްޗަށް، 1,000,000/- (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.
ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ކާބޯތަކެތި އިސްތިހާރުކުރުން	75.	(ހ)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ކާބޯތަކެތި އިސްތިހާރުކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ މައްޗަށް، އެ އަމަލެއްގެ ކުށުގެ ބޮޑުމިނަށް ބަލައި 10,000/- (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާއި 500,000/- (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.
ކާބޯތަކެތި އިސްތިހާރުކުރުމުގައި ކާބޯތަކެތި ތަޞްދީޤުކުރާ ޕްރޮފެޝަނަލުން ދޫކޮށްފައިވާ މައުލޫމާތު ބޭނުންކުރުން	76.	(ހ)	ކާބޯތަކެތި އިސްތިހާރުކުރުމުގައި، ކާބޯތަކެތި ތަޞްދީޤުކުރާ ޕްރޮފެޝަނަލަކުން ދޫކުރާ ރިޕޯޓް ނުވަތަ ރިސަރޗް ޕްރޮފެޝަނަލަކުން ދޫކޮށްފައިވާ ސެޓްފިކެޓް އޮފް އެނަލިސިސްއެއް ނުވަތަ އެއިން ލިޔުމެއްގެ ބައެއް ބޭނުންކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ މައްޗަށް، އެ އަމަލެއްގެ ކުށުގެ ބޮޑުމިނަށް ބަލައި، 10,000/- (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާއި 300,000/- (ތިންލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.

Formatted: Numbered + Level: 1 + Numbering Style: 1, 2, 3, … + Start at: 1 + Alignment: Left + Aligned at: 0" + Indent at: 0.25"

Formatted: Numbered + Level: 1 + Numbering Style: 1, 2, 3, … + Start at: 1 + Alignment: Left + Aligned at: 0" + Indent at: 0.25"

Deleted: 1,000,000/- (އެއްމިލިއަންރުފިޔާ)

Formatted: English (United States)

Formatted Table

Deleted: 5

Deleted: ފަސް

Deleted: 100,000/- (އެއްލައްކަ)

Formatted: Indent: Before: 0"

Formatted Table

Deleted: ހ

ސަރުކާރު ނޫން ގެރެންޓީއެއް ދިނުން	.77	(ހ)	ވިޔަނާ ކޮމްޕެނީއަކާ ބެހޭގޮތުން ސަރުކާރު ނޫން ގެރެންޓީއެއް ދިނުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ މައްޗަށް، އެ އަމަލެއްގެ ކުށުގެ ބޮޑުމިނުން ބަލައި، -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާއި -/300,000 (ތިންލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.
ރައްކާތެރިކަމާއެކު ބެހެއްޓިފައިވާ ކޮމްޕެނީގެ ނުވަތަ އިންޝުރެންސް އޭޖެންޓަކަށް އުނިއިތުރު ގެނައުން	.78	(ހ)	ކޮމްޕެނީގެ ބޯޑުގެ ނުވަތަ އިންޝުރެންސްއޭޖެންޓެއް ރައްކާތެރިކަމާއެކު ބެހެއްޓުމަށް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހުއްދަ ލިބިގެން ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވާ ފަރާތަކުން އެއިން އެއްޗަކަށް އުނިއިތުރު ގެނައުމަކީ ނުވަތަ އެހެންވެސް ގޮތަކުން އެއްވެސް ބަދަލެއް ގެނައުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ މައްޗަށް، އެ އަމަލެއްގެ ކުށުގެ ބޮޑުމިނުން ބަލައި، -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާއި -/1000,000 (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.
ރަޖިސްޓަރީނުކޮށް ނުވަތަ ލައިސަންސް ނެތި ކޮމްޕެނީގެ ވިޔަފާރިކުރުން ނުވަތަ ހިންގުމުގައިވުން	.79	(ހ)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގައިން ރަޖިސްޓަރީކުރުން ލާޒިމުވާ ކޮމްޕެނީގެ ހިދުމަތް ތަނެއް ނުވަތަ ފަރާތެއް ރަޖިސްޓަރީނުކޮށް، ނުވަތަ ލައިސަންސެއް ނެތި، ނުވަތަ ހުއްދައެއް ނެތި ކޮމްޕެނީގެ ހިދުމަތްދިނުމުގައި ނުވަތަ ވިޔަފާރިކުރުމަކީ ކުށެކެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި، ކޮމްޕެނި އުފެއްދުމާއި، ތައްޔާރުކުރުމާއި، ވިއްކުމާއި، އިމްޕޯޓްކުރުމާއި، އެކްސްޕޯޓްކުރުމާއި، ރައްކާކުރުމާއި، ޕްރޮމޯޓްކުރުމާއި، ބަންދުކުރުމާއި، ހަދިޔާކުރުމާއި، އޭގެ ވިޔަފާރިކުރުން ހިމެނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

Deleted:

Deleted: އޭޖެންޓް

Deleted: ރަ

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

Deleted: އޭޖެންޓްރަންޓަކަށް

Deleted:

Deleted: 30

Deleted: ތިންލައްކަ

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

			އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުށުގެ ބޮޑުމިނަށް ބަލައި، -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއިން -/500,000 (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ކާބޯތަކެތި ޕެކޭޖުކުރުން	80.	(ހ)	މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ކާބޯތަކެތި ޕެކޭޖުކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުށުގެ ބޮޑުމިނަށް ބަލައި -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއިން -/1000,000 (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ލައިސަންސް ހިފަހައްޓާފައިވަނިކޮށް ނުވަތަ ބާޠިލްކޮށްފައިވަނިކޮށް ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތްދިނުން	81.	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދޫކޮށްފައިވާ ލައިސަންސް ހިފަހައްޓާފައިވަނިކޮށް ނުވަތަ ބާޠިލްކޮށްފައިވަނިކޮށް ކާބޯތަކެތީގެ ހިދުމަތް ދިނުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުށުގެ ބޮޑުމިނަށް ބަލައި -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއިން -/1,000,000 (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ކާބޯތަކެތި ރީކޯލްނުކުރުން	82.	(ހ)	ކާބޯތަކެތި ރީކޯލްކުރުމަށް އޮތޯރިޓީން އަންގާ އެންގުމާ އެއްގޮތަށް ކާބޯތަކެތި ރީކޯލްނުކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުށުގެ ބޮޑުމިނަށް ބަލައި -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއިން -/1,000,000 (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.

:Deleted

300 :Deleted

ތިން :Deleted

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

:Deleted

5 :Deleted

ފަސް :Deleted

:Deleted

100 :Deleted

އެއްލައްކަ :Deleted

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

:Deleted

5 :Deleted

ފަސް :Deleted

:Deleted

ލައްކަ :Deleted

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

:Deleted

5 :Deleted

ފަސް :Deleted

:Deleted

ލައްކަ :Deleted

އޮތޯރިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަށް ހުރަސްއެޅުން	·83	(ހ)		އެއްވެސް ފަރާތަކުން، އެ މީހެއްގެ އަމިއްލަ ނަފުސަށް ނުވަތަ އާއްމު ފަރާތުން އެހެން މީހަކު ގެއްލުވުމަށް، އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.
			(1)	މި ޤާނޫނުން އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިދީފައިވާ ބާރުތައް ތަންފީޛުކުރުމަށް ހުރަސްއެޅުން؛
			(2)	އޮތޯރިޓީން ސާމްޕަލް ނެގުމަށް ހުރަސްއެޅުން؛
			(3)	އޮތޯރިޓީން ހިންގާ ބަލައި ފާސްކުރުމަކަށް ހުރަސްއެޅުން.
		(ށ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފި ފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެ އަމަލެއްގެ ކުށުގެބޮޑުމިނަށް ބަލައި، -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާއި -/500,000 (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
އަދަބު ކަނޑައެޅިފައިނުވާ ކުށް	·84			މި ޤާނޫނުގައި ކުރަންނުވާނޭ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ، އެހެންނަމަވެސް، ވަކި އަދަބެއް ކަނޑައެޅިފައިނުވާ ކަމެއް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ކޮށްފިނަމަ، އެފަރާތެއްގެ އަދަބަކީ، އެކަމެއްގެ ކުށުގެބޮޑުމިނަށް ބަލައި، -/5,000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާއި -/100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ޖިނާއީ ދައުވާ އުފުލުމަށް ހުރަހަކަށް ނުވުން	·85			ވަކި ފަރާތަކުން މި ޤާނޫނުގައި ކުރަންނުވާނޭ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމެއް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން ޖިނާއީ ކުށެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމެއްނަމަ، އެފަދަ އަމަލެއް ކުރާ ފަރާތަކާމެދު މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅޭ އިދާރީ ފިޔަވަޅެއް ކަނޑައެޅުމުގެ އިތުރުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު) ގެ ދަށުން އެމީހެއްގެ މައްޗަށް އެ ކުށުގެ ޖިނާއީ ދައުވާ އުފުލުމަކީ މި ޤާނޫނު ހުރަހެއް ނޫނެވެ.
ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުން	·86			މި ޤާނޫނާ ހިލާފުވުމުގެ ސަބަބުން މި ބާބުގެ ދަށުން ވަކި ފަރާތެއް ޖޫރިމަނާކުރުމަކީ

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

Deleted: ކަ

Deleted:

Deleted: އެއް

Deleted: ންސާސްހާސް

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

Deleted:

Deleted:

Deleted: 1000

Deleted: އެއް

Deleted: 50

Deleted: ފަންސާސްހާސް

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

އޮތް ހުރަހަކަށް ނުވުން			ނުވަތަ އެ ފަރާތަކާމެދު މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެ ނޫން ފިޔަވަޅެއް އެޅުމަކީ، މި ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް އެ ފަރާތުންކުރި ޢަމަލުގެ ސަބަބުން ގެއްލުން ލިބުނު ފަރާތަށް އެ ކަމުގެ ބަދަލު ހޯދުމަށް އޮތް ހުރަހަކަށް ނުވާނެއެވެ.
ޤާނޫނީ ޝަޚްޞަކުން ކުށްކުރުން	87.	(ހ)	މި ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއްކުރީ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞަކުންނަމަ އެ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞާއި، ޤާނޫނީ އެ ޝަޚްޞުގެ އިސްވެރިން، އެ ޢަމަލުކުރިއިރު އެ ޝަޚްޞުގެ ވިޔަފާރިއާއި ހިންގުމާއި މަސައްކަތަށް ޒިންމާވާ ނުވަތަ އެ ފަރާތުގެ މަސައްކަތް ހިންގުމުގެ ޒިންމާއާ ހަވާލުވެފައިވާ ކޮންމެ ފަރާތަކުންވެސް މި ޤާނޫނާ ޚިލާފުވި ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.
		(ށ)	ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއްގެ މަޤާމު ޑިރެކްޓަރު ނުވަތަ އޮފިސަރެއް ނުވަތަ ޑިރެކްޓަރުގެ މަޤާމު އުވިގެން ހުރިނަމަ އެ ގޮތެއްގެ، ނުވަތަ އޮފިސަރެއްގެ، ނުވަތަ ހިއްސާދާރެއްގެ ޕާޓްނަރު ނުވަތަ މެނޭޖަރު ނުވަތަ އިސްވެރިއަކު ކަމުގައި އެ ޝަޚްޞަކުން އެ މަޤާމު ހަމަޖެއްސީ، އެ ކަން އެ މަޤާމު ލިބުނު ފަރާތުގެ ޑިރެކްޓަރުކަމަށް އެ ޑިރެކްޓަރުގެ، ނުވަތަ ޑިރެކްޓަރުގެ ދަށުން ހިނގާ ކޮމިޓީއެއްގެ މަސައްކަތްކޮށްދިނުމަށް އެ ޙައްގުތަކާބެހޭ ގޮތުން ޒިންމާ އުފުލާނީ އެ މީހަކަށެވެ. އަދި އެ މީހެއްގެ ބޭރުގެ ދަރުމަވެރި ގޮތުން، ނުވަތަ އެކުވެރިން ކޮށްދީފައިވާ ގޮތުގައި މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދު ޚިލާފުވެއްޖެނަމަ އެ ކަމެއްގެ، ނުވަތަ އެކުވެރިގެ، ނުވަތަ އިހުމާލުން އެ ފަރާތަކުންވެސް މި ޤާނޫނާ ޚިލާފުވި ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.
		(ނ)	މި ޤާނޫނާ ޚިލާފު ޢަމަލު ހިންގާފައިވަނީ އެ ޢަމަލު ހިނގައި ނުދިނުމަށް މި މާއްދާގެ (ހ) ނުވަތަ (ށ) ގައިވާ ފަރާތަކުން އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އަޅައި، ކުރަންޖެހޭ ހުރިހާ ކަމެއް ކޮށްފައިވާކަން، އެ ފަރާތަކަށް އެނގުމަކާ ނުލައި ކަމުގައިވާނަމަ، ނުވަތަ އެ ޢަމަލު ހިންގި އެ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞުގައި އެ ފަރާތަކުން އަދާކުރަމުންދިޔަ ޒިންމާ އަދާކުރުން ހުއްޓާލައި ވަކިވިކަން ސާބިތުކޮށްދެވިއްޖެނަމަ، އެ މީހަކު މި ޤާނޫނާ ޚިލާފުވި ކަމުގައި ނުބެލެވޭނެއެވެ.

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

		(ނ)	މި ޤާނޫނާ ޚިލާފު އަމަލެއްކުރީ އެ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއްގެ ޒިންމާދާރު ވެރިއެއް ނުވަތަ އެހެންވެސް އިސްވެރިޔަކު ވަޒީފާއެއްގެ މުވައްޒަފަކު ނުވަތަ އެ ފަރާތަކުން އެނގިގެން ކަމުގައިވާނަމަ ނުވަތަ އެ ކަމެއް ކުރީ ނުވަތަ ކުރަން ފުރުޞަތުދީ އެއިން ބައެއްގެ ހިއްސާދާރަކު ހިފެހެއްޓުމުގެ ސަބަބުން ކަމުގައިވާނަމަ ނުވަތަ އެ ކުށުގެ އަމަލު ހިނގާފައިވަނީ އެ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއްގެ މުވައްޒަފެއްގެ އިހުމާލުވުމުންނަމަ، އެ ކުށުގެ އަމަލު ހިނގުމުގައި ބައިވެރިވި ޒިންމާ ފަރާތެއް މި ޤާނޫނާ ޚިލާފުވީ ކަމަށް ބަލައި މި ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތީން ފިޔަވަޅު އެޅުމަކަށް މި ޤާނޫނު ހުރަހެއް ނާޅާނެއެވެ.
ވިއްކާ ފަރާތް ނުވަތަ ރީޓޭލަރ ފަރާތް ނުވަތަ ޑިސްޓްރިބިއުޓަރ ފަރާތް ކުށުން ބަރީއަވުން	88.		ވިއްކާ މުދަލަކީ މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާފައިވާ ގަވާއިދަކާ ޚިލާފު މުދަލަކަށްވުމާއި، އެ މުދާ ވިއްކާފައިވަނީ، އެ މުދާ އުފެއްދި ފަރާތުން ނުވަތަ ޑިސްޓްރިބިއުޓަރ ފަރާތެއް ނުވަތަ ރީޓޭލަރެއްގެ އަތުން މުދާ ގަނެފައިވާނަމަ، އެ މުދަލަކީ އެކަށީގެންވާ ބާވަތެއްގައި މުދާ ރައްކާކޮށްފައިވާކަމާއި ބަލަހައްޓާފައިވާކަމާއި އެ މުދާ ވިއްކާފައިވަނީ ހުރި ބާވަތަކަށް އެކަށީގެންވާ ބަދަލެއް ނުގެނެސް ކަމަށް ވިއްކާ ފަރާތުން ނުވަތަ ރީޓޭލަރ ނުވަތަ ޑިސްޓްރިބިއުޓަރ ފަރާތުން ސާބިތުކޮށްދެވިއްޖެނަމަ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެ ފަރާތެއް ކުށުންބަރީއަވާނެއެވެ.
ވަގުތީގޮތުން ލައިސަންސް ހިފެހެއްޓުން ނުވަތަ ބާތިލުކުރުން	89.	(ހ)	މި ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކުރި ފަރާތެއް އެ މާއްދާތަކުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ އަދަބުގެ އިތުރުން، އެ ފަރާތަށް ދީފައިވާ ހުއްދައެއް ސިޓީފިކެޓް ނަންބަރުކޮށްގެން ދޫކޮށްފައިވަނަމަ، ނުވަތަ އުވާ ވަގުތުން ވިޔަފާރި މި ޤާނޫނާ ޚިލާފުވާނަމަ، އެ ވަގުތަކަށް ޤާނޫނާއި ލައިސަންސް ކަނޑައަޅާ ވަގުތީގޮތުން ހިފެހެއްޓުމުގެ ނުވަތަ ބާތިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ނުވަތަ ކޮމިޝަނަރ އެންފޯސް ވިޔަފާރިއެއް ކުރުމަށް ހުއްދަދޭފަރާތުގެ އިޚްތިޔާރު މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ވަގުތީގޮތުން ހިފެހެއްޓުން ބާވަތްތަކުގައި،

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

Deleted: ރ

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

			ބާޠިލުކުރެވޭނެ ބާވަތްތަކާއި ވިޔަފާރިކުރުމަށް ހުއްދަ ނުދެވޭނެ ބާވަތްތަކެއް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

<table>
<tr><td colspan="4">

ފަސްވަނަ ބައި

އެހެނިހެން ކަންކަން

ދިހަވަނަ ބާބު

ސަރުކާރު ހުރަހެޅުން

</td></tr>
<tr><td>ސަރުކާރު ހުރަހެޅުން</td><td>90.</td><td>(ހ)</td><td>ކޮޕީރައިޓި އުފައްދާ، ނުވަތަ ތަރުޖަމާކުރާ، ނުވަތަ ބަންދުކުރާ، ނުވަތަ ޕަބްލިކުރާ، ނުވަތަ ރައްކާކުރާ، ނުވަތަ ގުދަންކުރާ، ނުވަތަ ގަނެ ވިއްކާ، ނުވަތަ އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލާ، ނުވަތަ ޕްރޮޑަކްޓު ނުވަތަ ކޮޕީރައިޓުގެ ހިދުމަތް ޕްރޮޑަކްޓު ފަރާތަކުން މި ޤާނޫނާ ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންގަނޑާ ޚިލާފަށް އަމަލުކުރާނަމަ، އެކަމުގެ ސަރުކާރު އެއްޗިއްސަށް ހުރަހެޅުމުގެ ބާރު ކޮންމެ ފަރާތަކަށްވެސް ލިބިގެންވެއެވެ.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>(ށ)</td><td>މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އެއްޗެއްސަށް ހުރަހެޅުމުގެ ސަރުކާރާ ދެވިގެން އެ މައްސަލައެއް ބަލައި، އެކަންކަން ތަހުގީގުކުރުމަށް އަމަލުކުރާ ވިޔަވުމަށް، އެއްޗިހި އަތުލާނެއެވެ.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>(ނ)</td><td>މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އެއްޗެއްސަށް ހުރަހެޅުމުގެ ސަރުކާރާ ދެވިގެން އެ މައްސަލައެއް ބަލައި، އެކަންކަން ތަހުގީގުކުރުމަށް އެއްޗިހި ފުރިހަމަ ދޭންވާނެއެވެ.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>(ރ)</td><td>މި މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތަށް ކަންކަން ތަހުގީގުކުރުމަށް ދެވޭ</td></tr>
</table>

Deleted:

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

				ފުރުޞަތުގައި އެކަމެއް ރަނގަޅު ނުކޮށްފިނަމަ، އެފަދަ ފަރާތަކާމެދު މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
ޝަކުވާއާގުޅޭ ފިޔަވަޅު އެޅުން	91.	(ހ)		މި ޤާނޫނުގެ 90 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، އަންނަނިވި ޢަމަލުތަކެއް ހިންގާފައިވާކަން [illegible] އެކަށީގެންވާ ހެކި މައްޗަށް ބިނާކޮށް އޮތޯރިޓީއަށް ފާހަގަކުރެވިއްޖެނަމަ، އެކަންކަން ރަނގަޅުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދިނުމަކާ ނުލައި، އެ ފަރާތަކަށް ދޫކޮށްފައިވާ ލައިސަންސް ބާޠިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
			(1)	މުއްދަތު ހަމަވެފައި ހުންނަ ތަކެތި ވިއްކުން އަދި ވިއްކަން ބެހެއްޓުން؛
			(2)	ރަޖިސްޓްރީކުރަންޖެހޭ އުފެއްދުމެއް ރަޖިސްޓްރީނުކޮށް ވިއްކުން ނުވަތަ ވިއްކަން ބެހެއްޓުން؛
			(3)	ކާބޯތަކެތީގެ ސަބަބުން އިންސާނުންގެ ފުރާނައަށް ނުރައްކާވާފަދަ ހާލަތެއް ގެނުވުން.
		(ށ)		މި މާއްދާގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީއަށް ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމާއި، އެ މައްސަލައެއް ބެލުމާއި ފިޔަވަޅު އެޅުމާބެހޭ އުސޫލުތައް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
		(ނ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީން އަޅާ ފިޔަވަޅަކާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭ ފަރާތަކުން އެ މައްސަލައެއް ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ރ)		މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި އެހެން އޮތްނަމަވެސް، އޮތޯރިޓީން އަޅާ ފިޔަވަޅަކާ ދެކޮޅަށް ޝަރީޢަތަށް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅުމަކީ، އެ ފިޔަވަޅެއް

Deleted: 86

Deleted: 84

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

			އޮތޯރިޓީން އަޅާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައެވެ.

:Deleted

Formatted Table

އަށާރަވަނަ ބާބު އެހެނިހެން ކަންކަން			
ތަންފީޛީ ރިޕޯޓު ހުށަހެޅުމާއި ޝާއިޢު ކުރުން	.92	(ހ)	މި ޤާނޫނާ ޚިލާފުވެގެން ސަރުކާރަށް ހުރަހަކީ މައްސަލަތަކުގައި، މި ޤާނޫނުގެ ހަތްވަނަ ބާބުގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީން ހިންގާ ބަޔާނާއި ފައިސާކުރުމުގެ ތަރުތީބުން ސާފުކޮށް ނަގައި ނޫސްބަޔާނު ހޮޅުއެއް ފެބްރުއަރީ ކޮންމެ އަހަރެއްގެ ތަންފީޛީ ރިޕޯޓެއް ތައްޔާރުކޮށް ރިޕޯޓުތަކަށް މި ޤާނޫނާ ގުޅޭ ދާއިރާ މައްސަލަ ސަރުކާރުގެ މަޖިލީހަށް އަހަރެއްގެ ހުށަހަޅަން ކަމުގައި ބަލަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	ކޮމިޝަނުގެ ދަރިވަރުން ބަލައި ގޮތުގެ ހާލަތުގައި، ކޮމިޝަނުގެ ގޮތުގައި ފެށިގެން ނަގާ ސަރުކާރުތަކަށް މި ޤާނޫނާ ގުޅޭ ދާއިރާ މައްސަލަ ސަރުކާރުގެ މަޖިލީހަށް، އަހަރެއްގެ ހުށަހަޅަން ކަމުގައި ބަލަންވާނެއެވެ.
ކޯޑު މިނިވަން ތަޢާރުފު ހެދުން	.93	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ މާއްދާތަކާ ޚިލާފުވެގެން ކޯޑެއް މައްސަލަތައް ހުށަހެޅުމަށް، އަދި މި ޤާނޫނުގެ 63 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ވަރަށް ސަރުކާރު ނިޔަތު ނަގާފައިވާ އެ ސަރުކާރުގެ ދި ބަޔަކުގެ ގޮތުން، އެ ސަރުކާރުގެ ދިވެހި ބައިގެ މިނިވަން ތަޢާރުފު ކުރުމަށް ކޯޑެއް އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ސަރުކާރު ނަގާފައި ހުރިހާ މައްސަލައެއްގައި ހިނގާ ވާރުތަވެރިންގެ އުޅުމަށް ނުވަތަ ކޯޑުގެ އަދިއެކަ ޢިނާޔަތްކުރުން މިނިވަން އަޅުވާލައި ބެލެހެއްޓުމާ ސަރުކާރު އެކުން ތަޢާރުފުކުރުމަށް ކޯޑެއް އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކޯޑުން މިނިވަން ތަޢާރުފު ހެދުމަށްޓަކައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީން ނަގާ ސަރުކާރުތަކުން އެކުލަވާ ބަލައިގެ

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

ހުށަހ :Deleted

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

59 :Deleted

			ނަމޫނާ ގޮތުން ރައްކާކޮށްފައި ބަހައްޓަންވާނެ މުއްދަތާއި މިންގަނޑުތައް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ވެރިފަރާތް ސާބިތުކުރުން	94.		ބަންދުކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތީގައި ހަރުކޮށްފައިވާ ލޭބަލްގައި އެ ވިޔަފާރިއެއްގެ ނަމާއި، އެޑްރެސް ނުވަތަ އެ ވިޔަފާރިއެއްގެ ރަޖިސްޓްރޭޝަނާއި ވިޔަފާރި މާކާ ނުވަތަ އެ ކާބޯތަކެތި އުފެއްދި ނުވަތަ ބަންދުކުރި ފަރާތުގެ ނަން ހިމަނާފައިވާނަމަ، އެފަރާތަކީ އެ ކާބޯތަކެތި އުފެއްދި ނުވަތަ ބަންދުކުރި، ނުވަތަ އިމްޕޯޓުކުރި ނުވަތަ އެކްސްޕޯޓުކުރި ފަރާތް ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.
އޭޖެންޓެއް ނުވަތަ މުވައްޒަފަކު ކާބޯތަކެތީގެ ވިޔަފާރިކުރުން	95.		މި ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދުތަކަށްޓަކައި، ކާބޯތަކެތީގެ ވިޔަފާރިކުރާ، ނުވަތަ ބަންދުކުރާ ނުވަތަ ތައްޔާރުކުރާ ނުވަތަ އިސްތިހާރުކުރާ ނުވަތަ ވިއްކާ ފަރާތެއްގެ މުވައްޒަފަކު ނުވަތަ އޭޖެންޓަކު ކުރާ ކަންކަމުގެ ޒިންމާ، ވެރިފަރާތުން ނަގަންވާނެއެވެ.
އެންގުންތައް އެންގުމުގެ ބާރު	96.	(ހ)	މި ޤާނޫނަށް ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދަކަށް އަމަލުނުކުރާކަން އަންގަންޖެހޭ ކަމަށް އޮފިސަރަށް ފެނިއްޖެ އެންގުމެއް އިޖުރާއާތު އޮފިސަރަށް ލިބިގެންވެއެވެ. މިގޮތުން އަންގާ އެންގުންތަކަށް އެ އެންގުން ލިބޭ ފަރާތްތަކުން އަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އެންގުމާ ޚިލާފުވެއްޖެ އެފަރާތަކީ އެކަން އޮފިސަރ ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން އޮފިސަރ ހުށަހަޅާ ކަންކަން، 3 (ތިނެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ނިންމައި، އެ ހުށަހެޅުން ރައްދުވާ ފަރާތަށް އަންގަންވާނެއެވެ. އަދި އެ ނިންމުން އެ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ އަންގާ ފަރާތަށް އޮފިސަރ އަންގަންވާނެއެވެ.
		(ރ)	އޮފިސަރ ނިންމާ ނިންމުމަކާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭ ފަރާތަކުން، އޮފިސަރ އެ ނިންމުން ނިންމާތާ 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ކޯޓަކަށް ހުށަހެޅުމުގެ ހައްގު ލިބިގެންވެއެވެ.

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

މަޢުލޫމާތު ދިނުމާއި މަޢުލޫމާތު ހާމަކުރުން	.97	(ހ)	ކާބޯތަކެތީގެ ފެންވަރު ހިފެހެއްޓުމާއި ސިއްޙީ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމާގުޅޭ ވަކި މަޢުލޫމާތެއް ހޯދުމަށް ވަކި ފަރާތަކުން އޮތޯރިޓީގައި އެދިއްޖެ ހިނދެއްގައި، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން އެ މަޢުލޫމާތު އެ ފަރާތަކަށް ފޯރުކޮށްދެވިދާނެއެވެ.
		(ށ)	ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2014 (މަޢުލޫމާތު ހޯދައި ލިބިގަތުމުގެ ޙައްޤުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން މަޢުލޫމާތަށް އެދޭ ބާރުތަކާއި ނުވަތަ އެ ޤާނޫނު ހިނގާ ބާރުތަކާއި އަމަލުކުރާނީ، އެ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
އިންސްޕެކްޓަރުން ކަނޑައެޅުން	.98	(ހ)	އެހެން ގޮތަކަށް ސާބިތުނުވާ ހިނދަކު، މި ޤާނޫނުން އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ދޫކޮށްފައިވާ ލައިސަންސެއްގެ ދަށުން އުފައްދާފައިވާ، ނުވަތަ އިމްޕޯޓްކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ބަންދުކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ޕެކޭޖްކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ޑިސްޓްރިބިއުޓްކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެއްޗަކީ މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިންގަނޑުތަކާ ފެތޭ ކާބޯތަކެތި ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) އަށް އިސްތިސްނާކޮށް، މި ޤާނޫނުން އަމަލުކުރަން ފަށައިގެން އުފައްދާފައިވާ، ނުވަތަ އެތެރެކޮށްފައިވާ، ނުވަތަ ވިއްކާފައިވާ، ނުވަތަ އިމްޕޯޓްކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ބަންދުކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ޕެކޭޖްކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ޑިސްޓްރިބިއުޓްކޮށްފައިވާ، ނުވަތަ ރައްކާކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެއްޗަކީ މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިންގަނޑުތަކާ ފެތޭ ކާބޯތަކެތިކަން ކަށަވަރުކުރުމަކީ އެ ތަކެތީގެ ފިހާރަތަކުގެ ބިންގާއެކެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތި، މި ޤާނޫނުން އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންގަނޑުތަކާ ފެތޭގޮތަށް ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ކޮށް ނިންމަންވާނެއެވެ.

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

Deleted:

ގަވާއިދުތަކާއި، މިންގަނޑުތަކާއި، އުސޫލުތައް ހެދުން	.99	(ހ)		މި ޤާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާހާ ހިނދަކު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ އެންމެހައި ގަވާއިދުތަކާއި މިންގަނޑުތަކާއި އުސޫލުތައް ހަދައި ހިންގާނީ އޮތޯރިޓީންނެވެ.
		(ށ)		މި ޤާނޫނުގައި ގަވާއިދު ހަދަންޖެހޭ ކަމަށް ކަނޑައެޅިގެން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ އިތުރުން، އެހެނިހެން ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން އޮތޯރިޓީން ގަވާއިދު ހަދަންވާނެއެވެ.
			(1)	ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތް ތަންތަނާއި ފަރާތްތަކަށް ރަޖިސްޓަރީކުރުމާއި ލައިސަންސް ދިނުމާގުޅޭ ގަވާއިދު؛
			(2)	ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުން، އަދި ތައްޔާރުކުރުމާ އަދި ބަންދުކުރުމާ އަދި ވިއްކުމާ، އަދި ރައްކާކުރުމާ، އަދި ގެނައުމާ އަދި ކާބޯތަކެތި ގެނެސް ވިއްކާ ތަންތަނާއި، އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލާ ނުވަތަ ޚިދުމަތްދިނުމުގެ މަސައްކަތްކުރާ ތަންތަނާއި، ކޮންމެވެސް ގޮތަކަށް ކާބޯތަކެތި ޚިދުމަތްދޭ ތަންތަނުގައި ހުންނަންޖެހޭ ސާފުތާހިރުކަމުގެ މިންގަނޑުތައް ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދު؛
			(3)	ކާބޯތަކެތީގެ ޚިދުމަތް ދިނުމުގައި ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ސާފުތާހިރުކަމުގެ މިންގަނޑުތައް ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދު؛
			(4)	ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުން، އަދި ތައްޔާރުކުރުމާ އަދި ވިއްކުމާ އަދި ބަންދުކުރުމާ އަދި ރައްކާކުރުމާ އަދި ގެނައުމާ އަދި ކާބޯތަކެތި ގެނެސްވިއްކާ އަދި ކާބޯތަކެތި އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލުމާއި ނުވަތަ ކޮންމެވެސް ގޮތަކަށް ކާބޯތަކެތި ޚިދުމަތްދޭ ފަރާތްތަކަށް، ހިލޭސާބަހަށް، ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމުގައި އަމަލުކުރަން މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ސިއްޙަތާއި ހުންނަންޖެހޭ ސާފުތާހިރުކަމާއި ސިއްޙީ ރައްކާތެރިކަމުގެ މިންގަނޑުތައް

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

				ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދު؛
			(5)	ކާބޯތަކެތި ބަންދުކުރުމާއި، ލޭބަލްކުރުމާބެހޭ ގަވާއިދު؛
			(6)	ކާބޯތަކެތި ރައްކާތެރިކަމާއެކު ގެންގުޅުމުގައާއި، އެއް ތަނުން އަނެއް ތަނަށް އުފުލުމުގައި އަމަލުކުރަންވީ ގޮތާއި ހިފަހައްޓަންޖެހޭ މިންގަނޑުތައް ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދު؛
			(7)	ކާބޯތަކެތި އުފައްދާ ނުވަތަ ރައްކާކުރާ ތަންތަން ފަރުމާކުރުމުގެ މިންގަނޑުތައް ކަނޑައަޅުއްވާ ގަވާއިދު؛
			(8)	ކާބޯތަކެތި އިސްތިހާރުކުރުމާބެހޭ ގަވާއިދު؛
			(9)	ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިމްޕޯޓުކުރާ އަދި ދިވެހިރާއްޖެއިން އެކްސްޕޯޓުކުރާ ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަމާއި ފެންވަރު ކަށަވަރުކުރުމާއި، ކާބޯތަކެތި އިމްޕޯޓުކުރުމުގައާއި އެކްސްޕޯޓުކުރުމުގައާއި ރީއެކްސްޕޯޓުކުރުމުގައި އަމަލުކުރަން މިންގަނޑުތަކާއި އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދު؛
			(10)	ކާބޯތަކެތި ޓެސްޓުކުރުމަށް ސާމްޕަލް ނެގުމުގެ މިންގަނޑުތަކާއި ސާމްޕަލް ނެގުމާއި ޓެސްޓް ކުރުމަށް ފީ ނަގާނެ ގޮތް ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދު؛
			(11)	ކާބޯތަކެތީގެ ނުވަތަ އެއާގުޅޭތަކެތީގެ ސާމްޕަލް ޓެސްޓުކުރުމަށް ފޮނުވާނެ ގޮތާއި ކަމާ ގުޅޭމީހުން އަމަލުކުރަންވީ ގޮތުގެ އިޖުރާއަތުތައް ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދު؛
			(12)	ކުދިން ބޮއިމަށް ބޭނުންކުރާ ކިރު ޕްރޮމޯޓުކުރުމާބެހޭ ގަވާއިދު؛

Formatted: Font: Not Italic, Complex Script Font: Not Italic

Formatted Table

Formatted: No bullets or numbering

Formatted Table

Formatted: Right, No bullets or numbering

Formatted: No bullets or numbering

Formatted: No bullets or numbering

			(13)	ދިވެހިރާއްޖޭގައި ސިނާޢީގޮތުން ކާބޯތަކެތި އުފައްދާ ތަންތަނާއި ގުދާންތައް ރަޖިސްޓްރޭޝަނާއި ހުއްދަދިނުމާއި ލައިސަންސް ދޫކުރުމުގައި އަމަލުކުރަން އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދު؛
			(14)	ބާޒާރަށް ނެރެފައި ހުރި ކާބޯތަކެތީގެ ބާވަތެއް ބާޒާރުން އަނބުރާ ނެގުމުގެ ސިސްޓަމްތަކާއި ހަމަތަކާއި، އަނބުރާ ނަގާ ހާލަތުގައި އަމަލުކުރަންވީ ގޮތް ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދު؛
			(15)	ނައްތާލަންޖެހޭ ކާބޯތަކެތި ނައްތާލުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދު؛
			(16)	މައިންދޭ ކިރުގެ ބަދަލުގައި ކުޑަކުދިންނަށް ދޭ ބާވަތްތައް، ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުމާއި، އުފެއްދުމާއި، ވިއްކުމުގައި ބޭނުންކުރުމުގައި އަމަލު ކުރަންޖެހޭ ގަވާއިދު؛
			(17)	ކާބޯތަކެތި ތައްޔާރުކުރާ ފުޑްހޭންޑްލަރުން ހިންގުމުގެ ހުއްދަދިނުމާގުޅޭ ގަވާއިދު؛
			(18)	މި ގާނޫނުގެ ދަށުން އެކުލަވާލާ ކޯޑެކްސް، ނުވަތަ [illegible] [illegible] ތަންތަނުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ދައުރާއި އެ ކޯޑެކްސްތަކާއި ފަރާތްތަކުން މަސައްކަތް ކުރަންވީ ގޮތް ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދު؛
			(19)	އިންސްޕެކްޓަރުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާގޮތުގެ ގަވާއިދު؛
			(20)	އަމިއްލަ ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ކާނާ ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމާއި ވިއްކުމުގެ މަސައްކަތުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ މިންގަނޑުތަކާއި އުސޫލުތަކާގުޅޭ ގަވާއިދު.
			(ނ)	މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ (10) ވަނަ ނަންބަރާއި (12) ވަނަ ނަންބަރާއި

Deleted: ސް

Formatted: No bullets or numbering

Formatted: No bullets or numbering

Deleted: ނަގައި

Formatted: No bullets or numbering

Formatted: No bullets or numbering

Deleted: މައިންދޭ ކިރުގެ ބަދަލުގައި ކުޑަކުދިންނަށް ދޭ ބާވަތްތައް ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުމާއި އުފެއްދުމާއި ވިއްކުމުގައި ބޭނުންކުރުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތުގެ

Formatted: No bullets or numbering

Formatted: No bullets or numbering

Deleted: ·

Formatted: No bullets or numbering

Formatted: No bullets or numbering

Deleted: އާމްދަނީ ހޯދުމުގެ ބޭނުމަށް ގޭގައި އުފައްދާ ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމުގައި

Commented [LRD51]: ބިލުގެ 41 ވަނަ މާއްދާއަށް ގެނެސްފައިވާ އިސްލާހާ ގުޅިގެން އިބާރާތް އިސްލާހުކޮށްފައި.

Deleted: ¶

¶

(13) ވަނަ ނަންބަރާއި (15) ވަނަ ނަންބަރު ފިޔަވައި ދެންހުރި ނަންބަރުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމާގުޅޭ ގަވާއިދުތައް، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އޮތޯރިޓީން އެކުލަވާލައި، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.				
މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ (10) ވަނަ ނަންބަރާއި (12) ވަނަ ނަންބަރާއި (13) ވަނަ ނަންބަރާއި (15) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމާގުޅޭ ގަވާއިދުތައް، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އޮތޯރިޓީން އެކުލަވާލައި، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.		(ރ)		
މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 27/78 (ހޮޓާހޮޓާއި ކާބޯތަކެތި ވިއްކާ ތަންތަނާއި ވިއްކުމަށްޓަކައި ކާބޯތަކެތި ތައްޔާރުކުރާ ތަންތަން ސާފުތާހިރުކޮށް ބެހެއްޓުމާ ބެހޭ ޤާނޫނު) އުވުނީއެވެ.		(ހ)	100	އުވާލާ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުތަކުގެ މާއްދާތައް
މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2012 (އާންމު ސިއްޙަތު ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ އަންނަނިވި މާއްދާތައް އުވުނީއެވެ.		(ނ)		
44 ވަނަ މާއްދާގެ (ވ)؛	(1)			
އަށާރަވަނަ ބައި ކާބޯތަކެތީގެ ރައްކާތެރިކަން (57 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 61 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ހުރި މާއްދާތައް)؛	(2)			
94 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި (ބ).	(3)			

Deleted:

Deleted:

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

¶ Deleted:

Formatted Table

		(ނ)		މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަސް ހަމަވާ ތާރީޚުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/2008 (އާންމު ގަވާއިދުތަކާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ ޖަދުވަލު 1 ގައި ހިމެނޭ އަންނަނިވި ގަވާއިދުތައް އުވުނީއެވެ.
			(1)	ކޮސްމެޓިކް އިސްތިހާރުކުރުމާބެހޭ ގަވާއިދު؛
			(2)	ކޮސްމެޓިކްގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާބެހޭ އާއްމު ގަވާއިދު؛
			(3)	ގޮސްތު ހިމެނޭ ބަދަލުގައި ކުޑަކުދިންނަށް ދޫ ބޯވަތަކެއް ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުމާއި އުފެއްދުމާއި ވިޔަފާރީގައި ބޭނުންކުރުމުގައި އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ ގަވާއިދު.
ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުން	·101			މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާނީ، މި ޤާނޫނު ފާސްކޮށް، ތަސްދީޤުކޮށް، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަސް ހަމަވާ ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ.
މާނަކުރުން	·102			މި ޤާނޫނުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވާ އިބާރާތެއް ބޭނުންކޮށްފައިވާ ގޮތުން ކަނޑައެޅިގެން އެހެން މާނައެއް ދޭކަމަށް ހިނގާނުވާހާ ހިނދަކު، އެ ވާހަކަ ދައްކާފައިވާ އިބާރާތަކުން ދޭނީ އެވަނީ އެ ވާހަކަ ދައްކާފައިވާ އިބާރާތަކުން ތިރީގައި ދީފައިވާ މާނަކުރުމެވެ.
		(ހ)		"އޮތޯރިޓީ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ މޯލްޑިވްސް ފުޑް އެންޑް ޑްރަގް އޮތޯރިޓީއަށެވެ.
		(ށ)		"އެޑްވަޓައިޒިންގ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކޮސްމެޓިކް ގަބޫލުކުރު ނުވަތަ ގަބޫލުކުރަން ބޭނުންކުރެވިދާނެ ކޮންމެ އެއްޗަކަށެވެ.
		(ނ)		"ކާނާ ވިޔަވުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ބޮޑީޕިއަރސިންގ ނުވަތަ ފައިބަރު ނުވަތަ ޓެޓޫސްކުރުން ނުވަތަ ވިޔަފާރި ނުވަތަ އެހެނިހެން

Deleted: ނ

Deleted:

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

Deleted:

Formatted: Indent: Before: 0.05", No bullets or numbering

Deleted: 7

			ކެމިކަލެއްގެ އަސަރުކޮށްފައިވާ ކާބޯތަކެތި ކައިބޮއި ހެދުމުގެ ސަބަބުން އިންސާނާގެ ހަށިގަނޑަށް ގެއްލުންތެރިވާ ބާވަތަކަށެވެ.
		(ރ)	"ކޮންޓެމިނަންޓް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކެމިކަލެއްގައި ހިމެނިގެން ނުވާ މާއްދާއެއް ކެމިކަލެއް އުފައްދާ އުފެއްދުމުގެ ތެރޭގައި ނުވަތަ ޕްރޮސެސްކުރުމުގެ ތެރޭގައި ނުވަތަ ކެމިކަލް ރައްކާކުރުމުގެ ތެރޭގައި ނުވަތަ ބޭނުންކުރުމުގެ ތެރޭގައި ނުވަތަ އެއް ތަނުން އަނެއް ތަނަށް އުފުލައި ގެންދިއުމުގެ ތެރޭގައި ނުވަތަ ކެމިކަލް ގެންގުޅޭ މަރުޙަލާއެއްގައި ހިރި ނުސާފު ކަމެއްގެ ސަބަބުން ބެކްޓީރިޔާ ނުވަތަ ކެމިކަލުގެ ތެރެއަށް ވާސިލުވެވިފައިވުމަށެވެ.
		(ބ)	"ކޮންޓެއިނަރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކެމިކަލެއް ބަންދުކުރުމަށާއި ކެމިކަލު ނުވަތަ އޭގެ ބައެއް، އެއް އަރިޔާއެއްގެ ގޮތުގައި ރައްކާކުރުމަށް ބަންދުކުރުމަށާއި ބޭނުންކުރާ އެއްޗަކަށެވެ.
		(ޅ)	"ފުލް އެމްޕްޓީ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އެ އެއްޗެއްގެ ޖާގައިގައި އެ އެއްޗަކީ އާންމުކޮށް ކައިބޮއި ހުރުމުން ބޭނުންކުރާ އެއްޗަކަށް ނުވެފައި، އަދި ކެމިކަލް ތައްޔާރުކުރުމުގައި ޕާކު ޖާގައިގައި ބޭނުންކުރާ ބާވަތް ކެމިކަލް އުފެއްދުމުގެ ނުވަތަ ޕްރޮސެސްކުރުމުގެ ނުވަތަ ރައްކާކުރުމުގެ ނުވަތަ ބަންދުކޮށް އުފުލައި ހުރުމުގައި ބޭނުންކުރާ [illegible] ބަރުދަން ކާބޯތަކެއްކަން އެއްކަމާ އެއްޗަކަށެވެ. އަދި މިގޮތަށް ކާބޯތަކެއްކަން އެއްކަމާ ފުލް އެމްޕްޓީވެއްޖެއްގައި ސިއްޙީ މަންފާއަށް ހުރުން ވާޖިބުންވި ނަމަވެސް، ފުލް އެމްޕްޓީ ނުވަތަ އޭގެ ބައިޕްރޮޑަކްޓްތަކެއް ކާނާގެ ބަދަލަށް ނުވަތަ އެހެންވެސް ގޮތަކުން ކާނާގެ އަސްލަށް ބަދަލުގެނައުން ނުވަތަ ބަދަލެއް ގެނައުމަކީ އެކަށީގެންވާ ކޮންމެ އެއްޗެކެވެ. ކެމިކަލެއްގައި ހިމެނޭ ސިއްޙީ މަންފާ އިތުރުކުރުމަށް އެއްޗެއް ތަކެއްޗާއި ކޮންޓެމިނޭޝަނެއް މީގެ ތެރެއަކު ނުހިމެނޭނެއެވެ.
		(ކ)	"މިނިސްޓްރީ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކެމިކަލުގެ ފޮނުވުމާއި

Deleted: ،

			ރައްކާތެރިކަމުގެ ސިޔާސަތުތައް ތަންފީޒުކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އެއިރެއްގައި ހަވާލުކުރައްވާ ސަރުކާރުގެ ވުޒާރާއަށެވެ.
		(ތ)	"މިނިސްޓަރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކާބޯތަކެތީގެ ފެންވަރާއި ރައްކާތެރިކަމުގެ ސިޔާސަތުތައް ތަންފީޒުކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އެއިރެއްގައި ހަވާލުކުރައްވާ ސަރުކާރުގެ ވަޒީރަށެވެ.
		(ލ)	"ޕްރޮސެސްކުރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކާބޯތަކެތީގެ ޒާތަށާއި އަސްލަށް އެއްވެސް ކަހަލަ ބަދަލެއް ގެނައުމަށެވެ. މީގެ ތެރޭގައި ކައްކުން، ހިއްކުން، [illegible] ފަދަ ކަންތައްތައް ހިމެނެއެވެ. ނަމަވެސް ކޮށުން، ބައިކުރުން، ކަށިފިލުވުން، ހަންނެގުން، މުގުރުން، ތޮށިމެރުން ނުވަތަ ތޮށިވަކިކުރުން، ފިނިކުރުން، ގަނޑުކުރުން، ގަނޑުފިލުވުން ފަދަ ކާބޯތަކެތީގެ ޒާތަށް ބަދަލު ނާންނަ ކަންތައްތައް މީގެ ތެރެއަކު ނުހިމެނެއެވެ.
		(ގ)	"އުފެއްދުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކާބޯތަކެތީގައި ހިމެނޭ ތަކެތިން [illegible] [illegible] ޕްރޮސެސްކުރުން ނުވަތަ [illegible] [illegible]. ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] އެކަންތައް މި މާނައިގައި ހިމެނެއެވެ.
		(ޏ)	"އުފައްދާ ފަރާތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކާބޯއެއްޗެއްގެ [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible]. އަދި ކާބޯ އެއްޗެއް [illegible] ނުވަތަ އެ އެއްޗެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި މާނައިގެ ދަށުން އުފައްދާ ފަރާތްތައް ކަމުގައެވެ.
		(ސ)	"ކޯޑު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެކުލަވާލާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

15 :Deleted

		(ޜ)	"ކޮމިއުނިޓީ ބޭސްޑް ޕްރޮގްރާމް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކޮމިއުނިޓީގެ ސިވިލް ބައިވެރިކަން ބޭނުންކޮށްގެން ނުވަތަ ކޮމިއުނިޓީގެ އެންޖީއޯސް ޓްރީޓްމަންޓް ކުރުމަށްޓަކައި، މި ޤާނޫނުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ފޯރުކޮށްދޭ ޕްރޮގްރާމްތަކެވެ.
		(ޝ)	"ރެޒިޑެންޝަލް ޕްރޮގްރާމް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ނާރކޮޓިކްސް ހެރޮއިން ޕްރޮގްރާމް ވިއްސަން ނަގާ ހުކުމްތަކުގައި ހުރިހާ މި ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގެ ޕްރޮގްރާމްތަކެވެ.
		(ޞ)	"ވިއްކުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ނަގުދު ފައިސާއަށް ނުވަތަ ކްރެޑިޓަށް ނުވަތަ އަގެއްހުރި އެހެން އެއްޗަކާ ބަދަލުކުރުމެވެ. އަދި ވިއްކުމަށް އެއްބަސްވުމާއި، ވިއްކުމަށް ހުށަހެޅުމާއި، ވިއްކުމަށް ނެރުމާއި، ވިއްކުމަށް ބެހެއްޓުމާއި، ވިއްކުމަށް މަސައްކަތްކުރުންވެސް މި މާނައިގެ ތެރޭގައި ހިމެނެއެވެ.
		(ޟ)	"ޑިކްލެއަރކުރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރާ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުކުރާ މުދަލާ ގުޅޭގޮތުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2011 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަސްޓަމްސްގެ ޤާނޫނު) އާއި، އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން ހުށަހަޅަންޖެހޭ ނުވަތަ ދޭންޖެހޭ މަޢުލޫމާތެވެ.
		(ޠ)	"ޑްރަގް ފްރީ ތެރަޕިއުޓިކް ކޮމިއުނިޓީ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ގުދުރަތީ ގޮތުން ބަޔަކު ބަދަލުގެނައުމަށް ހިންގާ ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ ތެރެއިން ބަދަލުގެނައުމަށް ކޮމިއުނިޓީ ބޭނުންކޮށްގެން ހިންގާ ކޮމިއުނިޓީއެއްގައި ބަލަހައްޓާ ކޮމިއުނިޓީއަކަށެވެ.
		(ޡ)	"ކައުންސިލް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަތޮޅު، ސިޓީ، ނުވަތަ ރަށު

Deleted: 40

Deleted: ހެރޮއިން

Deleted: 20

Deleted: ބޭރު

Deleted: 31/79

Deleted: އެކްސްޕޯޓް އިމްޕޯޓްގެ

Deleted: ގެ ދަށުން

Deleted: ¶ [1] ...

Deleted: ޡ

Deleted: ޢ

			ކައުންސިލްތަކަށެވެ.
		(ޖ)	"ހެލްތް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2012 (އާންމު ސިއްޙަތު ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އުފައްދާފައިވާ އެޖެންސީއަށެވެ.
		(ޗ)	"ޖަނަވާރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އެއްގަމުގައި އުޅޭ އެންމެހައި ޖަނަވާރާއި، ފެނުގައި ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ ކަނޑުގައި އުޅޭ [illegible] ކްރަސްޓޭޝިއަންގެ ބާވަތްތަކާއި އެމްފީބިއަންސް ދިރޭ އެއްޗެހި ހިމެނޭގޮތުންނެވެ.
		(ހ)	"ވޮރަންޓީ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކާބޯތަކެތި ތައްޔާރުކުރެވިފައިވަނީ ވަކި ފެންވަރެއްގައިކަމަށް ބުނެ އެ އެއްޗެއް އުފެއްދި ފަރާތުން ދޭ ޔަޤީންކަމަށެވެ.
		(ށ)	"ކޭޓަރިންގެ ޚިދުމަތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކާބޯތަކެތި އެ ތަނެއްގައި ތައްޔާރުކުރުމަށްފަހު އެ ތަކެތި [illegible] އެހެން ތަނަކަށް ގެންގޮސްދީގެން ޚިދުމަތް ދިނުމަށް [illegible] ޚިދުމަތަށެވެ.
		(ނ)	"ޖަނަވާރުގެ ކާނާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޖަނަވާރު ކެއުމަށްޓަކައި، ގަސްގަހާގެހީގެ ނުވަތަ ޖަނަވާރުގެ އަސްލުން އޮތް ޤުދުރަތީ ބާވަތްތަކާއި ހިއްކައިގެން ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ [illegible] ތަކެއްޗާއި، ސިނާއީ ގޮތުން އުފެއްދުމުގެ [illegible] ޤުދުރަތީ މާއްދާތައް ބޭނުންކޮށްގެން އެއް ބާވަތެއް ނުވަތަ އެތައް ބާވަތެއް އެއްކޮށްގެން އިތުރު އެއްޗެއް ނާޅާ ނުވަތަ ކާނާގެ މުއްސަނދިކަން އިތުރުކޮށްގެން އުފައްދާ އުފެއްދުންތަކަށެވެ. މީގެ ތެރޭގައި [illegible]، [illegible]، [illegible] ކާނާގެ މާއްދާތަކާއި ވިޔަފާރީ ގޮތުން މުއްސަނދިކުރެވިފައިވާ [illegible] ކާނާގެ ބާވަތްތައް ހިމެނެއެވެ.

Deleted: ޗ

Deleted: ހުރުމު

Deleted: ެވ.

Deleted: ¶ ... [2]

Deleted: ހ

Deleted: ހ

Deleted: ޖ

Deleted: ޖ

Deleted: ށ

Deleted: ެ

Deleted: ށ

Deleted: ހހ

Deleted: ¶ .